

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

АВТОБЕКЕТТЕРДІ ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ АВТОСТАНЦИЙ

**ҚР ЕЖ 3.03-108-2014*
СП РК 3.03-108-2014***

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму
министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
істері комитеті**

**Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития
Республики Казахстан**

Нұр-Сұлтан 2019

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2019 жылғы 06 қарашадағы №178-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 06 ноября 2019 года №178-НҚ.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР.....	2
4 ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕР	3
4.1 Негізгі ережелер	3
4.2 Өрт қауіпсіздігі.....	4
4.2.1 Өрт қауіпсіздігінің жалпы ережелері	4
4.2.2 Жолаушылар мен қызметкерлерді ғимараттар мен үй-жайлардан эвакуациялау	5
4.2.3 Өрт сигнализациясы.....	6
4.3 Қала құрылысы шешімдері	7
4.4. Көлемдік-жоспарлық шешімдер	11
4.4.1 Жолаушылар және қызметтік үй-жайлар.....	11
4.4.2 Перрондар мен қалқалар.....	13
4.4.3 Санитарлық-тұрмыстық үй-жайлар.....	13
4.4.4 Терезелер, есіктер, дәліздер, баспалдақтар мен лифтілер.....	14
4.4.5 Көрнекі ақпараттар мен сызбалар, маңдайшалар мен көрсеткіштер	14
4.5 Конструктивтік шешімдер.....	16
4.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау.....	17
4.6.1 Сумен қамту және кәріз жүйесі	17
4.6.2 Жылыту, желдету және ауа баптау.....	18
4.6.3 Электрмен қамту және электр техникалық құрылғылар.....	21
4.6.4 Жасанды жарықтандыру.....	22
4.6.5 Пайдалану қауіпсіздігі үшін байланыс пен хабарлау жүйелері	24
4.7 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділік	25
4.8 Қоршаған табиғи ортаны қорғау.....	28
5 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ ..	29
5.1 Энергия үнемдеу және жылу шығынын азайту	29
5.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану.....	31
А ҚОСЫМШАСЫ (міндетті) Жолаушылар автобекеттері ғимараты үй-жайларының құрамы мен ауданы	32
Б ҚОСЫМШАСЫ (ақпараттық) Жолаушылар автобекеті бас жоспарының схемасы.....	34
В ҚОСЫМШАСЫ (ақпараттық) Перрондардың геометриялық параметрлері.....	36
Г ҚОСЫМШАСЫ (ақпараттық) Автовокзалдар ғимараттарының үй-жайлар құрамы мен ауданы	37
Д ҚОСЫМШАСЫ (ақпараттық) Барынша көп санды ауысымда жұмыс істейтіндердің ұсынылатын штаттық кестесі мен саны	47

КІРІСПЕ

Осы құрылыс құжаты нормалаудың параметрлік әдісіне сәйкес Қазақстан Республикасының құрылыс саласындағы техникалық реттеу жүйесін реформалау тұжырымдамасына сәйкес әзірленді.

Осы ережелер жинағы «Автобекеттерді жобалау» «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады.

Осы құжат «Автобекеттерді жобалау» ҚР ҚН жұмыс сипаттамаларының талаптарына қойылатын қолайлы шешімдер мен параметрлерді белгілейді және оларды орындаудың бірден-бір әдісі болып табылмайды.

Осы ережелер жинағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік нормативтерді дамыту үшін әзірленді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

АВТОБЕКЕТТЕРДІ ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ АВТОСТАНЦИЙ

Енгізілген күні – 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы ережелер жинағы автобекеттерді жобалау үшін қала құрылысына, көлемдік-жоспарлық және конструктивтік шешімдерге, инженерлік жүйелерге қолайлы шешімдерді белгілейді.

1.2 Осы ережелер жинағының қолайлы шешімдері жолаушыларды тасымалдау мен олардың сыйымдылығына байланысты багаждарды тасымалдау бойынша қызметтер көрсетуге арналған, жобаланатын автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттерінің барлық түріне таратылуы мүмкін:

- 75 адамға дейінгі автобекеттерге;
- 100 бастап 200 адамға дейінгі шағын вокзалдарға;
- 250 бастап 500 адамға дейінгі орташа вокзалдарға;
- 500 адамнан көп үлкен вокзалдарға.

1.3 Осы ережелер жинағы халықаралық және қала маңындағы автобус желілері мен басқа мақсаттағы вокзалдардың аралық аялдамаларын жобалауға таратылмайды.

2 *НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Ереженің осы жиынтығын қолдану үшін мынадай сілтемелер қолданылады:

ҚР ЕЖ 2.02-102-2012 Ғимараттар мен имараттардың өрт автоматикасы.

ҚР ЕЖ 2.04-104-2012 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ЕЖ 3.02-108-2013 Әкімшілік және тұрмыстық ғимараттар.

ҚР ЕЖ 3.03-101-2013 Автомобиль жолдары.

ҚР ЕЖ 3.06-101-2012 Ғимараттар мен имараттарды халықтың қимылы шектеулі топтары үшін қолжетімділіктің есебімен жобалау.

ҚР ЕЖ 4.01-101-2013 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі.

ҚР ЕЖ 4.02-101-2012 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ЕЖ 4.04-107-2013 Электр-техникалық құрылғылар.

ҚР ЕЖ 5.01-102-2013 Ғимараттар мен имараттардың іргелері.

(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).

Ескертпе – Осы құрылыс нормаларын пайдаланған кезде ағымдағы жылғы жағдай бойынша жасалатын «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізбесі», «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша нормативтік құжаттар көрсеткіштері» және «Қазақстан Республикасының стандарттау бойынша мемлекетаралық нормативтік құжаттар көрсеткіші» ақпараттық тізімдемесі және ай сайын шығатын тиісті ақпараттық бюллетень-журнал бойынша тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгерсе), онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырусыз күшін жойса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемеге қатысы жоқ бөлігіне қолданылады.

3 *ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы ережелер жинағында тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер, сондай-ақ аталған нысанның құрылыс нормаларында келтірілген терминдер мен анықтамалар қолданылады:

3.1 Автобекет: Жолаушылар мен автобус жүргізушілеріне қызмет көрсетуге арналған жолаушылар ағыны тәулігіне бес жүз адамнан кем және құрамында: сыйымдылығы жетпіс бес адамға дейінгі күту залы мен билет кассалары, сақтау камералары, жолаушыларды отырғызу мен түсіру алаңдары, автобустар тұрағына арналған алаң және кемінде екі жарым мың шаршы метр аумақта орналасқан диспетчерлік пункттері бар құрылыс кешені.

3.2 Көрнекі ақпарат: Жолаушыларды вокзалдың үй-жайлары және оларға қызмет көрсету пункттерінің орналасуын, автобустардың қозғалыс кестесін, жолаушылардың жол жүруі мен багаждар мен жолжүктерді тасымалдаудың ережелері және бағасын таныстыратын ақпарат.

3.4 Жолаушылар вокзалы: Жолаушыларға қызмет көрсетуге арналған күту залдары, билет кассалары және басқа да үй-жайлар, сондай-ақ жолаушыларды отырғызу және түсіру перрондары мен автокөлікке арналған тұрақтар бар құрылыс кешені.

3.6 Өткізу қабілеті: Пайдаланылатын тәулік немесе сағат ішінде жөнелтілуі мүмкін жолаушылар немесе автобустар саны («жолаушыларды тәуліктік жөнелту» немесе «автобустарды тәуліктік жөнелту»).

***3.7 Жолаушыларға қызмет көрсету пункті:** Автовокзалдар немесе автостанциялары жоқ елді мекендерде жолаушыларға қызмет көрсетуге арналған, жол жүру құжаттарын (билеттерді) және багаж түбіртектерін сату үшін, автокөлік құралдарын қауіпсіз тоқтатуға, жолаушыларды отырғызуға, түсіруге арналған алаңмен және жолаушыларды әр түрлі ауа райы жағдайларынан қорғауға арналған құрылыспен жабдықталған объект. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

3.8 Жайлылық: Ғимаратты пайдалану бейімділігі, оны жеңіл, жайлы, ауыртпалықсыз пайдалануға арналған жағдайлар мен мүмкіндіктердің болуы немесе қандай да бір мұқтаждықтар мен қажеттіліктерді қанағаттандыру. *(Алынып тасталды – ҚТҮКШК 06.11.2019 ж. №178-НҚ бұйрық).*

4 ҚОЛАЙЛЫ ШЕШІМДЕР

4.1 Негізгі ережелер

4.1.1 Автобекеттер үй-жайларын, жолаушыларға арналған аумақтар мен алаңдарды, құрылыс жүргізу ауданындағы климаттық жағдайларды есепке ала отырып, жобалау қажет. Автовокзалдың барлық функционалдық байланыстары, қызметкерлер мен жолаушылардың жол жүруінің ең қысқа жолына сәйкес болуға тиіс. Автовокзал құрылымында, су құбыры мен су бұрудың, желдетудің, ауа баптаудың, жылытудың және электрмен жабдықтаудың, сондай-ақ байланыс пен сигнал берудің тиімді жүйелерін қарастыру ұсынылады.

4.1.2 Автобекет кешеніне жолаушылар ғимараты мен жолаушыларды отырғызып-түсіруге арналған перрондар, сондай-ақ автобустардың рейс арасындағы тұрақтары бар көлік аумағы кіреді. Автобекет ғимараттарын, әдеттегідей, қаланың орталық бөлігінде, тармақталған қалаішілік көлік қатынастарының аумағында тұрғызу ұсынылады. Автобекеттердің негізгі есептеу көрсеткіштеріне, олардың бір тәуліктегі өткізу қабілеті мен ғимараттың 1 сағат ішінде келген және кеткен машиналар санын есепке алғандағы сыйымдылығы жатады. Жолаушылар ғимараты үй-жайларының аумағын, сондай-ақ жолаушыларды отырғызып-түсіруге арналған бекеттер санын автобекеттің өткізу қабілетіне байланысты орнату керек.

4.1.3 Автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттерінің ғимараттары, үй-жайларының құрамы мен аумағы, сондай-ақ ғимараттан тыс көріктендірілген жолаушылар аумақтары, құрылыс жүргізу ауданындағы климаттық жағдайларға байланысты қарастырылады:

- А аумағы - Б аумағына жатқызылғаннан басқа барлық климаттық аудандар;
- Б аумағы - III, IV орта тәуліктік ауа температурасы 0°C болатын кезең ұзақтығы 100 күннен төмен климаттық аудандар.

4.1.4 Автовокзалдың немесе жолаушылар автобекетінің сыйымдылығы:

- ғимараттағы нормативтік талаптарды сақтай отырып, бір уақытта орналасатын адамдар санымен;
- Б климаттық аймақтағы ғимараттан тыс, жолаушылар аймағының аумағындағы барлық адам санының 20 % дейін қабылданған адам санымен анықталады.

4.1.5 Автобекеттер шағын қалалар мен елді мекендердегі халықаралық және қала маңындағы автобус желілерінің соңғы және транзиттік пункттерінде, жолаушыларға қызмет көрсетуді ұсынуы тиіс. Олар автокөлік жолдарын орналастыру жүйесіне кіруі тиіс.

4.1.6 Автовокзалдар сыйымдылығы 100 адам және одан артық, ал жолаушылар автобекеттерінің сыйымдылығы 75 адамға дейін болуы тиіс.

4.1.7 Автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттерінің жіктемесін 1-кестеге сәйкес жолаушыларды есептік тәуліктік жөнелту көлеміне байланысты белгілеген жөн.

1-кесте – Автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттерінің жіктемесі

Жолаушылардың есептік тәуліктік жөнелтілуі	Жолаушылар сыйымдылығы	Атауы
100 бастап 200 дейін	10	Жолаушылар автобекеттері
200 жоғары 400 дейін	25	
400 -" 600 -"	50	
600 -" 1000 -"	75	
1000 жоғары 2000 дейін	100	Шағын автовокзалдар
3000 -" 4000 дейін	200	
4000 жоғары 6000 дейін	250	Орта автовокзалдар
6000 -" 8000 дейін	300	
8000 -" 10000 дейін	400	
13000 жоғары 15000 дейін	500	Үлкен автовокзалдар
15000 -" 20000 дейін	600	
20000 -" 25000 дейін	700	
25000 -" 30000 дейін	800	
30000 -" 40000 дейін	900	
40000 -"	1000	

4.2 Өрт қауіпсіздігі

4.2.1 Өрт қауіпсіздігінің жалпы ережелері

4.2.1.1 Жалынды анықтау мен сөндіруге арналған құрылғыны, қондырғыны, өрт сигнализациясын өрт қауіпсіздігі бойынша нормативтік құжаттарға сәйкес орнату керек.

4.2.1.2 R-60 асатын, талап етілетін отқа төзімділік шегін қамтамасыз ету үшін, ғимараттың көтергіш элементтерінің тек конструктивтік қорғанысын ғана (қаптауыш, бетондау, сылау және т. б.) қолдануға жол беріледі.

4.2.1.3 Өздері сүйенетін кедергілер мен R белгісі бойынша, олардың арасындағы бекіту түйіндерінің төзімділігін қамтамасыз ететін конструкцияның отқа төзімділік шегін, өртке қарсы қоршау бөлігінің, талап етілетін отқа төзімділік шегінен кем, қабылдамау ұсынылады.

4.2.1.4 Автобекеттердің ғимараты мен құрылыстарын жолаушылар мен қызметкерлердің қауіпсіздігі мақсатында, өрттен сақтандыру мен таратпау шараларын ескере отырып жобалау ұсынылады.

4.2.1.5 Автобекет ғимараттарында, өрттің бір үй-жайдан екіншісіне таралуын болдырмау және оның алдын алу үшін, өртке қарсы кедергілерді - өртке қарсы қабырғаларды (брандмауэрлерді) - өз іргетасына сүйенетін, жанбайтын материалдардан (кірпіш, темірбетон) жасалған, саңылаусыз қабырғаларды пайдаланған жөн. Брандмауэрлер ғимаратты толығымен кесіп өтуге және сыртқы қоршау шекарасынан, кемінде 0,3 м шығып тұруы тиіс.

4.2.1.6 Үш қабаттан аспайтын қабатта, өртке қарсы төзімділіктің I және II деңгейлі ғимараттарда, баспалдақ алаңдарының жартысын 2-ші типті жоғарғы табиғи жарықтандыруды қарастыруға болады, мұнда баспалдақ марштарының арасындағы арақашықтық 1,5 м кем болмауы тиіс. Оның ішінде, негізгі баспалдақтарды, қалған баспалдақтарды (кемінде екеу) 1-ші типті кәдімгі баспалдақ алаңдарында орналастыру шартымен, ғимараттың бүкіл биіктігі бойынша ашық етіп жобалауға жол беріледі.

4.2.1.7 Сумен және көбікпен өрт сөндірудің спринклерлік қондырғыларын, үй-жайлардағы ауа температурасына байланысты жобалау ұсынылады:

- су толтырылған;
- ауа;
- су-ауа.

4.2.1.8 Өрт сөндірудің спринклерлік қондырғыларын, ғимараттар мен құрылыстар жабындарының конструктивтік элементтерін қорғауға арналған қондырғыларды қоспағанда, 20 м аспайтын биіктіктегі үй-жайлар үшін жобалау керек.

4.2.1.9 Спринклерлік суландырғыш пен өрт қаупінің нормаланбайтын класты қабырғаларының (арқабырғаларының) арасындағы арақашықтық 1,2 м аспауы тиіс.

4.2.1.10 Жеке түтін детекторлары, әдеттегідей, оларды, аккумуляторға апаттық қосылу жүйесімен жабдықтау шартымен, электр қуатты көзінен қуаттандырылады.

4.2.1.11 Ішкі өртке қарсы су құбырын, көлемі 5 мың м³ және одан жоғары ғимараттар үшін және отқа төзімділігі III, IIIa және IIIб деңгейлі ғимараттар үшін қарастыру керек.

4.2.2 Жолаушылар мен қызметкерлерді ғимараттар мен үй-жайлардан эвакуациялау

4.2.2.1 Эвакуация жолдарының қорғанысын жалпы қабат немесе ғимарат, сондай-ақ өртке қарсы қорғаныстың техникалық құралдары арқылы эвакуациялық шығаберіс жолдардың санын, ғимараттың отқа төзімділік дәрежесі бойынша класын және функционалдық өрт қауіптілігін ескере отырып, жолаушылар мен қызметкерлердің үй-жайдан қауіпсіз көшіруді қамтамасыз ету шартының нәтижесінде қарастыру керек.

4.2.2.2 Өрт автоматикасының қондырғыларымен жабдықталған ғимараттардағы өрт туралы хабар беру және эвакуацияны басқару жүйелерін, ҚР ЕЖ 2.02-102 талаптарына сәйкес, автоматты және қолмен іске қосуды қарастыру керек.

4.2.2.3 Сыртқа эвакуациялық шығатын жолдарды жылы тамбурлар арқылы қарастыруға жол беріледі.

4.2.2.4 Эвакуациялық шығатын жолдар саны мен енін, олар арқылы эвакуацияланатын адамдардың барынша ықтимал санына және жақын шығатын жерге дейінгі қашықтығына және олардың ықтимал келетін жерден барынша қашық шекті қашықтыққа байланысты анықтау керек.

4.2.2.5 Адамдарды үй-жайлардан, өрт, немесе басқа да апаттық зілзала кезінде эвакуациялау кестесін, қабаттың барлық үй-жайлары мен эвакуациялау жолдарын көрсете отырып, ғимараттың әр қабаты үшін бөлек орындау керек.

4.2.2.6 Мынадай жағдайларда, есіктерді ішке қарай ашуды қарастыруға жол беріледі:

- әуе аумағына кіру кезінде (Н1 типті баспалдақ алаңдарының әуе аумағына апаратын есіктерден басқасы);

- 3-ші типті баспалдақ алаңдарына кіру кезінде;

- бір уақытта, 15 артық емес, адам жиналған ғимараттар мен үй-жайлардан (булайтын сауналар үй-жайынан басқа);

- қоймалар мен санитарлық тораптардың үй-жайларынан.

4.2.2.7 Үй-жайлардан ортақ дәліздерге ашылатын есіктерде, дәліз бойынша эвакуациялық жолдың ені ретінде, дәліздің кішірейтілген жарық кезіндегі енін былайша алған жөн:

- есік бөлігі енінің жартысына – есіктердің біржақты орналасуы кезінде;

- есік бөлігінің еніне – есіктердің екі жақты орналасуы кезінде.

4.2.2.8 Тамбурлар мен тамбур-шлюздердің енін, ойықтар енінен 0,5 м кем емес (ойықтың әр жағынан 0,25 м), ал тереңдігін – есік, немесе қақпа ойығының енінен 0,2 м, артық, алайда 1,2 м кем емес қабылдау керек.

4.2.2.9 Баспалдақ алаңдарының ені марш енінен кем болмауы тиіс, ал кең ашылатын жарма есікті, лифтілерге кіреберіс алдында - марш енінен кем емес және лифт есігі енінің жартысындай, алайда 1,6 м кем емес.

4.2.2.10 Барлық қызметтік баспалдақтар, әдеттегідей, жабық өртенбейтін алаңдарда орналастырылуы және олардың шығу жолдары сыртқа қарай болуы тиіс. Эвакуация жолдарының көлденең учаскелерінің және есіктердің биіктігі, жарықта, 2,0 м кем болмауы тиіс.

4.2.2.11 Үй-жайларды жобалау кезінде, тасымалданатын арақабырғалармен бөліктерге бөлу арқылы, эвакуациялық шығу жолдарын әр бөліктен қарастыру керек.

4.2.2.12 Бір, немесе аралас (арақабырғамен бөлінбеген) үй-жайлардағы еденнің айырмасы 1 м асатын болса, жоғарғы деңгейдің периметрі бойынша, 0,9 м кем емес биіктікті қоршау, немесе қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, адамдардың құлауын болдырмайтын құрылғы қарастыру керек.

4.2.2.13 Адамдар көп жиналған үй-жайлардың терезелеріне саңылаусыз торлар орнату ұсынылмайды. Үй-жайларда, 5 бастап 50 дейінгі тұрақты жұмыс орны болған жағдайда, саңылаусыз торлар, терезелердің 50 % аспайтын мөлшерінде, қарастырылуы мүмкін.

4.2.2.14 Эвакуацияны, нормативтік белгіленген уақыт аралығында қамтамасыз ету мүмкіндігі болмаған жағдайда, өртке қауіпсіз аумақтар қарастырылуға тиіс.

4.2.3 Өрт сигнализациясы

4.2.3.1 Жолаушыларға арналған автобекеттердегі сақтау камераларының үй-жайларын автоматты өрт сигнализациясының заманауи жүйесімен жабдықтау ұсынылады. Автоматты өрт хабарлағыштың типі - жылу немесе түтіндік.

4.2.3.2 Жылу өрт хабарлағыштары температураның жоғарылауына әсерінің сипаты бойынша мынадай түрлерге бөлінеді:

- ең жоғарғы жылу;

- дифференциалдық;

- дифференциалдық сипаттамасы бар, жылу өрттік.

4.2.3.3 Жылу өрт хабарлағыштарын бақылау аймағында, өрт туындаған кезде, оның бастапқы кезеңінде айтарлықтай жылу бөлу жобаланған жағдайда қолдану керек.

4.2.3.4 Өрт сигнализациясының шлейфі бойынша қуаттандырылатын, кіріктірме дыбыстық хабарлағышы бар, түтіндік өрт хабарлағышты, жедел, жергілікті хабарлау, үй-жайдағы өрт орнын анықтау үшін қолдану ұсынылады, онда бір мезгілде мынадай шарттар орындалады:

- жану ошағының бастапқы кезеңінде, өрт шығуының негізгі факторы, түтіннің пайда болуы болып табылады;

- қорғалатын үй-жайларда адамдардың болуы мүмкін.

Түтіндік өрт хабарлағыштарын көп жағдайларда пайдалануға болады, өйткені олар анағұрлым тиімді және өрт тұтануының алғашқы кезеңдерінде анықтауға мүмкіндік береді.

4.2.3.5 Өрттің пайда болуының алғашқы кезеңіндегі бақылау аймағында, ашық жалынның пайда болуы жобаланған кездерде, ғимараттарда жалынның өрт хабарлағыштарын қолданған жөн.

4.2.3.6 Нүктелік өрт хабарлағыштарын жабын астында орнатқан кезде, оларды қабырғалардан 1,0 м қашықтықта орнатқан жөн.

4.2.3.7 Өрт сигнализациясының жүйесі мыналармен жалғануы тиіс:

- ғимаратты басқару жүйесімен;

- телефонмен;

- радиобайланыспен;

- кедергісіз эвакуациялау мен өрт сөндіру бригадасының, кедергісіз кіру мүмкіндігін (кіру кедергілерін және т. б.) бақылау жүйелерімен.

4.2.3.8 Шартты қалыпты ауа температурасы 25°C болатын үй-жайларда, жұмыс температурасы 54°C - 65°C болатын А1 топты жылу хабарлағыштарын қолдану ұсынылады.

4.2.3.9 Өрт сигнализациясының қабылдау-бақылау пультінің, желдету және ауа баптау жүйесімен байланыстырып, оларды өрт шыққан кезде ажыратып тастауға арналған, қиыстыруы болуы тиіс.

4.2.3.10 Автоматты өрт сигнализациясымен мыналар жабдықталуы тиіс: операциялық және касса залдары, біріктірілген жолаушылар залдары, билет және жолжүк кассаларының кабиналары, ана мен бала бөлмелері, жолжүк пен қолжүктерді қабылдау және беру үй-жайлары, жолаушылардың ұзақ уақыт болу бөлмелері, байланыс бөлімшелері мен жинақ кассаларының үй-жайлары, шаштараздар, жолаушыларға тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорындарының үй-жайлары, медициналық пункттер, қызметтік үй-жайлар, қызметкерлердің киім сақтайтын орындары, шағын вокзалдардағы жолжүктер мен қолжүктерді сақтау үй-жайлары (камералары).

4.3 Қала құрылысы шешімдері

4.3.1 Автобустардың жүру арақашықтығы 20 минуттан кем, қала маңы бағыттарының жолаушылары үшін, олардың есептік тәуліктік жөнелтуі 3 мың

жолаушыдан асқан кезде, ғимаратқа тоқтамай өтетін жолмен қамтамасыз етілген, жөнелту мен келуге арналған жеке перрондар қарастырылуы тиіс.

4.3.2 Жөнелту перроны аумағындағы транзиттік автобустар үшін, әдеттегідей, жеке бекеттер бөлінуі тиіс.

4.3.3 Автобекеттерді жобалаған кезде, қалалық көлік құралдарының ғимараттың негізгі қасбетіне тоқтауды және өткелдерден перрондарға өтуді ұйымдастыру, сондай-ақ вокзал маңындағы алаңды қала жағынан орналастыру керек.

4.3.4 Автобустардың автобекетке, бір мезгілде келуінің ең жоғарғы саны, перронға келу санын ескере отырып белгіленеді, әдеттегідей, перроннан асып кеткен белгілі бағыттар тіркелмейді.

4.3.5 Аялдамалардың негізгі аумағы, бір мезгілде кемінде 5 автобус орналастыруға тиіс және 250 м² кем емес аумаққа жобалануы тиіс.

4.3.6 Ғимарат, қоғамдық көлік аялдамаларынан, жаяу жүретін жолдарға жақын орналастырылуы тиіс. Жаяу жүргіншілер жолдарын (тротуарларды) көлеңкеленген алаңдарда жобалаған жөн.

4.3.7 Автовокзалдардың, аралдық, бұрыштық және тұйыққа тіреліп орналасуына тек ерекше жағдайларда, арнайы техника-экономикалық негіздемелер кезінде ғана, жол беріледі.

4.3.8 Автобекеттер мен қызмет көрсету пункттері аумағының жалпы ауданы 2,5 мың м² кем болмауы тиіс.

4.3.9 Неғұрлым суық климатта орналасқан автобекеттер үшін, әдеттегідей, вокзал аумағынан, тазартылған және алынған қарды сақтауға арналған, орындар жобалануға тиіс.

4.3.10 Көріктендірілген жолаушылар алаңдарын, әдеттегідей, перрондар мен ғимаратқа жалғастыра орналастыру керек.

4.3.11 Автобустардың рейс арасындағы тұрып қалу алаңдарының геометриялық параметрлерін, автобустардың техникалық сипаттамаларына сәйкес қабылдау керек.

4.3.12 Отырғызу және түсіру бекеттерінің саны мен автобустардың рейс арасындағы тұрып қалу алаңдарындағы орын санын, жолаушыларды ортақ есептік тәуліктік жөнелтудің 2-кестесіне сәйкес анықтау керек, бұл жерде, қатынастың әр түріне арналған бекеттер саны, қатынастың аталған түрінің, пайыздық ортақ тәуліктік жөнелтуге сәйкестігімен анықталады.

4.3.13 Автокөлікті техникалық тексеру бекеті, қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тораптар мен агрегаттарды тексеруге арналған.

4.3.14 Автовокзал немесе автобекетті салуға арналған жер телімінің аумағын, әдеттегідей, жолаушыларды отырғызу және түсіру бекеттерінің санын 3-кестеге сәйкес анықтау және қарастыру керек.

2-кесте – Жолаушыларды ортақ есептік тәуліктік жөнелту

Жолаушыларды ортақ есептік тәуліктік жөнелту	Автобустарға арналған сан					
	халықаралық			қалааралық		
	бекеттер		тұрып қалу алаңындағы орын	бекеттер		тұрып қалу алаңындағы орын
	жөнелту	келу		жөнелту	келу	
100 бастап 200 дейін	1	1	2	1	1	3
200 жоғары 400 дейін	2	1	3	1	1	4
400 " 600 дейін	2	1	4	1	1	6
600 " 1000 дейін	3	2	6	2	1	8
1000 " 2000 дейін	5	3	10	3	2	12
2000 " 3000 дейін	6	3	12	3	2	14
3000 " 4000 дейін	7	4	14	4	2	16
4000 " 6000 дейін	8	4	16	4	2	18
6000 " 8000 дейін	9	5	18	5	3	20
8000 " 10000 дейін	10	5	20	5	3	22
10000 "	әрқайсысына 1 бекет (орын) қосылады					
	2000	4000	1000	4000	4000	1000
	10000 аса тәуліктік жөнелту жолаушылары					

3-кесте – Жер телімінің аумағы

Отырғызу және түсіру бекеттерінің саны	Автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттері	Жер телімінің үлестік ауданы, 1 бекетке м ² , кем емес
2 бастап 5 дейін	жолаушылар автобекеттері	1300
5 жоғары 10 дейін	шағын автовокзалдар	1700
10 " 15 дейін	орташа, ірі автовокзалдар	1400
15 " 20 дейін	-"	1200
20 "	-"	1000
Ескертпелер		
1 Жер телімінің үлесті ауданы бөлшек сауда, қоғамдық тамақтандыру және т. б. нысандарды орналастыру үшін вокзал маңының алаңы мен аумағын есептемей берілген.		
2 Жолаушылар автобекеттері мен автовокзалдың бас жоспарының ұсынылған кестелері Б қосымшасының 1 және 2-суреттерінде келтірілген.		

4.3.15 Автобустарды техникалық тексеру, сыртқы эстакадада немесе ғимаратта (механикалық жуу болған кезде), рейсаралық тұрып қалғанда, алайда, кемінде бір тұрып қалудың 20 орнына 1 бекет есебінен, жолдарда немесе тұйық бекеттерде орындалады.

4.3.16 Жолаушыларды отырғызу және түсіру алаңдарының бойындағы бір алқапты жолдың енін, тоқтаған көлік құралдарының маневр жасау мүмкіндігін қамтамасыз ету үшін 7,5 м кем болмайтындай етіп жобалаған жөн.

4.3.17 Кедергілер мен қоршауларды, қауіпсіздікті көтеу үшін, жаяу жүргіншілер жолдары мен жүретін жолдар арасында орнату керек.

4.3.18 Жас көшеттердің бойындағы тротуар жиектерінің биіктігі 0,15 м кем болмауы тиіс.

4.3.19 Қалдықтарға арналған ыдыстарды, шам бағаналарын, орындықтар мен басқа да ықтимал кедергілерді, жолаушылардың еркін қозғалысына кедергі келтірмеу үшін, жаяу жүргіншілер жолдарында орналастыру ұсынылмайды.

4.3.20 Б климаттық аймақтағы ғимараттан тыс, автоматтық ұяшықтарда қолжүктерін сақтауды, олардың сақталуын қамтамасыз ете отырып, қоршауы бар жабын астында орнату керек.

4.3.21 Жаяу жүргіншілер мен велосипед жолдарын, велосипед және жаяу жүргіншілердің өтімділігін жақсарту мақсатында, барынша тіке, жарықтандырылған әрі жеке етіп жобалау қажет.

4.3.22 Велосипед жолдары, әдеттегідей, көлік құралдарының, тротуарлардың, жаяу жүргіншілер жолдарының қозғалысынан оқшаулануы тиіс, олар тек велосипедтер мен басқа да дөңгелекті көлік құралдары түрлерінің (мысалы, коньки, өзі сырғанайтын құрал, мүгедек арбалары және т. б.) жүруіне ғана арналуы тиіс.

4.3.23 Автотұрақ алаңындағы орындардың, 10 % гибриді автокөліктерге арнау және велосипедтерге арналған, күзетілетін, орындарды қарастыру ұсынылады.

4.3.24 Шағын сәулеттік нысандарды, әдеттегідей, вокзал маңындағы алаңда, ғимаратта, перрондар мен автовокзал және автобекет ғимаратынан тыс жолаушы алаңдарында, мына құрамда қарастырған жөн:

- жабындар;
- берік металл орындықтар;
- коқыстарға арналған қораптар;
- газеттер мен хабарландыруларға арналған тақшалар;
- гүл вазалары мен гүлзарлар;
- сауда дүңгіршектері мен фастфуд сату дүңгіршектері;
- салқындату сусындарын сатуға арналған автоматтар, валюта айырбастау пункттері мен банкоматтар;
- көлік тұрағына билет беруге арналған автоматтар;
- қоғамдық телефондар.

4.3.25 Тұрақтар жер телімінің жалпы көлемінің, кемінде 5 % көгалдандыру мен тұрақ алаңдарын ішкі бөлуді қарастыру керек.

4.3.26 Қонақтардың көлік тұрағын жобалаған кезде, әдеттегідей, тротуарларға тура жетуді қамтамасыз еткен жөн, оның ішінде жаяу жүргіншілер аумағын, жүретін жолдардан оқшаулау қажет.

4.3.27 Қонақтардың автокөліктерінен түсіру және отырғызу алаңдарын, автобекетке кірудің ең жақын жолымен қатар орналастыру қажет.

4.3.28 Жолдардың жатықтығын қамтамасыз ету үшін, ландшафтық жобалау принциптері мен жоспар элементтерінің тиімді үйлесімін және ұзына бойғы бейінді, ҚР ЕЖ 3.03-101 сәйкес, пайдалануды сақтау қажет.

4.4. Көлемдік-жоспарлық шешімдер

4.4.1 Жолаушылар және қызметтік үй-жайлар

4.4.1.1 Автовокзалдар мен автобекеттер үй-жайларының құрамында мыналар қарастырылады:

- 1) күту залы, касса кабиналары, диспетчерлік пункт;
- 2) изоляторы бар медициналық пункт;
- 3) құрамында қызметтік және ұйықтау бөлмелері бар әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар;
- 4) жүргізушілердің санитарлық тораптары, ыстық және суық су тартылған душ, демалыс бөлмелері.

4.4.1.2 Автобекеттердің барлық үй-жайларын екі топқа бөлуге болады:

- 1) жолаушыларға қызмет көрсету;
- 2) қызметтік-техникалық.

4.4.1.3 Автовокзалдардың жолаушыларға арналған үй-жайларының құрамына мына аймақтар кіреді: жолаушыларға арналған бір залда, кассалық, күту аймағы, бөліп тарату және бөлшек сауда залдары орналасуы мүмкін, мұнда күту және кассалық залдар үшін бөлек залдар қарастырылуы мүмкін.

4.4.1.4 Қызметтік үй-жайлар құрамына мыналар кіреді: диспетчер бөлмесі, кеңсе, байланыс торабы, жүргізушілердің демалыс бөлмесі, желдету камерасы, сондай-ақ полиция бөлмесі мен медициналық пункт. Бұл үй-жайлардың барлық кешенін, әдеттегідей, ғимараттың сол жағына, жеке кіреберіс арқылы орналастырған жөн.

4.4.1.5 Жолаушылар автобекеттерінің ғимараттарының, үй-жайларының құрамы мен ауданы А қосымшасына сәйкес қабылдануға тиіс.

4.4.1.6 Бөліп тарату аймағына, автобекеттің жолаушыларға қызмет көрсететін үй-жайлары және түрлі жолаушылардың ағынын таратуға қызмет ететін үй-жайлар (вестибюльдер, холдар, өту жолдары мен т. б.) кіреді.

4.4.1.7 Үлкен автовокзалдардың ғимараттарында, алдын ала билет сату залын қарастыруға, сондай-ақ халықаралық және қала маңы бағыттары жолаушыларының бөлек күту залдарын жабдықтауға жол беріледі, бұл жерде, қала маңы бағыттарына билет сатуды күту залында іске асыруға болады.

4.4.1.8 Балалы жолаушыларға арналған үй-жайларды, әдеттегідей, күту алаңына жанастыра орналастыру керек. Балалы жолаушыларға арналған үй-жайлардың үлестік ауданы, күту жиһаздарды орналастыру арқылы анықталып, 1 адамға шаққанда кем дегенде 4,8 м² құрайды.

4.4.1.9 Диспетчер бөлмесін, әдеттегідей, жөнелту перрондарын шолуды қамтамасыз ете отырып орналастыру керек. Диспетчер жұмыс орнының еденін, жүретін жол бөліктің деңгейінен, кем дегенде 90 см жоғары орнатылуы керек, ал еден конструкциясы оның салқындауына әкеп соқтырмауы тиіс.

4.4.1.10 Жолаушы автобекеттерінде, ең төмен деңгейде жабдықтау кезіндегі, диспетчер бөлмесінің ауданы 18 бастап 24 м² дейін құрайды. Диспетчердің бір жұмыс орнының аумағы 6 м² кем болмауға тиіс.

4.4.1.11 Ірі автовокзалдарда, түрлі сигнал беру тетіктерімен, шұғыл телефон және радиобайланыс құрылғыларымен және телевизиялық жүйемен жабдықталған, бірнеше жұмыс орындары бар диспетчер бөлмесі қарастырылады.

4.4.1.12 Ғимаратта диктор бөлмесі, автобустардағы орындарды бөлуге арналған оператор бөлмесі, ақшалай түсімдерді тапсыруға және жүргізушілер мен кондукторлардың билеттерді алуына арналған үй-жайлар блогы; бастыққа, кезекшіге, есепшіге арналған және басқа да үй-жайлар қарастырылады.

4.4.1.13 Ғимараттың екінші және үшінші қабаттарында мейрамханалар, буфеттер мен қонақ үйлерді орналастыруға болады.

4.4.1.14 Күту залдарының, перронмен бір деңгейде, оған шығатын тікелей жолдары болуы тиіс. Олардың вестибюльмен, мейрамханамен (кафе-буфетпен), киіну бөлмесімен және сақтау камерасымен бір деңгейде орналасуы, ыңғайлы байланыста болуы керек.

4.4.1.15 Операторлар үй-жайын, билет сатуды ұйымдастыру кезінде, ескеру қажет. Операторлардың саны, сегіз кассирге бір оператор есебінен белгіленеді. Әрбір екі операторға арналған үй-жайдың ауданы, кем дегенде 16 м² болып жобалануы тиіс.

4.4.1.16 Автовокзалдар үй-жайларының құрамы мен ауданы Г қосымшасының кестесіне сәйкес қабылдануы тиіс.

4.4.1.17 Жүргізушілердің 2 адамға арналған ұйықтау бөлмесінен, кезекші қызметкерлер бөлмесінен, вестибюльден, холдан, санитарлық тораптан, жуыну бөлмесінен, душтан тұратын ұзақ уақыттық демалыс бөлмесі, қозғалыстың бекітілген кестесі бойынша, ұзақ уақыт рейс аралығында тұрып қалатын, бөтен қалалық автобустардың экипаждарына арналып, қарастырылады. Олар негізгі жүргіншілерден оқшаулануы керек.

4.4.1.18 Жүргізушілерге арналған үй-жайдың аумағы, бір сағат аралығында жөнелтілетін автобус жүргізушілерінің 50 % дейінгі саны, бір мезгілде бөлмеде болуы ескеріле отырып, анықталуы тиіс.

4.4.1.19 Жүргізушілер мен кондукторлардың ақшалай түсімді санауына арналған үй-жайдың ауданы, сөмкелер мен кассалық қол аппараттарын сақтауға арналған шкафтарды орнатуды ескере отырып, бөлмеде бір уақытта болатын, әр жүргізушіге, немесе кондукторға 18 м² есебінен қарастырылған жөн.

4.4.1.20 Байланыс торабы үй-жайының ауданын, жабдықтау көлемі мен техникалық шарттарға байланысты анықталуы және кем дегенде 18 м² қарастырылуы тиіс.

4.4.1.21 Автоматты ұяшықтармен жабдықталған, қол жүгін сақтауға арналған камералар, жолаушылар залдарында, жолаушылардың жүру жолдарына және олардың пайдалануға қолайлы орындарына жақын жерлерде орналастырылуы тиіс.

4.4.1.22 Автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттерінде жұмыс істейтіндердің санын Д қосымшасының кестесіне сәйкес қабылдау ұсынылады.

4.4.2 Перрондар мен қалқалар

4.4.2.1 Б климаттық аймағында, көшеде билет сатуды ұйымдастыру кезінде жолаушыларға арналған ені 6 м жабын қарастыру қажет.

4.4.2.2 Перрондардың үстінен, жолаушылардың отыру және түсу кезіндегі және олардың ғимараттан автокөлік құралдарына дейінгі жүру жолындағы жел мен жауын-шашыннан қорғануын қамтамасыз ететін жабындар қарастырылуға тиіс. Жабындар қолайлылық, көзге көрінетіндей және қауіпсіздік үшін мөлдір материалдардан салу ұсынылады.

4.4.2.3 Перрондарды, автобустарды қоюға арналған жиегінің сырт пішіні бойынша мынадай болып қарастырылуға тиіс:

- 1) тік сызықты;
- 2) сатылы;
- 3) ирек тісті.

4.4.2.4 Тік сызықты перрондарға, үштен кем бекет болған жағдайда жол беріледі. Ирек тісті перрондар, тек ерекше жағдайларда қолданылады.

4.4.2.5 Автовокзалдар перрондарында, жолаушылардың отыруына және түсуіне арналған платформаларды бүйірлік, пирстық және аралдық типті етіп жобалауға жол беріледі. Мұнда бүйірлік және пирстық типті платформаларды, автовокзал ғимаратына тікелей жанаса орналастырылуға тиіс. Аралдық типті жолаушылар платформаларын, автовокзал ғимаратынан жүретін жолдармен, түрлі бұрыштар арқылы (30°, 45°, 60°) бөліп, немесе тік бағытта орналастыруға жол беріледі.

4.4.2.6 Жөнелту перрондарына жанаса, ені кем дегенде 2,5 м болатын жолаушылардың күту алаңы қарастырылуға тиіс.

4.4.2.7 Перрондар, автобустардың алдыңғы жүріспен жетуіне есептелінуі және жүрер жолдан 25 см жоғарылатылуы тиіс.

4.4.3 Санитарлық-тұрмыстық үй-жайлар

4.4.3.1 Қысқа мерзімді демалуға және жылынуға арналған үй-жайларды, тағам жылытуға арналған жабдықтаулы, тоңазытқышы мен ыдыстарға арналған шкафы бар, ас қабылдауға арналған бөлмемен біріктіруге жол беріледі.

4.4.3.2 Тәулігіне 1000 адамнан асатын жолаушылар ағыны бар автобекеттерде, ана мен бала бөлмесіне мыналар кіреді:

- 1) балалар мен оларды ертіп жүрген ересектердің демалуына арналған төсектері, балаларды бөлеуге арналған орны мен киім және заттарды сақтауға арналған шкафы бар бөлме;
- 2) тағам әзірлеуге және ас қабылдауға арналған тоңазытқыш пен электр шәйнегі бар бөлме;
- 3) санитарлық торап.

4.4.3.3 Қоғамдық санитарлық тораптарды, жеке тұрған ғимаратқа, перрон мен ғимаратқа оңтайлы жақын орналастыруға жол беріледі.

4.4.3.4 Автобекет ғимаратында, бөлек қоғамдық санитарлық тораптар (ерлер және әйелдер дәретханалары) орналастырылады. Санитарлық тораптарды, жолаушылардың келіп-кетуінің негізгі жолдарының арасында, олардан жолаушылар залдарына тікелей шығатын жол болмайтындай етіп орналастыру керек.

4.4.3.5 Үлкен автовокзалдарда, қолжуғыштардан басқа, душ кабиналарын орналастыруға жол беріледі.

4.4.4 Терезелер, есіктер, дәліздер, баспалдақтар мен лифтілер

4.4.4.1 Жылытылған есіктер, тамбурдан шығатын жолдар тек, эвакуациялауға арналған болса, баспалдақ алаңдарында, тамбур орнатпастан орнатуға жол беріледі.

4.4.4.2 Автобекеттерде, автоматты сырғанайтын есіктер жобалаған жөн, олар ұзындығы бойынша, ғимараттың әйнекті қасбетінің заманауи дизайнына жарасымды, ашық, жеңіл әрі кең көрініс беру үшін, интерьерге табиғи жарықтандыру жібереді.

4.4.4.3 Баспалдақтарды орнату кезінде, бір баспалдақ маршындағы, немесе деңгей айырмасындағы көтергіштер саны 3 кем емес және 18 артық емес болуы тиіс.

4.4.4.4 Лифтілерді, астыңғы қабатқа, немесе өрт қаупі кезінде сигнал беруді белсендіру жағдайындағы есіктерді ашу мүмкіндігімен, эвакуация жүргізіліп жатқан қабатқа қайтарудың автоматты жүйесімен жабдықтау көзделеді.

4.4.4.5 Қызметтік лифтілер, барлық қабаттарға қолжетімділікті қамтамасыз етуі тиіс. Қызметтік лифт кабинасының ең төменгі өлшемі 2 м × 1,4 м болуы тиіс.

4.4.5 Көрнекі ақпараттар мен сызбалар, маңдайшалар мен көрсеткіштер

4.4.5.1 Адамдардың автобекеттер мен автовокзалдарда жайлы орналасуын қамтамасыз ету мақсатында, оларды тасымалдауды іске асыру мәселелері бойынша ақпараттандыруды ұйымдастырған жөн.

4.4.5.2 Автобекеттерді жобалаған кезде, көрнекі ақпараттар құрамында тасымалдауларды іске асыру мен жолаушыларға қызмет көрсетудің тәртібі мен шарттары жөнінде толық мәліметтер болуы тиіс.

4.4.5.3 Автобустардың қозғалыс кестесінде, мынадай мәліметтер келтіріледі:

- бағыт нөмірі;
- бағыттың атауы;
- автобустың жөнелтілу уақыты;
- аталған автовокзалға, автобекетке келу уақыты мен тұрақ уақыты (транзиттік рейстер үшін).

4.4.5.4 Автобекет ғимараттарында, мынадай жалпы ақпаратты қарастыру ұсынылады:

- үлкен, бөлек тұрған ақпараттық панельдер;
- ақпарат беруші және билет сатушы қызметкерлері бар туристік орталық;
- автобустардың маңызды ақпараты бар, телевизиялық мониторлар тобы;

- әр автобус қалтасындағы бағыттарды көрсететін мониторлар экраны.

4.4.5.5 Жолаушылар автовокзалы мен автобекеттің жұмыс кестесін, ғимаратқа негізгі кіреберіс есіктің жанына, сондай-ақ кәсіпорындардың интернет-сайтына (олар болған жағдайда) орналастыру керек.

4.4.5.6 Автовокзалдар мен автобекеттердің отырғызу алаңдарында, платформалардың нөмірлері мен бағыттардың соңғы пункттері жөнінде ақпараттары бар, жолаушыларды отырғызу және түсіру көрсеткіштері орнатылуы тиіс.

4.4.5.7 Жолаушыларды отырғызу және түсіру көрсеткіштері, тәуліктің қараңғы уақытында, жарықтандырылып, 25 м қашықтықтан көрінуі тиіс.

4.4.5.8 Автобустардың қозғалысының схемасында, қозғалыстың ресми бекітілген кестелерінде келтірілген автобус аялдамаларының бастапқы, соңғы және барлық аралық пункттері, көзбен шолуға ыңғайлы жерлерде орналастыру ережесінен көшірме белгіленуі тиіс.

4.4.5.9 Автобустар қозғалысының сызбасын, стенд, плакат немесе электрондық таблода рәсімдеу қажет. Сызбаның ең төменгі өлшемі - 630 мм × 800 мм.

4.4.5.10 Анықтама маңдайшалары, тікелей сәйкес қызметтердің есіктерінде, еден деңгейінен 1,8 м бастап 2,2 м дейінгі биіктікте орналастырылуы тиіс.

4.4.5.11 Автобекеттерде, хабарландырулар, автобустардың келіп-кетуі туралы, сондай-ақ жолаушыларға қажет боллатын басқа да ақпараттар, ғимарат радиоторабы арқылы берілуі тиіс.

4.4.5.12 Автобекеттер мен жолаушыларға қызмет көрсету пункттерінде, міндетті ақпараттан басқа қосымша ақпараттарды орналастыруға жол беріледі:

- аталған елді мекендегі көліктің басқа түрлерінің қозғалыс кестесін;
- мейманханалар мекенжайлары мен телефон нөмірлерін;
- автовокзалдарға апаратын жол сызбалары мен бағыттарын;
- жолаушыларға көрсетілетін қызметтер тізбесін (билеттерге алдын ала тапсырыс беру, билеттерді брондау, таксиге тапсырыс алу, экскурсиялар және т. б.).

4.4.5.13 Мәтіннің, суреттердің, белгілердің көлемі, сондай-ақ олардың жалпы фондағы қарама-қарсылығы, жолаушылар үшін ыңғайлы қашықтықта оқылу мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

4.4.5.14 Үй-жайлар мен қызметтерді орналастыру кестесінде, барлық жолаушыларға керектік, қызметтік және қосымша үй-жайлардың орналасуы, жүйелік суретпен бейнеленуі тиіс.

4.4.5.15 Автобекеттердің, ақпараттық құралдар жүйесі, үзіліссіз, келушілерді дер кезінде бағыттауды және олардың, нысандармен мен келу орындарын бұлжытпай тануын қамтамасыз ететіндей болуы тиіс.

4.4.5.16 Сақтау камерасында, қолжүктері мен жолжүктерін сақтау ережелері мен оларды сақтаудың тәуліктік құны жөніндегі ақпарат орналастырылуы тиіс.

4.4.5.17 Шығатын жерлерді, қауіпсіз орындарды, эвакуациялау жолдарын көрсететін белгілер, электр энергиясы өшіп қалған жағдайда, көрінетіндей болуы тиіс.

4.4 Конструктивтік шешімдер

4.5.1 Конструктивтік шешімдері мен оларды іске асыруға арналған материалдарды таңдау, ғимараттар мен құрылыстардың өлшемдерімен, олардың мақсатымен және функционалдық, талап етілетін төзімділігі және беріктігімен, сәулет-эстетикалық, экономикалық талаптармен және т. б. анықталады.

4.5.2 Ғимараттың жалпы тұжырымдамасын әзірлеген кезде, оны жобалау, конструктивтік элементтерін дайындау және оның құрылысы мен оны пайдалану кезінде, құрылыс конструкцияларының сенімділігін есепке алынуы тиіс.

4.5.3 Сейсмикалық аудандардағы құрылыс, реконструкция, күшейту және қалпына келтіру үшін жобаланатын ғимараттар мен құрылыстардың конструкциялар мен іргетасын есептеу, ҚР ЕЖ 5.01-102 талаптарына сәйкес, сондай-ақ сейсмикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша, қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес, жүктемелер мен әсерлерді ескере отырып орындалуы тиіс.

4.5.4 Үлкен автовокзалдар мен автобекеттердің жолаушы ғимараттарын жобалау кезінде, әсіресе, қаңқа жүйелерін, үлкен аралықты жабындар мен құрама-монолиттен, темірбетоннан және металл конструкциялардан жасалған жабындарды және жанбайтын материалдардан жасалған, аспалы және өзін-өзі көтергіш сыртқы қабырғаларды пайдаланған жөн.

4.5.5 Негізгі технологиялық мақсаттағы, ірі үй-жайларды (жолаушылар залдары және т.б.) жолаушылар мен жинау құралдарының кедергісіз жүру мүмкіндігін қамтамасыз ету және осы үй-жайлардың жекелеген аумақтарындағы, пайдалану сипаттамасын өзгерту үшін, ең аз тіреулер санымен жобалау қажет.

4.5.6 Ылғалды процесті (санитарлық тораптар, өндірістік және тұрмыстық үй-жайлар, кафе, буфеттер, душтар және т. б.) үй-жайларды әрлеген кезде, қабырғаларды, тіреулер мен арақабырғаларды, ыстық су мен жуу құралдарын қолдану арқылы жинауға жол беретін, ылғалға төзімді материалдардан даярлау керек.

4.5.7 Жолаушылар қозғалысының негізгі жүру жолдарындағы, баспалдақтарды граниттен немесе басқа да берік әрі төзімді табиғи және жасанды материалдардан орындау керек. Сыртқы баспалдақтарды, неғұрлым қатты жынысты, бұчардаға ұқсатып өңделген, табиғи тастардан қарастыру керек.

4.5.8 Қасбеттердің конструктивтік шешімдері мен әрлеу материалдарын таңдау кезінде, жергілікті салт-дәстүрлер, айналаны қоршаған құрылыстардың әрлену ерекшеліктері, есептеу температурасы мен қаптау элементтерінің тағайындалуына байланысты, есепке алынуы тиіс.

4.5.9 Жолаушы залдарындағы, жолаушылар қозғалысының негізгі жүру жолдарындағы қабырғалардың, колонналардың қаптамасын, берік табиғи (мәрмәр, гранит және т. б.) немесе жасанды (керамикалық плитка және т. б.) материалдардан жобалау керек.

4.5.10 Ашық қоршаулардың конструктивтік шешімдері (шамдар, витраждар, терезелер), үй-жайлардың табиғи желдетілу мүмкіндігін, әйнектердің мерзімдік жуылуы мен олардың арасының тазартылуын, үй-жайларды күн көзінен қыздырылудан қорғауды,

үй-жайдың ішіндегі шу деңгейінің төмендеуін, импосттар мен басқа да тірек элементтерінің беріктігін қамтамасыз етуге тиіс.

4.5.11 Кең ашылатын автоматты есіктердің конструкцияларын, қарапайым функцияларды, әсем әдемілікпен және берік конструкциямен үйлестірген, жоғары сапалы алюминийден дайындау керек.

4.5.12 Жұқа пішінді есіктердің конструктивтік шешімдері, коммерциялық сәулет құрылыстарының көпшілігінде, оның ішінде автобекеттерде пайдаланған орынды. Олар кез келген есік ойығына заманауи түр береді.

4.6 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

4.6.1 Сумен қамту және кәріз жүйесі

4.6.1.1 Автовокзалдар мен автобекеттер ғимараттарында сумен қамту және кәріз жүйесін жобалаған кезде, ҚР ЕЖ 4.01-101 талаптарын сақтау қажет.

4.6.1.2 Жолаушылар автобекеттерінде өндірістік, үстіңгі бет жаңбыр суларын және ағынды суларды қабылдауды қамтамасыз ететін су бұру жүйесін қарастыру ұсынылады.

4.6.1.3 Шағын және орта автовокзалдардағы торлар мен шұңқырлардың ұзындығын (жолаушылардың жүруі бойынша) 3 м кем емес, үлкен автовокзалдарда - 4 м кем емес және ірі автовокзалдарда - 6 м кем емес етіп қабылдаған жөн.

4.6.1.4 Барлық қолжуғыштар, санитарлық тораптар, ванналар немесе душтар және басқа да сантехникалық қондырғылар, сумен жабдықтаудың ортақ жүйесіне дұрыс біріктірілген болуға тиіс.

4.6.1.5 Су жылытуға арналған (ол ғимаратта болған кезде) қондырғылардың дұрыс жөнделуі және, әдеттегідей, барлық раковиналар, 43 °С кем емес температура кезінде, дәретханаға судың жеткілікті мөлшерінің берілуін қамтамасыз ететін жағдайда сақталуы тиіс.

4.6.1.6 Кафе, буфеттер, жуынатын бөлмелер мен душтарды, қалалық желі немесе жергілікті су жылыту қондырғысының көмегі арқылы, ыстық сумен жабдықтау ұсынылады.

4.6.1.7 Есептік тәуліктік жөнелту мөлшері 600 жолаушы болатын, жолаушы автобекеттері мен автовокзалдарында жанатын әрлеу болған кезде, ішкі өрт сөндірудің ағын санын, ҚР ЕЖ 4.01-101 көрсетілген мөлшерден, біреуін артық етіп алған жөн.

4.6.1.8 Автобекет ғимараты, орталықтандырылған су бұру жүйесіне қосылуы қажет, ал ол болмаған жағдайда, жергілікті су бұру жүйесі қарастырылады.

4.6.1.9 Су құбырларын ластанудан қорғауды қамтамасыз ету үшін, барабар оқшаулау мен тармақтау жүйесі бойынша, керекті талаптарға сәйкес, орнату ұсынылады.

4.6.1.10 Автобекеттерде, су тазарту жүйесін, қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, ескеру қажет, бұл жағдайда, барлық ағынды сулар қалалық торапқа ағызылуға тиіс.

4.6.1.11 Сантехникалық қондырғылардан шығатын ағын суларды, қоғамдық кәрізге ағызу ұсынылады.

4.6.1.12 Шатырларда және вокзалға іргелес аумақтарда, автобекеттерде жиналатын жауын сулары, жолаушылар мен қызметкерлерге қолайсыздық туғызбай, кәрізге ағызылуы тиіс.

4.6.1.13 Кәріз жүйесі ағын суларды жиналу орнына бұруы тиіс, ластану мен жағымсыз иістен қорғауды қарастыру керек.

Автобекеттегі дренаждық жүйе, ғимаратқа кәріз газының түсуін алдын-алу талаптарына сай, жобалануы және орнатылуы тиіс.

4.6.1.14 Құрамында мұнай бар және беткі қабаты ағынды суларға арналған, жеке тұрған жер асты тазарту құрылыстарынан, өртке төзімділіктің III, IIIб, IV, IVa және V деңгейлі ғимараттары мен құрылыстарына дейінгі арақашықтықты, кем дегенде 6 м етіп алған жөн. Аталған арақашықтықтар, егер тазарту құрылыстары жағына қараған ғимарат қабырғасы, өртке қарсы жасаған болса, нормаланбайды.

4.6.1.15 Автобекеттерде, шаруашылық-ауызсу құбырын және ыстық сумен жабдықтауды жобалаған кезде, су шығынының нормасын 4-кесте бойынша қабылдау керек.

4-кесте – Шаруашылық-ауыз су құбырындағы су шығынының нормасы

литрмен

Тұтынушылар	Өлшеуіш	Су шығындау нормалары			
		тәулігіне ең жоғарғы су тұтыну		сағатына ең жоғарғы су тұтыну	
		барлығы	оның ішінде ыстық су	барлығы	оның ішінде ыстық су
1. Автобекеттер, шағын және орта вокзалдар жолаушылары	Тәулігіне 1 жолаушы	10	6 (тек орта вокзалдар үшін)	1,1	0,5 (тек орта вокзалдар үшін)
2. Үлкен вокзалдардың жолаушылары	сол	15	6	0,8	0,5
3. Вокзал қызметкерлері	ауысымына 1 адам	25	7	5	3
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындары мен душтардың, суды пайдалану нормаларын қосымша есепке алған жөн.</p> <p>2 Жолаушы үй-жайларын механикаландырып жинауға кеткен су шығынын, тәулігіне екі жинау есебінен және бір жинауға кеткен су шығынының нормасы - 2 л/м², оның ішінде ыстық су - 1,2 л/м² қосымша есепке алған жөн.</p>					

4.6.2 Жылыту, желдету және ауа баптау

4.6.2.1 Автобекеттердің жылыту, желдету мен ауа баптау жүйелері, ҚР ЕЖ 4.02-101 талаптарына сәйкес жобалануы тиіс.

4.6.2.2 Жылыту жүйелерінің құбырларын, желдету, ауа баптау жүйелерінің ауа жылытқыштарын жылумен жабдықтауды, ауа душын және ауа-жылу бүркемелерді жылуға төзімді, құрылыста, бекітілген тәртіп бойынша, қолдануға жол берілген, полимер

және металл полимер, сондай-ақ құрыш (мырышталғаннан басқа), мыс және жез құбырлардан жобалау керек.

4.6.2.3 Автобекеттерде, жолаушылар залының, немесе вестибюльдің сыртқы кіре берістерінің тамбурларындағы, сыртқы ауаның есептік температурасы минус 15 °С төмен болған жағдайда, жылу шығыны, кіретін суық ауаның жылытылу өтеміне есептелген, ауа-жылулық бүркемені қарастыру керек. Бүркеменің ауа температурасы 40 °С аспауы тиіс.

4.6.2.4 Жылыту жүйелерінің құрыш және мыс (жез) құбырларын орнату, ашық түрде қарастырылады және ашық қалдырылады.

4.6.2.5 Баспалдақ алаңдарындағы жылыту құралдарын, әдеттегідей, бірінші қабатта, ал бөліктерге бөлінген баспалдақ алаңдарында, әр бөлікте орналастырған жөн.

4.6.2.6 Жылыту, желдету және ауа баптау жүйесіне, температураны бақылау және реттеуге арналған құралдарды қосу ұсынылады.

4.6.2.7 Жолаушылар үй-жайларында (күту алаңдары, кассалық және бөлу аумақтарында), жылытудың аралас жүйесін – жергілікті жылыту аспаптары бар, сумен жылыту жүйесін және желдетумен біріктірілген, ауаны жылыту жүйесін жобалау қажет.

Автобекеттердің қалған үй-жайларында, сумен жылыту қарастырылуы тиіс.

4.6.2.8 Автобекеттерді жобалау кезінде, пайдалану мақсаттылығы, экономикалық есептеумен анықталатын, қайталама жылу энергетикалық ресурстарын пайдалану қарастырылуы тиіс.

4.6.2.9 Жолаушылар автобекеттерінде, пешпен жылытуды орнатуға жол беріледі.

4.6.2.10 Желдету қондырғыларына арналған үй-жайдың биіктігі, жабдықтау биіктігінен 0,8 м кем болмауы тиіс және ондағы жүк көтергіш машиналардың жұмысын есептей отырып, еденнен қалқалардың шығыңқы конструкциясының төменгі жағына дейін 1,8 м болуы тиіс.

4.6.2.11 Бір бөлмеге есептелген желдетудің жеке жүйелерін, техника-экономикалық негіздеу кезінде, жобалауға жол беріледі.

4.6.2.12 Автовокзалдар мен автобекеттер үй-жайлары үшін, ішкі ауаның температурасы, еселігі немесе ауа алмасу көлемі 5-кестеде келтірілген.

4.6.2.13 Автовокзалдар мен автобекеттер үй-жайларындағы ауа алмасуды, еселік және есептік жолмен, 5 кестеге сәйкес анықтау керек.

4.6.2.14 Ауаны есептеу жолымен анықтаған кезде, адамдардан, қондырғылардан, күн радиациясынан және электрмен жарықтандырудан келетін артық жылу түсімін есепке алған жөн.

4.6.2.15 Автовокзалдар мен автобекеттерге ауаның келуін және ғимараттан шығатын ауа көлемінің шоғырлануын азайту үшін, келетін ауа көлемінің 90 % көлемін қабылдау қажет.

4.6.2.16 Ауа алмасу еселігі бойынша анықталған үй-жайлардан ауаны шығаруды, үй-жайдың ауданы, кемінде 35 м² болған кезде, дәлізге сығып шығаруды, 35 м² және одан артық аудан кезінде, тікелей үй-жайдың жоғарғы аумағынан шығаруды қарастыру керек.

5-кесте – Автобекеттер үй-жайларының ішкі ауа температурасы

Үй-жайлар атауы	Жылыту үшін есептік ауа температурасы, °C	Бір сағаттағы ауа алмасу еселігі немесе көлемі	
		сору	тарту
1	2	3	4
1. Операциялық және касса залы, біріктірілген жолаушылар залы, орналастырылатын залдар, күту залы	18	Есеп бойынша, алайда 1 ад. сыртқы ауаның кемінде $20 \text{ м}^3/\text{сағ}$. Табиғи желдету мүмкін болмаған кезде 1 ад. $60 \text{ м}^3/\text{с}$	
2. Билет және жолжүк кассаларының кабиналары	18	1 кабинаға $100 \text{ м}^3/\text{сағ}$	-
3. Дәліздер, өту жолдары, негізгі басқыштар, жаяу жүргінші тоннелдері, галереялар	10	1	1
4. Қолжүктері мен жолжүктерін қабылдау және беру бөлмелері	16	2	1
5. Қолжүктері мен жолжүктерін сақтауға арналған бөлмелер	16	1	2
6. Қызметтік және әкімшілік үй-жайлар, милици үй-жайы, жолаушылардың ұзақ демалу бөлмесі	18	1,5	1,5
7. Медициналық пункт: дәрігерлер кабинеттері және сырқаттардың уақытша келу үй-жайлары	20	2	1,5
сантораптар	18	-	1 унитазға $50 \text{ м}^3/\text{сағ}$ және 1 писсуарға $25 \text{ м}^3/\text{сағ}$
8. Байланыс бөлімшесінің, жинақ кассаларының үй-жайлары, радиотораптар, диспетчер, жүргізуші бөлмелері, ойын автоматтары залы, бейнесалон	18	3	2
9. Ана мен бала бөлмесі:			
қабылдау бөлмесі, гардероб	18	1	1
жатын және ойын бөлмелері	20	1	1
балалар сантораптары	18	-	1 унитазға $100 \text{ м}^3/\text{сағ}$ және 1 писсуарға $50 \text{ м}^3/\text{сағ}$
10. Жалпы пайдаланылатын сантораптар	15	2	бір аспапқа $100 \text{ м}^3/\text{сағ}$
11. Шылым шегетін жер	15	2	10

5-кесте – Автобекеттер үй-жайларының ішкі ауа температурасы (жалғасы)

Үй-жайлар атауы	Жылыту үшін есептік ауа температурасы, °C	Бір сағаттағы ауа алмасу еселігі немесе көлемі	
		сору	тарту
1	2	3	4
12.Қызметкерлердің тұрмыстық үй-жайы: гардероб	18	-	1 торға 75 м ³ /сағ душтан сору өтемі, 1 унитазға 50 м ³ /сағ, 1 писсуарға 25 м ³ /сағ
душ	25	-	
сантораптар	16	-	
әйелдердің жеке гигиенасының бөлмесі	20	2	2
13. Зат қоятын бөлме және қойма үйжайлары	16	-	1,5
14. Электр қалқан	16	-	2
15. Жылу пункті	16	-	3

4.6.2.17 Ауа алмасу еселігі бойынша анықталған, үй-жайлардан, ауаны шығаруды, ауа шоғырланған жоғарғы аймақтан іске асыру керек.

4.6.2.18 Жылы аймақтарда, тұрғызуға арналған, үлкен автобекеттердің операциялық залдарында, күту залдарында, кафелер мен мейрамханаларында ауа баптау, ал қызметтік және әкімшілік үй-жайларда – тұрмыстық терезе желдеткіштері мен төбе желдеткіштерін орнату ұсынылады.

4.6.3 Электрмен қамту және электр техникалық құрылғылар

4.6.3.1 Автовокзалдар мен автобекеттердің, жолаушылар ғимараттарын электрмен жабдықтауды және олардың электротехникалық құрылғыларын, ҚР ЕЖ 4.04-107 талаптарына сәйкес, жобалау қажет.

4.6.3.2 Автобекет ғимараттарына, электрмен жабдықтауды орнату қажеттілігі кезінде, трансформаторлық шағын бекеттерді, вокзал ғимаратына кіріктіріме, немесе жапсарлас жобалаған жөн. Жеке тұрған шағын бекеттерді қарастыруға жол беріледі.

4.6.3.3 Орта және үлкен автовокзалдардың негізгі электр тұтынушыларын электрмен жабдықтау сенімділігін қамтамасыз етуге қатысты, мыналарды жатқызуға болады:

- I санатқа - өрт сөндіру, күзет және өрттік сигнал беру қондырғылары;
- II санатқа – билеттерді брондау мен сатудың автоматтандырылған жүйелері, байланыс құралдары, сигнал беру мен хабар беру, 50 және одан да көп отырғызу орындары бар, қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындарының электр күшін қабылдайтын

қондырғылары, елді мекендерден тыс орналасқан вокзал маңы алаңдарының, перрондардың сыртқы жарықтандырылуы, қолжүгін сақтаудың автоматтық камералары;

- III санатқа – желдету жабдықтары, ішкі және сыртқы сәулелік көрсеткіштер, жарнамалық және иллюминациялық жарықтандыру және тағы басқа тұрмыстық және шаруашылық мақсаттағы электр қабылдағыштары.

Жолаушылар автобекеттері мен шағын автовокзалдар жобаларындағы, атап көрсетілген II санатты электр қабылдағыштар, III санатқа жатқызылуы мүмкін.

4.6.3.4 Апаттық және эвакуациялық жарықтандырудың шамдары, апаттық шығу жолдарының көрсеткіштері, ішкі және сыртқы жарықтық көрсеткіштері, жарнамалық және иллюминациялық жарықтандыру, жұмыс жарықтандыруын қуаттандыратын көздерге қатысты, тәуелсіз көздерге жалғануы тиіс. Эвакуациялық жарықтандыру шамдары мен апаттық шығу жолдарының көрсеткіштерін бөлек қондырғылы, немесе трансформаторлық шағын бекеттен бастап, дербес топтық желілер бойынша іске қосуға жол беріледі.

4.6.3.5 Автобекет жобаларында қауіпсіз жарықтандыру мен басқа да сақтық қондырғыларын (мысалы, шлагбаумдар) сақтау үшін электрмен қуаттандырудың резервтік немесе балама көздерін қарастыру қажет.

4.6.4 Жасанды жарықтандыру

4.6.4.1 Автобекеттердің үй-жайлары мен аумағын, сыртқы және ішкі жарықтандыруды, ҚР ЕЖ 2.04-104 талаптарына сай, орындау керек.

4.6.4.2 Электрмен жарықтандыру жүйесіне, жұмыс орындарын, ақпараттық жабдықтауларды, сыртқы жазулар мен жарнаманы, жолаушылардың және қызметтік үй-жайларды, перрон мен сыртқы аумақты жалпы жарықтандыру, сондай-ақ жергілікті жарықтандыру (стационарлық немесе тасымалданатын) кіреді. Жарық көздері ретінде жарық диодты және энергия үнемдеуші шамдарды, нүктелі шырағдан мен басқа да құрылғыларды қолдану қарастырылады.

4.6.4.3 Жарықтандыру, тұрақты көздерден, жолаушылардың көздерінде шаршауды туғызуы мүмкін ауытқуларсыз, тұтынылуы тиіс.

4.6.4.4 Кассаның үстіне, касса алдындағы аумақты, кемінде 300 лк жарықтандыруды беретін, сәуле таратуға бағытталған шырағдандар орналастыру ұсынылады.

4.6.4.5 Автобекеттердің күту бөлмелері мен жолаушылар аймағындағы еден деңгейінен, сәуле тарату күшін кемінде 100 лк қабылдау ұсынылады.

4.6.4.6 Апаттық жарықтандыру, билет кассаларының кабинеттерінде, көлік полициясының жайларында және инженерлік қондырғылар жүйелерін орталықтандырылған басқару пункттерінде, қарастырылуы тиіс.

4.6.4.7 Жарықтандыру, автобекет пен оны қоршаған элементтердің сәулетін толықтыруы тиіс. Автобекет ғимараттары мен баспаналардың жарықтандырылуын жобалаған кезде, іргелес құрылыстарға, кері әсер ететін, жарықтың шашырауын болдырмауға ерекше назар аударылуы тиіс. Жүретін жолдың үстіндегі шамдардың биіктігі 6 м кем болмауы тиіс.

4.6.4.8 Автобекет ғимаратының үй-жайындағы жарықтандыруды 6-кесте бойынша қабылдау керек.

6-кесте – Автобекет үй-жайларындағы жарықтандыру

Үй-жайлар	Жарықтандыру- ды нормалау жазықтығы, жазықтықтың еден үстінен биіктігі, м	Жалпы жарық жүйесіндегі жарықтандыру, лк люминесцент- тік шамдар	Қолайсыздық көрсеткіші, %, артық емес	Жарықтанды- рылуы коэффициенті, %, артық емес
1. Операциялық және кас- салық залдар, билет касса- лары*, байланыс бөлімше- сінің үй-жайлары*, медициналық пункттер, қызметтік үй-жайлар*	Г-0,8	300	40	15
2. Күту залдары	Г-0,8	200	60	20
3. Вестибюльдер, бөлу залдары	еден	150	60	-
4. Жолжүктерді қабылдау және беру үй-жайлары	Г-0,8	100	-0	20
5. Қолжүктерін сақтау камералары	В-1	75	-	-
6. Ана мен бала бөлмесі: ойын бөлмесі ұйықтайтын бөлме*	Г-0,8 Г-0,8	150 75	60 -	20 -
7. Дәліздер, жаяу жүргінші тоннелдері, галереялар, негізгі басқыштар	еден	75	-	-
* Көзделген үй-жайларда қосымша жергілікті жарықтандыруды орнату қажет.				

4.6.4.9 Автобекеттердің сыртқы аумағын жарықтандыруды 7-кестеге сәйкес қабылдау керек.

7-кесте – Сыртқы аумақты жарықтандыру

Жарықтандыру нысандары	Орта көлденең жарықтандыру, лк
1. Шағын вокзалдар мен автобекеттер перрондары	30
2. Орта және үлкен вокзалдар перрондары	50
3. Жаяу жүргінші тоннелдері, тоннелдердің жабық басқыштары:	
күндіз	100
кешке және түнде	40
4. Жаяу жүргінші тоннельдерінің ашық басқыштары	20
5. Жаяу жүргіншілерге арналған көпірлер	30
Ескертпе – Перрондарды жарықтандыру нормасы жарықтың кез келген көздері кезінде біркелкі қабылданады.	

4.6.4.10 Жолаушылар залы мен перронды жарықтандыру оның барлық аумағы бойынша біркелкі болуы тиіс, бүйірлік, немесе жоғары жарықты (люверстік торлар) елеусіз ретінде қолданған дұрыс.

4.6.4.11 Сыртқы жарықтандыруды басқаруды (перрондарды, тұрақтарды, қасбет пен жарнамаларды) уақыт релесінің көмегімен орындау ұсынылады.

4.6.4.12 Апаттық жарықтандыруды автоматты режимде жобалау керек, бұл жағдайда, ол электрлік жарықтандырудың апатты бөлімге түспеген жағдай кезінде, әрекетке қосылуы тиіс.

4.6.4.13 Апаттық жарықтандыруды беру, ғимараттағы тұрақты қуаттандыру үзілген жағдайда, қуат беруді жалғастыратын батареялар мен генераторлар, қуаттандыру көздерінен, қарастырылуы тиіс.

4.6.4.14 Әрбір шығаберіс, жолаушыларға арналған қоғамдық дәліздер, 50 лк кем болмайтын жарықырауды қамтамасыз ету үшін, еден деңгейі мен барлық нүктелерде (бұрыштар, қиылысуларда) жарықтандырумен жабдықталуы тиіс.

4.6.4.15 Көше шамдарына қосалқы, перрондар, жабындардың астына орнатылған жарнамалардың жарығымен жарықтандырылуы мүмкін.

4.6.5 Пайдалану қауіпсіздігі үшін байланыс пен хабарлау жүйелері

4.6.5.1 Автобекет ғимараттарында байланыс пен хабарлау құрылғылары бойынша, қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес, тарату шкафынан тартылған тарату кабельдерін, немесе тікелей телефон станциясынан магистральдық кабельдерді енгізу керек.

4.6.5.2 Кабельді ғимараттың жертөле үй-жайына, немесе ғимараттың сыртқы қабырғасына енгізілген брондалған кабельмен орындауға жол беріледі.

4.6.5.3 Автовокзалдар мен жолаушылар автобекеттеріндегі байланыс түрлерін, әдеттегідей, 8-кестеге сәйкес қарастыру керек.

8-кесте – Байланыс және хабар беру түрлері

Байланыс және хабар беру түрлері	Авто бекеттер	Автовокзалдар		
		шағын	орта	үлкен
1. Телефон байланысы:				
1.1. Халықаралық	-	+	+	+
1.2. Қалалық	+	+	+	+
1.3. Жергілікті	-	-	-	+
1.4. Ақпараттық-анықтамалық	-	-	-	+
2. Радиохабарландыру	+	+	+	+
3. Радиоландыру	+	+	+	+
4. Дауыс зорайтқыш байланыс			+	+
5. Телевизия:				
5.1. Қолданбалы	-	-	-	+
5.2. Кеңінен хабар тарату	-	-	-	+
6. Электр сағаттандыру	-	+	+	+
7. «Кассир-жолаушы» байланысы	+	+	+	+
8. «Кассир-оператор» байланысы	-	-	+	+
Ескертпелер				
1 Негізгі пультті вокзал бастығының кабинетінде орнатқан жөн.				
2 Түрлі-түсті бейнелі телевизиялық қабылдағыштар, әдеттегідей, жолаушылардың күту залдарында, ана мен баланың ойын бөлмесінде және т. б. орнатылуы тиіс.				

4.6.5.4 Автобекеттерді жобалаған кезде, жолаушылардың және қызметтік пайдалану үшін интернетке, оның ішінде Wi-Fi сымсыз желілік қосылу мүмкіндігін көрсету ұсынылады. Wi-Fi желісіне қосылу аймағы ғимараттағы және перрондағы, кафедегі және мейрамханадағы жолаушылардың күту аймағын қамтуы тиіс.

4.6.5.5 Автовокзалдарда телевизиялық камералармен мыналар жабдықталуға тиіс:

- вокзал аумағына кіретін және шығатын жолдар;
- отырғызу алаңдары;
- күту залдары;
- вокзал маңы алаңы.

4.6.5.6 Күзеттік хабарлау жүйесін орталықтандырылған бақылау пунктіне, нысандағы қауіп-қатерді байқау кезінде, хабар беретіндей етіп қарастырған жөн.

4.6.5.7 Хабарлау жүйесінің құрамына, күзет және дабылдық хабарлау жүйелері біріктірілуі мүмкін.

4.6.5.8 Қуат көзі қалқандары орналастырылған үй-жайларды, күзет хабарлағыштарымен жабдықтау керек.

4.6.5.9 Ғимарат пен үй-жайлардың күзет хабарлағыштарын мынадай ретпен жобалау керек:

- күзетілетін ғимарат аумақтарын, әдеттегідей, хабарлағыштардың дербес шлейфтеріне бөле отырып, күзетілетін аумақтарға бөлу қажет;
- ашық кеңістіктерді оптика-электрондық, радиотолқынды немесе ұқсас көлемді, үстірт және сызықтық хабарлағыштармен жабдықтау ұсынылады;
- ғимараттардың ішкі аумақтары, бұзушылардың ғимарат ішіндегі аса ықтимал орын ауыстыру маршруттары, сондай-ақ іргелес күзетілмейтін үй-жайлардың орындарын хабарлағыш-ұстағыштарымен жабдықтау қажет.

4.6.5.10 Автовокзалдағы күзет хабарлағыш қондырғыларын мынадай жерлерде орнату ұсынылады:

- ғимаратта орналасқан күзет үй-жайларында;
- автовокзалдың қызметтік үй-жайларында (кассаларында);
- автовокзал жетекшісінің кабинетінде;
- автовокзал жетекшісінің (меншік иесінің) нұсқауы бойынша басқа орындарда.

4.6.5.11 Жалпы түрдегі кіреберіс топтардағы, тыйым салынған заттар мен құралдарды анықтау жүйесіне, мынадай техникалық құралдары енгізілуі тиіс:

- стационарлық радиациялық монитор (иондаушы сәулелендірудің шекті хабарлағышы - гамма - спектрометр-радиометр);
- стационарлық металлодетектор;
- стационарлық рентгенотелевизиялық қондырғы (РТҚ);
- дербес компьютер базасындағы басқару пульті.

4.7 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділік

4.7.1 Жолаушы автобекеттері мен жолаушыларға қызмет көрсету пункттері, ҚР ЕЖ 3.06-101 талаптарына сәйкес, жолаушылардың мүмкіндігі шектеулі топтарына

қызмет көрсетудің қолжетімділігін, қауіпсіздігін, ақпараттандырылуы мен жайлылығын қамтамасыз ету бойынша талаптарын қанағаттандыруы тиіс.

4.7.2 Қабырғадағы терезе мен есік ойықтарының ендері 0,9 м кем болмауы тиіс. Ашық ойық текшесінің тереңдігі 1,0 м артық болған кезде, оның енін, коммуникациялық өту жолының ені бойынша, алайда, ғимараттар мен құрылыстардың нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес, 1,2 м кем емес етіп қабылдау керек.

4.7.3 Есік ойықтарында, әдеттегідей, табалдырықтар мен биіктік айырмалары болмауы тиіс. Табалдырықтарды орнату қажеттілігі кезінде, олардың биіктігі, немесе биіктік айырмасы, қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, 0,025 м аспауы тиіс.

4.7.4 Кресло-арбалардың 90° бұрылуы кезіндегі, маневр жасауға арналған кеңістік өлшемдерін 1,4 м × 1,4 м кем емес, ал 180° бұрылуы кезінде - 1,4 м × 1,5 м кем емес етіп қабылдау керек.

4.7.5 Ғимараттағы, сондай-ақ, одан тыс коммуникациялық өткелдер қозғалысы белдеуінің ені, кресло-арбаның бір бағытта қозғалуы кезінде, 1,5 м кем емес болуы тиіс, ал қарама-қарсы қозғалыста - қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, 1,8 м кем емес болуы тиіс.

4.7.6 Автовокзалдарда, халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына қызмет көрсету үшін, аралдық перрондарды пайдаланбау ұсынылады.

4.7.7 Жаппалар мен шатырлар, барлық уақыт кезеңінде, халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарының жайлылығы мен қолайлы болуын ескере отырып, жобалануы тиіс.

4.7.8 Жолаушыларға арналған перрондар, кресло-арбадағы және тірек-қозғалыс аппаратында бұзушылығы бар мүгедектердің отырып-түсуі үшін, биіктігі бойынша қолайлы болуы тиіс. Осындай құралдармен жабдықталмаған перрондар, мүмкіндіктері шектеулі топтардың отырып-түсуіне арналған стационарлық, немесе жылжымалы көтергіштерді пайдалануға бейімделген болуы тиіс.

4.7.9 Кіру және шығу турникеттерінің әр қатарында, кресло-арбаның жүріп өтуіне арналған, кем дегенде бір кеңейтілген өтетін жол қарастырылуы тиіс. Оны жүру билеттерін бақылау аумағынан тыс, өту жолының алдындағы алаңды бөлетін, 1,2 м қашықтықта көлденең тұтқалармен жабдықтап, арнайы символикамен белгілеу керек.

4.7.10 Мүмкіндіктері шектеулі топтарға қызмет көрсету үй-жайларын, аумақтары мен орындарын, әдеттегідей, жер бетіне жақын деңгейде орналастыру қажет. Басқа жағдайларда, баспалдақтарды, пандустарды, лифтілер мен халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарын жүргізуге бейімделген, басқа да құралдарды қарастыру керек.

4.7.11 Ішкі баспалдақтардың ені 0,3 м кем болмауы тиіс, ал баспалдақтардың көтерілу биіктігі - 0,15 м кем болмауы тиіс. Сыртқы ашық баспалдақтардың ені, 0,4 м кем емес, ал баспалдақтардың көтерілу биіктігі - 0,12 м артық болмауы тиіс. Басқыш ені 2,5 м болған жағдайда, қоғамдық ғимараттар мен құрылыстарға арналған қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес, қосымша бөлу тұтқалары қарастырылуы тиіс.

4.7.12 Кресло-арбалардың біржақты қозғалысы кезіндегі, пандустың ені 1,2 м кем болмауы, ал екі жақты қозғалыс кезінде – халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділік бойынша, қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, 1,8 м кем болмауы тиіс.

4.7.13 Жүру жолдарының барлық еңістері пандустарға, жол берілген, тиісті өлшемдерден аспауға тиіс.

4.7.14 Ғимараттың конструктивтік элементтері, сондай-ақ жүру жолдарының өлшемдердері, еден деңгейінен 0,7 бастап 2,0 м дейінгі биіктіктегі қабырғаларда және басқа да тіке үстіңгі беттерде; ғимараттан тыс – жаяу жүргіншілер жолдарынан 2,1 м қашықтықта орналасқан құрылғылар, 0,1 м артық шығып тұрмауы керек. Құрылғыларды, көрсеткіштерді жеке тірек бағандарына орналастырған кезде, олар қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, 0,3 м артық шықпауы тиіс.

4.7.15 Ғимараттың ашық маршының және басқа да, биіктігі 1,9 м кем болмайтын шығыңқы элементтердің үстіне, сақтандыру кедергілері мен қоршаулар және т. б. орнату керек.

4.7.16 Барлық баспалдақтар мен пандустардың екі жақ бойымен, сондай-ақ 0,45 м артық биіктік айырмасының жанында, тұтқалары бар қоршаулар орнатылуға тиіс. Пандустардың таяныш тұтқаларын, әдеттегідей, 0,7 және 0,9 м биіктікте, ал баспалдақтардың жанындағы тұтқаларды, қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес, 0,9 м биіктікте орналастыру керек.

4.7.17 Басқыштың ішкі жағындағы таяныштардың тұтқалары, бүкіл биіктігі бойынша үздіксіз болуы тиіс. Марштың әр жағындағы немесе пандустың еңкейген бөлігіндегі тұтқа олардан 0,3 м ұзын болуы керек.

4.7.18 Мүмкіндігі шектеулі топтардың қолжетімділігіне арналған кіреберіс тораптар, коммуникациялар, үй-жайлар мен қызмет көрсету аумақтары, сондай-ақ мүгедектердің автокөліктерін қоюға арналған тұрақтар, белгіленген халықаралық үлгі бойынша белгіленуге тиіс. Онда ұсынылатын қызмет түрлері мен орны және ықтимал қауіп жөніндегі ақпараттарды, көзбен көрерлік, дыбыстық және сезім жүйелері арқылы қарастыруға болады.

4.7.19 Марш енінің шетімен, пандус жиегі мен көлденең бет биіктігінің 0,45 м артық айырмасының бойымен, аяқтың, таяқтың, балдақтың және арбаның сырғанап кетуін болдырмау үшін, биіктігі 0,05 м кем емес, ернеулер қарастырылуы тиіс.

4.7.20 Халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары келіп-кететін үй-жайлар мен аумақтарда, адамдарға өрт жөнінде хабар беру жүйесіне қосылған, қосарланған (дыбыстық және көзбен көрерлік) хабарлаушылар қарастырылуы тиіс.

4.7.21 Жарқырайтын белгілер түріндегі сәулелік хабарларды, дыбыстық хабарлауымен бірге, бір уақытта қосу ұсынылады. Сәулелік хабарлардың жыпылықтау жиілігі 5 Гц төмен болуға тиіс.

4.7.22 Перрондарда, мәтіндік ақпаратты пайдалануды, сөйлеу және дыбыстық ақпараттармен бірге қарастырған орынды.

4.7.23 Мүмкіндігі шектеулі жолаушылар келетін орындар мен коммуникацияларды жарықтандыру нормасын, барынша жоғары деңгейге көтеру керек.

4.7.24 Әрбір қабатта, мүмкіндігі шектеулі жолаушылар, оның ішінде кресло-арбадағы мүгедектер үшін, қолжетімді 2-3 орын демалыс аймағында қарастыру керек.

4.7.25 Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар, кресло-арбадағы мүгедектер үшін, телефон аппараттарын ыңғайлы биіктікте, билет кассасының артына орнатқан жөн.

4.7.26 Мүмкіндігі шектеулі жолаушылар, жалғыз қалып қалуы мүмкін, тұйық кеңістіктерде (лифт кабинасы, дәретхана кабинасы және т. б.), оның ішінде естү ақаулығы бар тұлғалар үшін, диспетчермен, немесе кезекшімен екі жақты шұғыл байланыс (ондай қондырғы болған жағдайда) жабдықтары болуы тиіс. Мұндай үй-жайларда, апаттық жарықтандыруды жобалау ұсынылады.

4.7.27 Раковиналарда, тұтқаларды, немесе басу әрекетті су құбыры крандарын, ал мүмкін жағдайда – электрондық жүйелермен басқарылатын крандарды қолдану ұсынылады.

4.7.28 Унитаздағы су жіберуді басқаруын, кабинаның бүйір қабырғасына орналастырылу керек.

4.7.29 Мамандандырылған дәретхана кабинасының ені 1,65 м кем болмауы, ал тереңдігі 1,8 м кем болмауы керек. Есіктері сыртқа ашылуы тиіс.

4.7.30 Мүгедектердің жаяу жүру жолдарының арнайы жолақтары мен күту залындағы арнайы аумақтарды, 0,5 м, 0,7 м және 0,9 м биіктіктегі тұтқалармен, сондай-ақ қажет болған жағдайда, кіретін және шығатын жолдар, дәретханалар, вестибюльдер, кассалық және операциялық залдар, сақтау камерасы, мейрамханалар, медпункт, полиция және анықтама бөлімдері, хабарлаушы, көзбен көру, көрсеткіштерімен жабдықталуы тиіс.

4.7.31 Вокзал ғимараттарындағы, халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарына арналған демалыс және күту аймақтарының ауданы, егер де олар орнатылған болса, бір орынға 2,1 м² есебімен белгіленеді. Залдардағы дивандар мен орындықтардың бір бөлігін, 2,7 м кем емес етіп, бір-біріне қарама-қарсы орналастыру керек.

4.7.32 Көру қабілеті нашар адамдар үшін, жолаушылардың отыру орындарының алдыңғы шетінен, 0,6 м қашықтықта, қарама-қарсы түсті қауіпсіздік шегі жобалануы тиіс.

4.8 Қоршаған табиғи ортаны қорғау

4.8.1 Атмосфералық ауаның ластануының негізгі көздері: перрондарда тұрған автобустардан, автовокзал мен автобекет аумағынан өтетін автокөліктерден ауаға бөлініп шығатын зиянды заттар болады. Оларды азайту және жою керек.

4.8.2 Автовокзалдардың жөнелту перрондарында, автобустардың пайдаланылған құбырларынан, әр автобуска 650 м³/сағ. есебінен, иілмелі шлангідегі жергілікті сору қарастырылуы тиіс.

4.8.3 Автовокзалдар мен автобекеттердің санитарлық-қорғаныс аймағы, санитарлық нормаларға сәйкес 100 м құрауы тиіс. Санитарлық-қорғаныс аймағының шекарасындағы зиянды заттар шоғырланымын анықтау үшін, зиянды заттар шығарындыларын тарату есебін орындау қажет.

4.8.4 Санитарлық-қорғаныс аймағының шекарасындағы зиянды заттардың шекті шоғырланымы, жол берілген өлшемнен, асып кеткен жағдайда, автобустардың қозғалыс кестесін жасау кезінде, автобустардың сағатына жөнелтілім санын азайту керек.

4.8.5 Автобустардың тұрып қалу алаңдары мен автовокзал және автобекет аумағының жүру жолдарынан, үстіңгі ағынды сулардың неғұрлым ластанған бөлігін тазартуға арналған, тазарту құрылыстарының қарқындылығын, жиі қайталанатын жауын-шашыннан келетін ағынды сулардың есептік қарқындылығын, 0,05 жылға бір рет көтеру кезеңімен, немесе 10 мм қабатты жаңбыр жауғаннан кейінгі ағынды сулардан кейінгі

тазартумен жинақтауды, сондай-ақ қардың еруі мен аумақтың жуылуынан болған ағынды суларды қабылдауды есептеу қажет.

4.8.6 Айналаны қоршаған табиғи ортаны қорғауды қамтамасыз ету үшін құрылыс кезіндегі тыныштықты сақтау мен тербелу деңгейін төмендету бойынша шаралар жүргізілуге тиіс. Шуыл, шуылдық кедергілермен және соған ұқсас қондырғылармен анағұрлым «тұйықталуы» мүмкін. Тербелуді жою үшін, негізінде тербелісі төмендетілген, заманауи қондырғыларды қолдану керек.

4.8.7 Қоршаған ортаны шаң мен пайдаланылған газдардан қорғау үшін, әдеттегідей, көлік құралдарының техникалық жағдайын тексеру және балама механизмдерді пайдалану керек.

4.8.8 Көгалдандыру жобасында, қалдық жинауға және жиналған қар мен мұзды үюге арналған алаңдар қарастырылуы тиіс. Соңғылары құм жинағыштармен және еріген қар суын қабылдап, жоюға арналған қондырғылармен жабдықталуы тиіс.

4.8.9 Барлық ластанған көздер, сұрыптау пункттеріне жиналуы және жеткізілуі тиіс. Бұл жерде, ластанған су кәріздің қарапайым жүйесіне ағызуға болмайтын қалдық ретінде қарастырылады.

4.8.10 Топырақтың тұтастығы мен оның ластанудан сақталуын қамтамасыз ету үшін, қалдықтардың шіруінен қорғау жөніндегі шаралар қарастырылуы тиіс.

5 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

5.1 Энергия үнемдеу және жылу шығынын азайту

5.1.1 Автобекеттердегі оңтайлы техника-экономикалық сипаттамаларға қол жеткізу және жылу үшін энергия тұтынуды азайту мақсатында, олардың ең жоғарғы шағын көлемдік-жоспарлық шешімдерін, қарастыру ұсынылады.

5.1.2 Күту залдары мен үй-жайларда, энергияны тиімді тұтыну мақсатында, автобекет ғимараттарында, жарықтың оңтайлы жақтары бойынша орналастыру ұсынылады.

5.1.3 Ғимараттарды жобалаған кезде, энергия тиімділікті арттыру мақсатында мыналар көзделуі тиіс:

- ғимараттың сәулеттік келбетін, желдің ықтимал әсерін ескере отырып оңтайландыру;

- ғимараттың қоршау конструкцияларының термиялық кедергісін (сыртқы қабырғалар, жабындар, жылытылмайтын жертөлелердің үстіндегі жабындар), техникалық ықтимал ең жоғарғы деңгейге дейін ұлғайту;

- ғимарат конструкциясының сыртқы ауаның келуіне қарағандағы, қажетті ауа тығыздығын қамтамасыз ету;

- таза ауа беру үшін, желдету жүйесін орнату, пайдаланылған ауаны шығару, үй-жайда жылу тарату.

5.1.4 Ыстық сумен жабдықтау жүйесіндегі энергия үнемдеуді қамтамасыз ету үшін мыналар ұсынылады:

- жылыту мен суды қыздыруға арналған жеке қазандықтар орнату;
- жылы кезеңдерде, ауаны жылытуға арналған қазандықты ажырату;
- тұрмыстық пайдалану үшін, судың жылуын 50 °С - 60 °С дейін азайту.

5.1.5 Үй-жайлардың жылы ылғалдық жайлылығын реттеу мүмкіндігі үшін, мыналар қарастырылуы керек:

- жылыту аспаптарындағы термостаттық элементтер;
- берілетін жылу-суық тасымалдаушы көрсеткіштерін орталықтан реттеу;
- сыртқы ауаның, бөлмеге кіруін орталықтан реттеу;
- басқарылатын терезелер;
- ауа баптау жүйесін, орталықтан реттеу;
- кіретін ауаның, жұмыс орнына жеке берілуін жеке реттеу.

5.1.6 Ыстық және суық сумен жабдықтау жүйелерін (өртке қарсы жүйені қоса алғанда), кәрізді, жылумен жабдықтауды, желдетуді, орталықтандырылған шаң кетіруді, ауа баптауды, өртке қарсы қорғанысты бақылау мен реттеуді қамтамасыз ету үшін, бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика құралдарын қарастыру керек.

5.1.7 Ғимараттарда, желдеткіштердегі жоғары тиімділікті рекуператорларды пайдалану есебінен, сорып шығатын ауа жылуын қалпына келтіруді пайдаланған жөн. Олар жалпы энергияның 50 % құрайтын жылу энергиясын үнемдеуге мүмкіндік береді.

5.1.8 Ауа баптау жүйелеріндегі энергия тұтынуды үнемдеуге, әдеттегідей, адиабаттық салқындатқыш арқылы, орталық желдеткіштің көмегімен қол жеткізуге болады. Мұндай желдеткіштерді, бүкіл ауа баптау жүйесіндегі, энергияның тұтынылуын үнемдеу үшін, су салқындатқыштардың, салқындату қуаттылығын айтарлықтай қысқарту үшін, пайдалану керек.

5.1.9 Үлкен жолаушылар және сауда үй-жайларындағы жарықтандыруға және қосымша салқындатуға кеткен шығындарды азайту үшін, автобекет ғимараттарында, көлеңкелі үй-жайлардың ішіне, табиғи жарық кіргізетін, құбырлы жарық өткізгішті пайдалану қажет.

5.1.10 Жеке жылу пункттерін жобалауда, жылу тасымалдағыштың сыртқы ауа температурасын жылу тасымалдағыш температурасына жеткізу үшін, барынша ерекше үй-жайларда, көрсеткіштер орнату арқылы, жылыту жүйесіндегі жылу шығынын түзету бойынша, жыл сайын реттеуді ескере отырып, жүзеге асыру керек.

5.1.11 Жарықтандыруды басқару жүйесін жобалаған кезде, мыналарды пайдалану ұсынылады:

а) жарықты жеке-жеке қосу және ажыратуды қамтамасыз ету үшін, кеңістікті аудандарға бөлу;

б) жарықтандыруды автоматты түрде ажыратуда қолданылатын қозғалыс көрсеткіштерді орнату.

5.1.12 Энергия ресурстарын үнемдеу мақсатында, барлық құбырлардың, қондырғылар мен арматураның жылу оқшаулауын, әдеттегідей, жылытылмайтын үй-жайлар үшін бекітілген нормалар бойынша, жүзеге асырылуы тиіс.

5.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

5.2.1 Жер жұмыстарын ұйымдастырудың барлық кезеңдерінде, қардың еруі мен жауын-шашын және топырақ қабатын шайып әкететін, қарастырылмаған су ағынының пайда болуы мен құрылыстың төменгі жеріне, судың жиналуын болдырмайтын, үстіңгі бет суларын бұрудың заманауи қондырғылары қарастырылуы тиіс.

5.2.2 Жобалау барысында, үстіңгі жатып қалған қабаттың сапасы мен жағдайы анықталатын, инженерлік-геологиялық іздестірулерді іске асыру ұсынылады. Құнарлы топырақ қабаты, қала аумақтарын әрі қарай көгалдандыру үшін кесуге жатқызылады. Қалған топырақ, аумақ шекарасында жиналады, ал құрылыс аяқталған соң газондарға төгу үшін пайдаланылады.

5.2.3 Су ресурстарын тиімді пайдалану мақсатында, су шаруашылығы кешенін дамыту кезінде, мынадай шаралар қарастырылуы тиіс:

- а) сумен жабдықтау жүйелерінің ресурс сақтағыш технологияларын енгізу;
- б) суды айналма және қайталама пайдалануды кеңейту;
- в) коммуналдық және суғару желілеріне берілетін судың ысырап болуын азайту.

5.2.4 Жердің барлық телімдері, әдеттегідей, топырақтың эрозиясын және салынған құрылыстардың маңында, немесе ішінде тұрып қалған сулардың жиналуын болдырмау үшін, тегістелген болуға тиіс.

5.2.5 Эрозияға қарсы шараларды жобалаған кезде, топырақ эрозиясымен күрес жөнінде мынадай негізгі талаптардың орындалуы қарастырылуы тиіс:

а) су эрозиясы аумағында – еріген және жауын сулардың суағарын реттеу, топырақтың ылғалға төзімді беткі қабатын құрау;

б) жел эрозиясы аумағында – топырақтың желге төзімді беткі қабатын құру, жер қабатындағы желдің жылдамдығын азайту және шаң жинағыш аумақтардың көлемін қысқарту. Топырақтың эрозияға қарсы төзімділігін арттыру және оның өсімдіктер мен олардың қалдықтарының көмегімен қорғалуына ерекше назар аударылуы тиіс.

А ҚОСЫМШАСЫ

(міндетті)

Жолаушылар автобекеттері ғимараты үй-жайларының құрамы мен ауданы**А.1-кесте – Жолаушылар автобекеттерінің үй-жайларының құрамы мен ауданы**

Үй-жайлар	Ауданы, м ² , жолаушыларды есептік тәуліктік жөнелту кезінде, кем емес			
	100-200	200-400	400-600	600-1000
1	2	3	4	5
А. Жолаушы үй-жайлары 1. Жолаушылар залы: А климаттық аймағында Б климаттық аймағында	35	60	100	150
	бөлшек сауда киоскілерін қосқанда, дана			
	-	1	2	3
	қолжүктерді сақтаудың автоматтық ұяшықтары, дана.			
	9 35	18 60	27 80	36 120
	бөлшек сауда киоскілерін қосқанда, дана			
	-	1	2	3
	2. Ана мен бала бөлмесі: Жалпы бөлме			
	-	-	15	21
	Санторап			
3. Қоғамдық сантораптар:	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша санитарлық аспаптар, унитаздар мен писсуарлар саны, барлығы			
	6	8	8	10
	4. Буфет			
	отырғызу орындарының саны			
	-	12	12	16
Б. Қызметтік үй-жайлар 1. Кассалар 2. Диспетчер бөлмесі,	4	4	4	8
	ұяшықтар саны			
	1 18	1 18	1 24	2 24

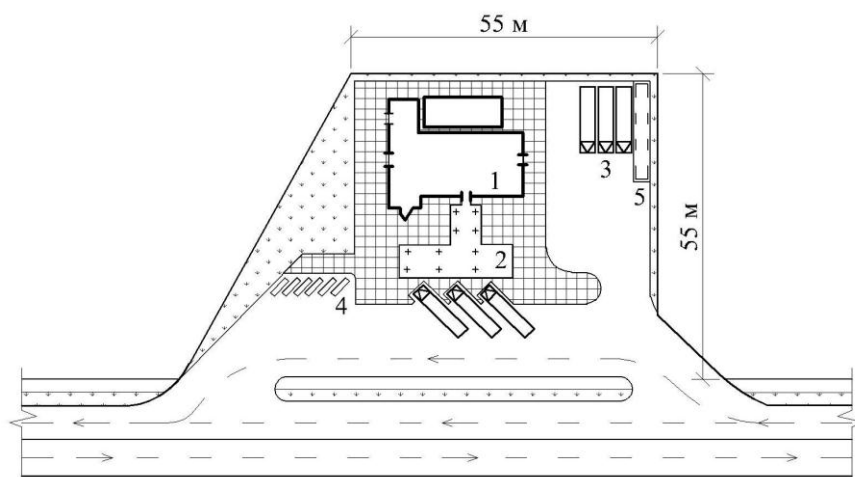
А.1-кесте - Жолаушылар автобекеттерінің үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

Үй-жайлар	Ауданы, м ² , жолаушыларды есептік тәуліктік жөнелту кезінде, кем емес			
	100-200	200-400	400-600	600-1000
оның ішінде кедергі артындағы жүргізуші бөлмесі	6	6	8	8
3. Жүргізушілердің қысқа мерзімдік демалу бөлмесі	-	-	-	9
4. Бастықтың кабинеті	-	8	8	10
5. Қосалқы бөлме	4	6	6	8
6. Қойма	-	-	6	8
7. Аула сыпырушы бөлмесі	-	-	6	8
8. Қызметтік дәретханалар	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша			
	унитаздар саны, барлығы			
	-	-	1	2
9. Техникалық үй-жайлар	Тиісті техникалық жағдайлар бойынша			
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Жеке үй-жайлар аудандарының нормасынан мынадай аумақты бөлмелер үшін ауытқуға, ұлғаю жағына қарай; жол беріледі:</p> <ul style="list-style-type: none">- 10 м² дейін - 20% -ға;- 10 м² аса - 10% -ға. <p>2 Жолаушылар залының ауданы киоскілдерді және олардың алдындағы 2 метрлік аумақты қоспай берілген.</p> <p>3 Жолаушылар автобекетінде 400 және одан артық жолаушыларды есептік тәуліктік жөнелту арқылы билеттерді сату мүмкіндігін тікелей көшеде қарастыру қажет.</p> <p>4 Қоғамдық ерлер және әйелдер дәретханаларындағы санитарлық құралдар санын бірдей етіп қабылдау керек.</p>				

Б ҚОСЫМШАСЫ

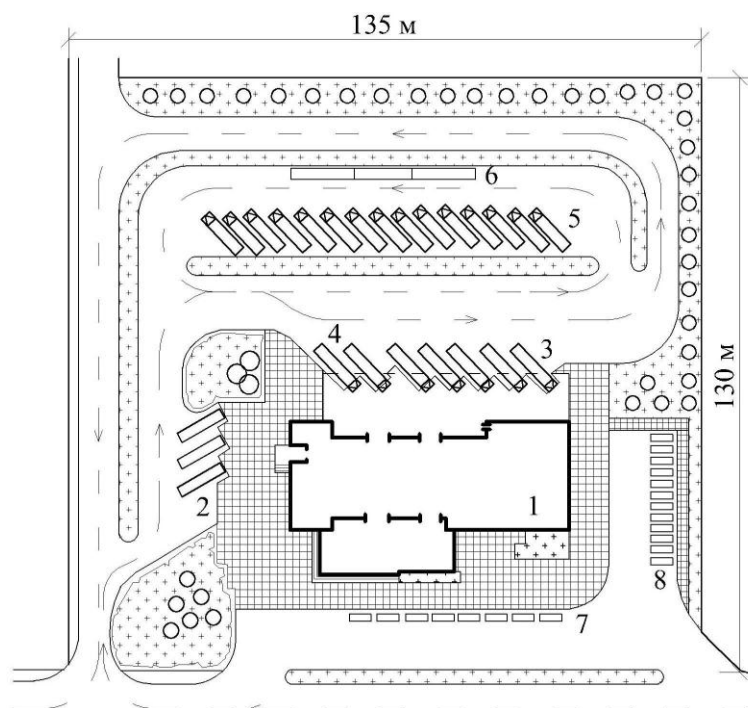
(ақпараттық)

Жолаушылар автобекеті бас жоспарының схемасы



Б.1-сурет – Сыйымдылығы 50 жолаушы жолаушылар автобекеті бас жоспарының сызбасы

1 – Автобекет ғимараты; 2 – Жаппасы бар келу және жөнелту перроны; 3 – Автобустардың рейс арасындағы тұрып қалу алаңы; 4 – Жеңіл автокөліктер тұрағы; 5 – Автобустарды қарауға арналған эстакада



Б.2-сурет – Сыйымдылығы 300 жолаушы жолаушылар автовокзалдары бас жоспарының схемасы

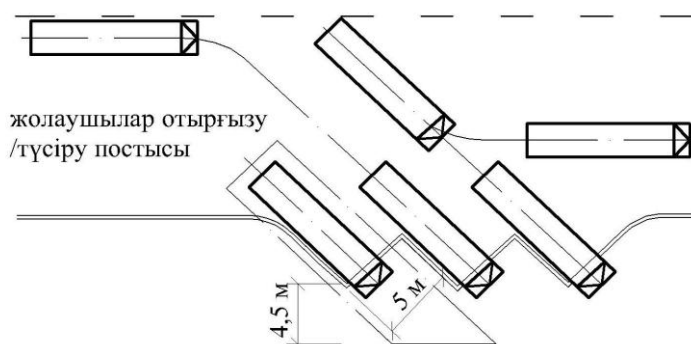
1 – Автовокзал ғимараты; 2 – Келу перроны; 3 – Жөнелту перроны; 4 – Транзиттік автобустардың бекітілген бекеттері; 5 - Автобустардың рейс арасындағы тұрып қалу алаңы; 6 - Автобустарды қарауға арналған эстакада; 7 - «Такси» автокөліктерінің тұрағы; 8 - Жеке жеңіл автокөліктер тұрағы

В ҚОСЫМШАСЫ
(ақпараттық)

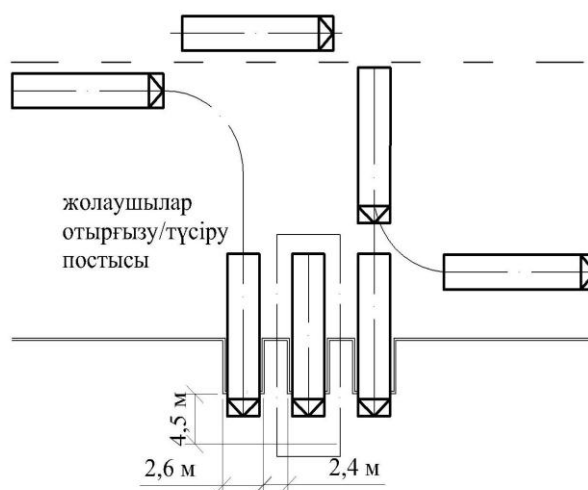
Перрондардың геометриялық параметрлері



В.1-сурет – Түзу сызықты перрон



В.2-сурет – Сатылы перрон



В.3-сурет – Жоталы перрон

Г ҚОСЫМШАСЫ*(ақпараттық)***Автовокзалдар ғимараттарының үй-жайлар құрамы мен ауданы****Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы**

Үй-жайлар	Ауданы, м ² , жолаушыларды есептік тәуліктік жөнелту кезінде, кем емес											
	1000-2000	2000-3000	3000-4000	4000-6000	6000-8000	8000-10000	10000-15000	15000-20000	20000-25000	25000-30000	30000-40000	40000 аса
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
А. Жолаушылар үй-жайлары												
1. Кассалық аймақ:												
А климаттық аймағы	40	50	80	120	150	180	220	370	420	500	600	700
Б климаттық аймағы	30	40	60	90	120	130	160	260	300	360	430	500
2. Күту алаңы:												
А климаттық аймағы	80	120	160	200	250	330	410	490	580	660	750	850
Б климаттық аймағы	50	70	100	120	150	200	250	300	350	400	450	500
3. Бөлу аймағы:												
А климаттық аймағы	40	60	80	100	130	170	210	250	290	330	380	430
Б климаттық аймағы	30	45	55	70	90	120	150	175	200	230	270	300
4. Бөлшек сауда аймағы:												

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
А климаттық аймағы	20	24	24	30	30	30	30	36	36	36	50	50
	киоскілер саны											
	3	4	4	5	5	5	5	6	6	6	8	8
Б климаттық аймағы	14	18	18	24	24	24	24	30	30	30	40	40
5. Ана мен бала бөлмесі жатын бөлме												
	-	-	18	20	24	36	45	50	60	70	80	90
санторап	4	4	4	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша								
горшок	-	-	-	3	3	3	3	6	6	6	10	10
ванна	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	4	4
кезекшілер бөлмесі	-	-	-	4	4	4	4	6	6	6	6	6
ауыз бөлме	2	2	2	4	4	6	6	8	8	12	12	12
6. Қолжүктерін сақтау камерасы:	24	32	48	32	40	50	56	70	90	100	120	130
автоматты ұяшықтармен жабдықталған	ұяшықтар саны											
	54	81	108	72	90	126	144	180	216	234	288	324
стеллаждармен жабдықталған	-	-	-	30	36	40	56	64	70	80	90	100

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	сақтау орындарының саны											
	-	-	-	63	72	90	126	144	162	180	196	216
стеллаждармен жабдықталған сақтау камерасы алдындағы аймақ	-	-	-	15	18	20	28	32	35	40	45	50
жоғалған заттарды сақтау камерасының кезекшілер бөлмесі	-	-	-	-	-	8	8	12	12	12	18	18
7. Тек климаттық А аймағындағы шылым шегу бөлмесі	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36	36	36
8. Қоғамдық санитарлық тораптар	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша											
	санитарлық құралдар – унитаздар мен писсуарлар саны											
	10	10	12	12	16	20	24	28	34	38	42	46
9. Қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындары	барлық отырғызу орындарының саны оның ішінде жүргізушілер мен қызметкерлер үшін											
буфет	$\frac{16}{4}$	$\frac{24}{4}$	-	-	-	-	-	$\frac{24}{-}$	$\frac{24}{-}$	16-дан 2 буфет		

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
өз-өзіне қызмет көрсететін кафе	-	-	<u>28</u> 8	<u>36</u> 12	<u>44</u> 12	-	-	-	-	-	-	-
өз-өзіне қызмет көрсететін және буфет бар кафе	-	-	-	-	-	<u>60</u> 16	<u>72</u> 20	<u>64</u> 24	<u>76</u> 28	<u>84</u> 32	<u>100</u> 36	<u>112</u> 40
10. Медициналық пункт: қабылдау бөлмесі	8	10	10	12	12	15	15	18	18	24	24	24
дәрігер кабинеті	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18-ден 2 кабинет		
таңу бөлмесі	-	-	-	-	-	18	18	18	18	18	18	18
дәретхана	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша											
	сантехникалық құралдар саны, барлығы											
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
11. Полиция пункті: кезекші бөлмесі	12	15	18	18	24	18	24	12	12	15	15	15
алдын ала жабу камерасы	-	-	-	-	-	8	8	8	8	12	12	12
жасақшылар бөлмесі	-	-	-	-	-	-	-	18	18	24	24	24
дәретхана	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша											
	еден ыдыстарының саны, барлығы											
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Б. Қызметтік үй-жайлар												

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Кассалық блок: билет сату кассаларын, ұяшықты, касса әкімшісін және касса артындағы дәлізді қосқанда	15	20	28	35	40	56	70	85	100	110	125	140
	ұяшықтар саны, барлығы соның ішінде Б климаттық аймағында көшеде билет сату											
	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{9}{3}$	$\frac{11}{4}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{15}{6}$	$\frac{17}{6}$	$\frac{19}{7}$	$\frac{21}{8}$
билет қоймасы	-	-	-	-	-	6	6	8	8	12	12	12
аға кассирлер бөлмесі	-	-	-	-	8	8	12	12	18	18	24	24
кассирлердің демалыс бөлмесі	12	12	12	15	15	18	18	24	24	30	36	42
инкассатор бөлмесі	-	-	-	12	12	12	12-ден 2 бөлме			12-ден 3 бөлме		
касса жанындағы дәретхана	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша											
	унитаздар саны											
	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	2	2
2. Вокзал бойынша кезекші	8	8	8	12	12	12	12	18	18	18	18	18
3. Анықтама бюросының кабинасы	-	-	-	7	7	7	7	7-ден 2 кабина				
4.Диспетчер бөлмесі	18	24	24	28	28	28	32	32	36	40	44	48

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5. Хабар беру дикторының бөлмесі	-	-	-	8	8	8	8	12	12	12	12	12
6. Байланыс торабы	-	-	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36
7. Жүргізуші бөлмесі	18	18	18	18	24	24	36	36	36	42	42	48
8. Жүргізушілерді рейс алдындағы медициналық куәландыру бөлмелері:												
қабылдау бөлмесі	-	-	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12
нарколог-дәрігер кабинеті	-	-	-	18	18	18	18	18	18	12-ден 2 кабинет		
терапевт - дәрігер кабинеті	-	-	-	-	-	-	-	18	18	18	18	18
9. Перрондық бақылаушылар бөлмесі	-	-	-	8	8	12	12	18	18	24	24	24
10. Кассалар бойынша орындарды тарату операторларының бөлмесі	-	-	8	12	12	12	18	18	24	24	30	30
11. Қойма арбаларын тасушылардың бөлмесі	-	-	-	-	11	16	17	24	25	32	33	34
12. Жүргізушілердің қысқа мерзімдік демалыс бөлмесі	12	12	18	18	24	24	30	36	42	48	60	72
13. Бастықтың кабинеті	12	12	12	18	18	18	18	18	18	18	18	18

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14. Қабылдау бөлмесі	-	-	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12
15. Бастық орынбасарының кабинеті	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	12
16. Пайдаланудың техникалық қызмет бөлмелері:												
инженердің	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12	12	12
шаруашылық меңгерушісінің	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12	12	12
17. Жиналыс залы	-	-	-	24	24	24	24	36	36	36	36	36
18. Қоғамдық ұйымдар бөлмесі	-	-	-	-	-	18	18	18	18	18	18	18
19. Жинау машиналары мен құрал-сайман қоймасы	12	12	12	16	16	20	24	30	36	40	48	54
20. Қондырғылар, құрал-сайман және жиһаз қоймалары	24	24	30	36	42	48	54	60	70	80	90	100
21. Суретші шеберханасы	-	-	-	-	-	18	18	24	24	24	24	24
22. Қондырғыларды жөндеу шеберханасы	12	12	12	18	18	24	24	36	36	48	48	48
23. Жиһаз жөндеу шеберханасы	-	-	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
24. Көшені жинау құрал-саймандары мен механизмдерін сақтау үй-жайлары	8	8	8	12	12	24	24	36	36	36	36	36
25. Аула сыпырушы бөлмесі	8	8	8	8	8	8	8	12	12	12	12	12
26. Күзет және өрт бекеттің бөлмелері	-	-	-	-	-	8	8	8	8	8	8	8
	10	10	10	15	15	15	15	15	20	20	20	20
27. Қызметкерлер мен жүргізушілерге арналған дәретханалар	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша											
	2	2	2	4	4	6	6	8	8	10	10	10
28. Әйелдердің (қызметкерлердің) жеке гигиена бөлмесі	-	-	-	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша (1 бөлме)								
29. Киім сақтайтын орын қызметкерлер душтары	-	-	-	-	-	ҚР ЕЖ 3.02-108 бойынша						
В. Жобалау тапсырмасы бойынша қосымша қызметтік үй-жайлар												
1. Автоматтық кассаларды тарату бөлмесі	-	-	-	12	12	12	12	18	18	18	18	18

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2. Жүргізушілердің ақша санау бөлмесі.	-	-	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36
3. Түсім ақшаны қабылдау кассасы	-	-	-	-	-	6	6	6	6	6-дан 2 касса		
4. Жүргізушілерге (кондукторларға) билеттер беру кассасы	-	-	-	-	-	6	6	6	6	6	6	6
5. Кондуктор сөмкелерін сақтау қоймасы	-	-	-	-	-	8	8	8	8	8	8	8
6. Жүргізушілердің түнгі демалыс бөлмелері:												
- 2 адамға арналған ұйықтау бөлмесі	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	(тапсырма бойынша орын саны)											
- кезекші қызметкерлер бөлмелері	1 ұйықтау орнына 1 м ² есебінен, алайда 12 м ² кем емес											
- вестибюль, холл	сондай											
- сантораптар, жуынатын бөлме, душтар	тапсырма бойынша, 2 унитаздан, 2 қолжуғыштан және 1 душ кабинасынан кем емес											

Г.1-кесте – Автовокзалдардың негізгі үй-жайларының құрамы мен ауданы (жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7. Басқару мен ақпараттандырудың автоматтандырылған жүйесінің үй-жайлары	Қондырғылардың техникалық сипаттамасы бойынша											
Г. Инженерлік қамтамасыз етудің техникалық үй-жайлары	Қондырғылардың техникалық жағдайлары мен сипаттамасы бойынша											
<div>Ескертпелер</div> <div>1 Жекелеген үй-жайлар ауданының нормаларынан, мынадай ауданды үй-жайлар үшін азайтылу немесе көбейтілу жағына қарай ауытқуға жол беріледі: - 15 м² дейін - 15 % -ға; - 15 м² аса - 5 %-ға.</div> <div>2 А климаттық зонасындағы билет сатуды, жергілікті жағдайларға байланысты кассалардың далада, Б климаттық аймағы үшін көрсетілген көлемнен артық емес мөлшердегі касса аймағының ауданын 20 % артық емес мөлшерге тиісінше кішірейту арқылы орналастыруға жол беріледі.</div> <div>3 Автовокзалдан тыс, алдын-ала билет сатуды ұйымдастыру кезінде, кассалар саны мен кассалық зал ауданы, автовокзалдан тыс, алдын ала (тапсырма бойынша) билет сату көлеміне сәйкес азайтылуға тиіс.</div> <div>4 Билеттерді кассалық автоматтар арқылы сатуды ұйымдастыру тапсырмамен анықталады. Кассалық автоматтар санын қала маңы маршруттарының есептік тәуліктік жөнелтудің 1 мың жолаушысына 1 автомат есебінен қабылдау қажет. Кассалық ұяшықтар санын кассалық ұяшықтың 3 автоматқа ауыстыру есебінен азайту қажет. Б климаттық аймағындағы кассалық автоматтарды ғимараттан тыс, кассалық зал ауданын тиісінше кішірейту арқылы орналастыруға жол беріледі.</div> <div>5 Ерлер мен әйелдер дәретханаларындағы санитарлық аспаптар саны біркелкі болуға тиіс.</div>												

Д ҚОСЫМШАСЫ

(ақпараттық)

Барынша көп санды ауысымда жұмыс істейтіндердің ұсынылатын штаттық кестесі мен саны

Д.1-кесте – Барынша көп санды ауысымда жұмыс істейтіндердің ұсынылатын штаттық кестесі

Штаттық бірлік атауы	Жолаушылардың есептік тәуліктік жөнелтілуі															
	Жолаушылар автобекеттері							Автовокзалдар								
	100- 200	200- 400	400- 600	600- 1000	1000- 2000	2000- 3000	3000- 4000	4000- 6000	6000- 8000	8000- 10000	10000- 15000	15000- 20000	20000- 25000	25000- 30000	30000- 40000	40000 аса
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Бастық	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
2. Хатшы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
3. Аға диспетчер	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1
4. Диспетчер	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	4 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>7</u> 2	<u>8</u> 3	<u>10</u> 3	<u>12</u> 4	<u>14</u> 5	<u>17</u> 6	<u>20</u> 7
5. Перрондық бақылаушы	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>8</u> 3	<u>10</u> 3	<u>12</u> 4	<u>14</u> 5	<u>17</u> 6	<u>20</u> 7	<u>23</u> 8	<u>26</u> 9	<u>30</u> 10
6. Жүк тасушы	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>6</u> 3	<u>8</u> 4	<u>10</u> 5	<u>12</u> 6	<u>14</u> 7	<u>16</u> 8	<u>18</u> 9	<u>20</u> 10
7. Байланыс торабының операторы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>7</u> 2
8. Хабар беру дикторы	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2

Д.1-кесте - Барынша көп санды ауысымда жұмыс істейтіндердің ұсынылатын штаттық кестесі
(жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9. Кассирлер (алдын ала билет сатуды қосқанда)	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{8}{3}$	$\frac{10}{4}$	$\frac{14}{5}$	$\frac{18}{6}$	$\frac{22}{8}$	$\frac{26}{10}$	$\frac{30}{12}$	$\frac{35}{14}$	$\frac{40}{16}$	$\frac{46}{18}$	$\frac{52}{20}$
10. Билет кассаларының әкімшісі	-	-	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$
11. Аға кассир	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{5}{3}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{8}{3}$	$\frac{9}{4}$	$\frac{10}{4}$
12. Кассалар бойынша орындар тарату операторы	-	-	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{8}{3}$	$\frac{10}{4}$	$\frac{12}{4}$	$\frac{14}{5}$	$\frac{16}{5}$
13. Инкассатор	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{9}{3}$	$\frac{9}{3}$
14. Вокзал бойынша кезекші	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$
15. Анықтама бюросының ақпаратшысы	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{7}{2}$
16. Балалы жолаушыларға арналған үй-жайлар бойынша кезекші	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$
17. Автоматты ұяшықтармен жабдықталған сақтау камерасы бойынша кезекші	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$

Д.1-кесте - Барынша көп санды ауысымда жұмыс істейтіндердің ұсынылатын штаттық кестесі
(жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
18. Стеллаждармен жабдықталған сақтау камерасының қоймашысы	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{4}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{11}{3}$	$\frac{11}{3}$	$\frac{11}{3}$
19. Пайдалану жөніндегі инженер	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$
20. Механикалық қондырғыларды жөндеу слесарі	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{3}{2}$
21. Байланыс монтері	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$
22. Электромонтер	-	-	-	-	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{6}{2}$
23. Слесарь-сантехник	-	-	-	-	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$	$\frac{4}{2}$
24. Ағаш ұстасы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$
25. Бастық орынбасары	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$
26. Қоймашы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{2}{1}$
27. Суретші	-	-	-	-	-	-	-	-	-	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$

Д.1-кесте - Барынша көп санды ауысымда жұмыс істейтіндердің ұсынылатын штаттық кестесі
(жалғасы)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
28. Тазалаушы	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>9</u> 3	<u>12</u> 4	<u>15</u> 5	<u>18</u> 6	<u>21</u> 7	24 8	<u>28</u> 9
29. Бағбан	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>2</u> 2	<u>2</u> 2	<u>2</u> 2	<u>3</u> 3	<u>3</u> 3	<u>3</u> 3	<u>4</u> 4
30. Аула сыпырушы	-	-							<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2
31. Күзет кезекшісі	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1
Штаттық кесте бойынша қорытынды оның ішінде ең жоғарғы ауысымда	<u>8</u> 3	<u>9</u> 4	<u>16</u> 7	<u>19</u> 8	<u>30</u> 12	<u>32</u> 14	<u>41</u> 17	<u>70</u> 27	<u>89</u> 33	<u>124</u> 48	<u>142</u> 57	<u>172</u> 70	<u>191</u> 79	<u>218</u> 88	<u>244</u> 97	<u>270</u> 104
<p>Ескертпелер</p> <p>1 Жүргізушілерден (кондукторлардан) түсім ақшаны қабылдап алатындар, басқару мен ақпараттандырудың автоматтандырылған жүйесіне қызмет көрсетудің, билет сатудың автоматтық кассалары, сондай-ақ жүргізушілердің түнгі демалыс бөлмесіндегі кезекшілер саны тапсырмамен және техникалық жағдайлармен анықталады.</p> <p>2 Механикаландырылған жуу және автобустар қозғалтқыштарын жылытумен жабдықтау бойынша қызмет көрсету жөніндегі қызметкерлер саны жобалау берілген тапсырма бойынша анықталады.</p> <p>3 Тәулігіне 100 - 200 жолаушы жөнелтетін автобекеттерде бастық пен диспетчер лауазымдары біріктірілген.</p>																

ӘОЖ 725.3

МСЖ 93.040.10

Түйінді сөздер: жабын, перрон, кірме жол, жолаушылар залы, вокзал маңы алаңы, аумақ, үй-жай, өрт қауіпсіздігі, сумен қамту, санитарлық-техникалық жабдықтау, электрмен қамту, трансформаторлық шағын бекет, эстакада.

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ.....	3
4.1 Основные положения.....	3
4.2 Пожарная безопасность.....	4
4.2.1 Общие требования пожарной безопасности.....	4
4.2.2 Эвакуация пассажиров и персонала из зданий и помещений.....	5
4.2.3 Пожарная сигнализация.....	6
4.3 Градостроительные решения.....	8
4.4 Объемно-планировочные решения.....	11
4.4.1 Пассажиры и служебно-технические помещения.....	11
4.4.2 Навесы и перроны.....	12
4.4.3 Санитарно-бытовые помещения.....	13
4.4.4 Окна, двери, коридоры, лестницы и лифты.....	14
4.4.5 Визуальная информация и схемы, таблички и указатели.....	14
4.5 Конструктивные решения.....	15
4.6 Проектирование инженерных сетей и систем.....	16
4.6.1 Водоснабжение и канализация.....	16
4.6.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование.....	18
4.6.3 Электроснабжение и электротехнические устройства.....	21
4.6.4 Искусственное освещение.....	22
4.6.5 Связь и сигнализация для безопасности эксплуатации.....	24
4.7 Доступность для маломобильных групп населения.....	25
4.8 Охрана окружающей природной среды.....	28
5 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ.....	29
5.1 Экономия энергии и сокращение расходов тепла.....	29
5.2 Рациональное использование природных ресурсов.....	30
ПРИЛОЖЕНИЕ А (информационное) Состав и площади помещений зданий пассажирских автостанций.....	32
ПРИЛОЖЕНИЕ Б (информационное) Схема генерального плана пассажирской автостанции.....	34
ПРИЛОЖЕНИЕ В (информационное) Геометрические параметры перронов.....	36
ПРИЛОЖЕНИЕ Г (информационное) Состав и площади помещений зданий автовокзалов.....	38
ПРИЛОЖЕНИЕ Д (информационное) Рекомендуемое штатное расписание и количество работающих в наиболее многочисленной смене.....	47

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий строительный документ разработан согласно Концепции реформирования системы технического регулирования строительной отрасли Республики Казахстан в соответствии с параметрическим методом нормирования.

Настоящий свод правил «Проектирование автостанций» является одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

В своде правил устанавливаются приемлемые решения и параметры, обеспечивающие выполнение требований СН РК «Проектирование автостанций» и не является единственным способом их выполнения.

Настоящий свод правил разработан в развитии государственных нормативов в области архитектуры, градостроительства и строительства.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СВОД ПРАВИЛ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОЕКТИРОВАНИЕ АВТОСТАНЦИЙ

AUTO STATIONS DESIGN

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящий свод правил устанавливает приемлемые решения к градостроительным, объемно-планировочным и конструктивным решениям, инженерным системам для проектирования автостанций.

1.2 Приемлемые решения настоящего свода правил могут распространяться на все типы проектируемых пассажирских автостанций и автовокзалов, предназначенных для оказания услуг по перевозке пассажиров и багажа в зависимости от их вместимости:

- автостанции до 75 человек;
- автовокзалы малые, от 100 до 200 человек;
- автовокзалы средние, от 250 до 500 человек;
- автовокзалы большие, более 500 человек.

1.3 Настоящий свод правил не распространяется на проектирование промежуточных остановок междугородних и пригородных автобусных линий и вокзалов другого назначения.

2 *НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящего свода правил используются следующие ссылки:

СП РК 2.02-102-2012 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СП РК 2.04-104-2012 Естественное и искусственное освещение.

СП РК 3.02-108-2013 Административные и бытовые здания.

СП РК 3.03-101-2013 Автомобильные дороги.

СП РК 3.06-101-2012 Проектирование зданий с учетом доступности для маломобильных групп населения. Общие положения.

СП РК 4.01-101-2013 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СП РК 4.02-101-2012 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

СП РК 4.04-107-2013 Электротехнические устройства.

СП РК 5.01-102-2013 Основания зданий и сооружений.

(Изм.ред. – Приказ ҚДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НҚ).

Примечание – При пользовании целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационным каталогам «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», «Указатель нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан» и «Указатель межгосударственных нормативных документов по стандартизации Республики Казахстан», составляемым ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным бюллетеням-журналам. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 *ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящем своде правил применяются термины и определения, приведенные в строительных нормах к данному объекту, а также следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Автостанция: Комплекс сооружений, предназначенный для обслуживания пассажиров и водителей автобусов, пассажиропоток которого составляет менее пятисот человек в сутки, и включающий в себя капитальное здание с залом ожидания вместимостью до 75 человек и билетными кассами, камеры хранения, перрон для посадки и высадки пассажиров, площадку для стоянки автобусов, диспетчерские пункты, расположенный на территории не менее двух с половиной тысяч квадратных метров.

3.2 Визуальная информация: Информация, которая знакомит пассажиров с расположением вокзальных помещений и пунктов их обслуживания, с расписанием движения автобусов, правилами и стоимостью проезда пассажиров и перевозки багажа, грузобагажа.

3.4 Пассажирский вокзал: Комплекс сооружений, включающий здание с залом ожидания, билетными кассами и другими помещениями, предназначенными для обслуживания пассажиров, перроны для посадки и высадки пассажиров, стоянки для автотранспорта.

3.6 Пропускная способность: Количество пассажиров или автобусов, которое может быть отправлено в течение эксплуатационных суток или часа («суточное отправление пассажиров» или «суточное отправление автобусов»).

***3.7 Пункт обслуживания пассажиров:** Объект, предназначенный для обслуживания пассажиров в населенных пунктах, не имеющих автовокзалов или автостанций, оборудованный для продажи проездных документов (билетов) и багажных квитанций, площадкой для безопасной остановки автотранспортных средств, посадки, высадки пассажиров и сооружением для защиты пассажиров от различных погодных условий. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

3.8 Удобства: Приспособленность для использования, наличие условий, возможностей для лёгкого, приятного, необременительного использования здания или удовлетворения каких-либо нужд, потребностей. *(Исключен – Приказ КДСиЖКХ от 06.11.2019 г. №178-НК).*

4 ПРИЕМЛЕМЫЕ РЕШЕНИЯ

4.1 Основные положения

4.1.1 Помещения автостанций, площадки и зоны для пассажиров следует проектировать с учетом климатических условий в районе проведения строительства. Все функциональные связи автовокзала должны соответствовать кратчайшим путям следования персонала и пассажиров. В структуре автовокзала рекомендуется предусмотреть надежные системы водопровода и водоотведения, вентиляции, кондиционирования воздуха, отопления и электроснабжения, а также эффективные системы связи и сигнализации.

4.1.2 В комплекс автостанций входят пассажирское здание и транспортная территория с перронами посадки и высадки пассажиров, а также стоянки автобусов в период между рейсами. Здания автостанций, как правило, рекомендуется сооружать в центральной части города, кроме больших и крупных городов, в зоне разветвленных внутригородских транспортных связей. К основным расчетным показателям автостанций относят их пропускную способность в сутки, вместимость здания с учетом количества прибывающих и отбывающих машин в течение 1 часа. Площади помещений пассажирского здания, а также количество постов посадки и высадки пассажиров следует устанавливать в зависимости от пропускной способности автостанции.

4.1.3 Состав и площади помещений зданий автовокзалов и пассажирских автостанций, а также благоустроенных пассажирских зон вне здания следует предусматривать в зависимости от климатических условий района строительства:

- зона А - все климатические районы, кроме отнесенных к зоне Б;
- зона Б - III, IV климатические районы с продолжительностью периода со среднесуточной температурой воздуха 0°C менее 100 дней.

4.1.4 Вместимость автовокзала или пассажирской автостанции определяется:

- числом людей, которое может одновременно разместиться в здании с соблюдением нормативных требований;
- в климатической зоне Б числом людей на территории пассажирской зоны вне здания принято до 20 % от всего числа.

4.1.5 Автостанции должны предоставлять обслуживание пассажиров на конечных и транзитных пунктах междугородних и пригородных автобусных линий в малых городах и населенных пунктах. Они должны входить в систему обустройства автомобильных дорог.

4.1.6 Вместимость автовокзалов должна составлять 100 пассажиров и более, а пассажирских автостанций до 75 человек.

4.1.7 Классификация пассажирских автовокзалов и автостанций определяется в зависимости от величины расчетного суточного отправления пассажиров согласно таблице 1.

Таблица 1 - Классификация автовокзалов и пассажирских автостанций

Расчетное суточное отправление, пассажиров	Вместимость, пассажиров	Наименование
от 100 до 200	10	Пассажирские автостанции
свыше 200 до 400	25	
-"- 400 -"-600	50	
-"- 600 -"- 1000	75	
свыше 1000 до 2000	100	Автовокзалы малые
-"- 3000 до 4000	200	
свыше 4000 до 6000	250	Автовокзалы средние
-"- 6000 до 8000	300	
-"- 8000 до 10000	400	
свыше 13000 до 15000	500	Автовокзалы большие
-"- 15000 до 20000	600	
-"- 20000 до 25000	700	
-"- 25000 до 30000	800	
-"- 30000 до 40000	900	
-"- 40000	1000	

4.2 Пожарная безопасность

4.2.1 Общие требования пожарной безопасности

4.2.1.1 Устройства, оборудование предназначенные для обнаружения или тушения пламени, пожарную сигнализацию следует устанавливать в соответствии с нормативными документами по пожарной безопасности.

4.2.1.2 Для обеспечения требуемого предела огнестойкости более R 60 несущих элементов зданий допускается применять только конструктивную защиту (облицовку, бетонирование, штукатурку и т.п.).

4.2.1.3 Пределы огнестойкости конструкций, обеспечивающих устойчивость преграды, на которые они опираются, и узлов крепления между ними по признаку R рекомендуется принимать не менее требуемого предела огнестойкости ограждающей части противопожарной преграды.

4.2.1.4 Здания и сооружения автостанций рекомендуется проектировать с учетом мер предосторожности и нераспространения пожара с целью безопасности пассажиров и персонала.

4.2.1.5 В зданиях автостанций, чтобы не допустить и предотвратить распространение пожара из одного помещения в другое, следует использовать противопожарные преграды – противопожарные стены (брандмауэры) – глухие стены из несгораемых материалов (кирпич, железобетон) – опирающиеся на собственный фундамент. Брандмауэры должны

полностью пересекать здание и выступать за границу наружных ограждений не менее чем на 0,3 м.

4.2.1.6 В зданиях I и II степеней огнестойкости с числом этажей не более трех половину лестничных клеток допускается предусматривать 2-го типа с верхним естественным освещением, при этом расстояние между маршами лестницы должно быть не менее 1,5 м. В том числе главные лестницы допускается проектировать открытыми на всю высоту здания при условии размещения остальных (не менее двух) лестниц в обычных лестничных клетках 1-го типа.

4.2.1.7 Спринклерные установки водяного и пенного пожаротушения в зависимости от температуры воздуха в помещениях рекомендуется проектировать:

- водозаполненными;
- воздушными;
- водовоздушными.

4.2.1.8 Спринклерные установки пожаротушения следует проектировать для помещений высотой не более 20 м, за исключением установок, предназначенных для защиты конструктивных элементов покрытий зданий и сооружений.

4.2.1.9 Расстояние между спринклерными оросителями и стенами (перегородками) с ненормируемым классом пожарной опасности не должно превышать 1,2 м.

4.2.1.10 Одиночные дымовые детекторы должны, как правило, получать питание от систем электропитания при условии, что они оборудованы системой аварийного подключения к аккумулятору.

4.2.1.11 Внутренний противопожарный водопровод следует предусматривать для зданий объемом 5 тыс. м³ и более, для зданий III, IIIа и IIIб степени огнестойкости - независимо от объема.

4.2.2 Эвакуация пассажиров и персонала из зданий и помещений

4.2.2.1 Защиту путей эвакуации следует предусматривать исходя из условия обеспечения безопасной эвакуации пассажиров и персонала из помещений с учетом функциональной пожарной опасности и класса здания по степени огнестойкости, количества эвакуационных выходов с этажа или из здания в целом, а также технических средств противопожарной защиты.

4.2.2.2 В зданиях, оборудованных установками пожарной автоматики, системы оповещения о пожаре и управления эвакуацией следует предусматривать с автоматическим и ручным пуском в соответствии с требованиями СП РК 2.02-102.

4.2.2.3 Эвакуационные выходы наружу допускается предусматривать через теплые тамбуры.

4.2.2.4 Количество и ширину эвакуационных выходов следует определять в зависимости от максимально возможного числа эвакуирующихся через них людей и предельно допустимого расстояния от наиболее удаленного места их возможного пребывания до ближайшего выхода.

4.2.2.5 Схему эвакуации людей из помещений в случае пожара или других стихийных бедствий следует выполнять отдельно для каждого этажа здания с указанием всех помещений этажа и путей.

4.2.2.6 Допускается предусматривать открывание дверей вовнутрь:

- при входе в воздушную зону (за исключением дверей, ведущих в воздушную зону лестничных клеток типа Н1);
- при входе на площадки лестниц 3 типа;
- из зданий и помещений с одновременным пребыванием не более 15 человек;
- из кладовых и помещений санитарных узлов.

4.2.2.7 При дверях, открывающихся из помещений в общие коридоры, за ширину эвакуационного пути по коридору следует принимать ширину коридора в свету, уменьшенную:

- на половину ширины дверного полотна - при одностороннем расположении дверей;
- на ширину дверного полотна - при двустороннем расположении дверей.

4.2.2.8 Ширину тамбуров и тамбур-шлюзов следует принимать больше ширины проемов не менее чем на 0,5 м (по 0,25 м с каждой стороны проема), а глубину - более ширины дверного или воротного проема на 0,2 м, но не менее 1,2 м.

4.2.2.9 Ширина лестничных площадок должна быть не менее ширины марша, а перед входами в лифты с распашными дверями - не менее ширины марша и половины ширины двери лифта, но не менее 1,6 м.

4.2.2.10 Все служебные лестницы, как правило, должны размещаться в закрытых несгораемых клетках и иметь выходы наружу. Высота путей эвакуации и дверей в свету должна быть не менее 2,0 м.

4.2.2.11 При проектировании помещений с разделением на части трансформирующими перегородками следует предусматривать эвакуационные выходы из каждой части.

4.2.2.12 При перепаде пола более 1,0 м в одном или в смежных помещениях (не отделенных перегородкой) по периметру верхнего уровня следует предусматривать ограждения высотой не менее 0,9 м или иные устройства, исключающие возможность падения людей согласно требованиям действующих нормативных документов.

4.2.2.13 В помещениях с массовым пребыванием людей не рекомендуется устройство на окнах глухих решеток. При наличии в помещениях постоянных рабочих мест от 5 до 50 включительно глухие решетки могут предусматриваться не более чем на 50 % окон.

4.2.2.14 При невозможности обеспечить эвакуацию в течение нормативно установленного времени должны предусматриваться пожаробезопасные зоны.

4.2.3 Пожарная сигнализация

4.2.3.1 Помещения камеры хранения автостанций для пассажиров рекомендуется оборудовать современными системами автоматической пожарной сигнализации. Тип автоматического пожарного оповещателя - тепловой или дымовой.

4.2.3.2 Тепловые пожарные оповещатели по характеру реакции на повышение температуры следует подразделять на следующие виды:

- максимальные тепловые;
- дифференциальные;
- тепловые пожарные с дифференциальной характеристикой.

4.2.3.3 Тепловые пожарные оповещатели следует применять в случае, когда в зоне контроля при возникновении пожара на его начальной стадии предполагается значительное тепловыделение.

4.2.3.4 Дымовые пожарные оповещатели, питаемые по шлейфу пожарной сигнализации и имеющие встроенный звуковой оповещатель, рекомендуется применять для оперативного, локального оповещения и определения места пожара в помещениях, в которых одновременно выполняются следующие условия:

- основным фактором возникновения очага загорания в начальной стадии является появление дыма;
- в защищаемых помещениях возможно присутствие людей.

Дымовые пожарные оповещатели следует использовать во многих случаях, так как они наиболее эффективны и позволяют определить возгорание на ранних этапах.

4.2.3.5 В случаях, когда в зоне контроля при начальной стадии возникновения пожара предполагается появление открытого пламени в зданиях следует применять пожарные оповещатели.

4.2.3.6 При установке точечных пожарных оповещателей под перекрытием их следует размещать от стен на расстоянии не менее 1,0 м.

4.2.3.7 Система пожарной сигнализации должна быть сопряжена с:

- системой управления зданием;
- телефоном;
- радиосвязью;
- системами контроля доступа для возможности беспрепятственной эвакуации и беспрепятственного входа пожарной бригады (входные барьеры и т.д.).

4.2.3.8 В помещениях с условно нормальной температурой среды 25 °С рекомендуется использовать тепловые оповещатели класса А1 с температурой срабатывания 54 °С - 65 °С.

4.2.3.9 Приемно-контрольный пульт пожарной сигнализации должен иметь увязку с системой вентиляции и кондиционирования воздуха для отключения их при возникновении пожара.

4.2.3.10 Автоматической пожарной сигнализацией должны быть оборудованы операционные и кассовые залы, объединенные пассажирские залы, кабины билетных и багажных касс, комнаты матери и ребенка, помещения приема и выдачи багажа и ручной клади, комнаты длительного пребывания пассажиров, помещения отделений связи и сберегательных касс, парикмахерские, помещения предприятий бытового обслуживания пассажиров, медицинские пункты, служебные помещения, гардеробные персонала, помещения (камеры) хранения багажа и ручной клади в малых вокзалах.

4.3 Градостроительные решения

4.3.1 Для пассажиров пригородных маршрутов с интервалом движения автобусов менее 20 минут при их расчетном суточном отправлении свыше 3 тыс. пассажиров следует предусматривать отдельные перроны отправления и прибытия, обеспечивая проход к ним, минуя здание.

4.3.2 Для транзитных автобусов в зоне перрона отправления следует, как правило, выделять отдельные посты.

4.3.3 При проектировании автостанций необходима организация подъезда городских транспортных средств к главному фасаду здания и к проходам на перроны, а также размещение привокзальной площади со стороны города.

4.3.4 Максимальное число одновременных прибытий автобусов на автостанцию устанавливается, учитывая количество перронов прибытия, как правило, за перронами прибытия не закрепляются определенные маршруты.

4.3.5 Основная площадка постов прибытия и отправления должна размещать не менее 5 автобусов одновременно и проектироваться не менее 250 м².

4.3.6 Здание автостанции должно располагаться в пешей доступности от остановок общественного транспорта. Пешеходные дорожки (тротуары) целесообразно проектировать в затененных участках.

4.3.7 Островное, угловое и тупиковое расположение автовокзалов допускается только в виде исключения при специальных технико-экономических обоснованиях.

4.3.8 Общая площадь территории автостанции и пунктов обслуживания должна составлять не менее 2,5 тыс. м².

4.3.9 Для зданий автостанций, расположенных в более холодном климате, как правило, рекомендуется проектировать места для хранения снега, который был очищен и убран с территории.

4.3.10 Благоустроенные пассажирские зоны следует размещать, как правило, в примыкании к перронам и зданию.

4.3.11 Геометрические параметры площадки межрейсового отстоя автобусов и проездов следует принимать согласно техническим характеристикам автобусов.

4.3.12 Количество постов посадки и высадки, а также количество мест на площадке межрейсового отстоя автобусов следует определять в соответствии с общим расчетным суточным отправлением пассажиров по таблице 2, при этом количество постов для каждого вида сообщений определяется в соответствии с процентом данного вида сообщения от общего суточного отправления.

4.3.13 Пост технического осмотра автотранспорта предназначен для проверки узлов и агрегатов, обеспечивающих безопасность движения.

4.3.14 Площадь земельного участка для строительства автовокзала или автостанции следует, как правило, определять и предусматривать в соответствии с количеством постов посадки и высадки пассажиров согласно таблице 3.

Таблица 2 – Количество постов посадки и высадки, мест на площадке

Расчетное суточное отправление пассажиров	Количество постов для автобусов, шт.					
	междугородных			пригородных		
	постов		мест на площадке отстоя	постов		мест на площадке отстоя
	отправления	прибытия		отправления	прибытия	
От 100 до 200	1	1	2	1	1	3
Св. 200 до 400	2	1	3	1	1	4
" 400 до 600	2	1	4	1	1	6
" 600 до 1000	3	2	6	2	1	8
" 1000 до 2000	5	3	10	3	2	12
" 2000 до 3000	6	3	12	3	2	14
" 3000 до 4000	7	4	14	4	2	16
" 4000 до 6000	8	4	16	4	2	18
" 6000 до 8000	9	5	18	5	3	20
" 8000 до 10000	10	5	20	5	3	22
" 10000	добавляется 1 пост (место) на каждые					
	2000	4000	1000	4000	4000	1000
	пассажиров суточного отправления свыше 10000					

Таблица 3 – Площадь земельного участка

Количество постов посадки и высадки	Автовокзалы и пассажирские автостанции	Удельная площадь земельного участка, м ² , не менее на 1 пост
От 2 до 5	Пассажирские автостанции	1300
Св. 5 до 10	Малые автовокзалы	1700
Св. 10 до 15	Средние, большие автовокзалы	1400
" 15 до 20	- "-	1200
" 20	- "-	1000
Примечания - 1 Удельная площадь земельного участка дана без учета привокзальной площади и территории для размещения объектов розничной торговли, общественного питания и т.д. 2 Рекомендуемые схемы генерального плана пассажирской автостанции и автовокзала приведены на рисунках 1 и 2 приложения Б.		

4.3.15 Технический осмотр автобусов выполняется на наружной эстакаде или в здании (при наличии механизированной мойки), на проездных или тупиковых постах из расчета 1 пост на 20 мест межрейсового отстоя, но не менее одного.

4.3.16 Ширину однополосной дороги вдоль зон посадки и высадки пассажиров следует проектировать не менее 7,5 м, чтобы обеспечить возможность маневрирования остановившихся транспортных средств.

4.3.17 Барьеры или ограждения следует устанавливать между пешеходными дорожками и проезжей частью для повышения безопасности.

4.3.18 Бордюры на тротуарах вдоль зеленых насаждений допускается принимать высотой не менее 0,15 м.

4.3.19 Емкости мусора, фонарные столбы, скамейки и другие потенциальные преграды не рекомендуется размещать на пешеходных путях, чтобы не препятствовать свободному передвижению пассажиров.

4.3.20 Хранение ручной клади в автоматических ячейках вне здания в климатической зоне Б следует устраивать под навесом с ограждением, обеспечивая их сохранность.

4.3.21 Пешеходные и велосипедные дорожки должны проектироваться так, чтобы обеспечить наиболее прямые, освещенные и отдельные пути для улучшения велосипедной и пешеходной проходимости.

4.3.22 Велосипедные дорожки, как правило, должны изолироваться от движения транспортных средств, тротуаров, пешеходных дорожек, они должны предназначаться только для проезда велосипедов и других видов колесных транспортных средств (например, коньки, самокаты, инвалидные коляски, и т.п.).

4.3.23 На территории автостоянок рекомендуется 10 % мест отводить для автомобилей инвалидов, а также предусмотреть охраняемые места для велосипедов.

4.3.24 Малые архитектурные формы следует предусматривать, как правило, на привокзальной площади, в здании, на перронах и в пассажирской зоне вне здания автовокзала и автостанции:

- навесы;
- прочные металлические сиденья, скамейки;
- урны для мусора;
- стенды для газет и объявлений;
- цветочные вазы и клумбы;
- торговые киоски и киоски по продаже фастфудов;
- автоматы для продажи прохладительных напитков, пункты обмена валют и банкоматы;
- автоматы для выдачи билетов на стоянку машин;
- общественные телефоны.

4.3.25 Не менее 5 % от общего объема земельных участков стоянок рекомендуется предусматривать на озеленение и внутреннее разделение парковочных зон.

4.3.26 При проектировании гостевых парковок, как правило, следует обеспечивать прямой доступ к тротуарам, в том числе отделять пешеходную зону от проезжей части.

4.3.27 Зоны высадки и посадки для гостевых автомобилей рекомендуется располагать рядом с ближайшим входом на автостанцию.

4.3.28 Для обеспечения плавности дороги необходимо соблюдение принципов ландшафтного проектирования и использование рациональных сочетаний элементов плана и продольного профиля в соответствии с СП РК 3.03-101.

4.4 Объемно-планировочные решения

4.4.1 Пассажирские и служебно-технические помещения

4.4.1.1 В составе помещений автовокзалов и автостанций должны предусматриваться:

- 1) зал ожидания, кассовые кабины, диспетчерский пункт;
- 2) медицинский пункт с изолятором;
- 3) административные и бытовые помещения, которые включают служебные, спальные комнаты;
- 4) комнаты отдыха водителей с санитарными узлами, душевыми установками с подачей горячей и холодной воды.

4.4.1.2 Все помещения автостанций следует распределять на две группы:

- 1) обслуживания пассажиров;
- 2) служебно-технические.

4.4.1.3 В состав помещений для обслуживания пассажиров автовокзалов входят зоны: кассовая, ожидания, распределительная и розничной торговли, которые могут быть расположены в едином пассажирском зале; возможно выделение отдельных залов ожидания и кассового.

4.4.1.4 В состав служебно-технических помещений входят: диспетчерская, контора, узел связи, комната отдыха водителей, вентиляционная камера, а также комната полиции и медицинский пункт. Весь комплекс этих помещений следует, как правило, размещать в левой части здания с отдельным входом.

4.4.1.5 Состав и площади помещений зданий пассажирских автостанций следует принимать в соответствии с приложением А.

4.4.1.6 К распределительной зоне относятся помещения (вестибюли, холлы, переходы и т.п.), которые служат для распределения пассажиропотоков между различными пассажирскими помещениями.

4.4.1.7 В зданиях больших автовокзалов допускается предусматривать выделение зала предварительной продажи билетов, а также устройство отдельных залов ожидания пассажиров междугородных и пригородных маршрутов, при этом продажу билетов на пригородные маршруты допускается осуществлять в зале ожидания.

4.4.1.8 Комнаты матери и ребенка следует, как правило, размещать в примыкании к зоне ожидания. Удельная площадь помещения для матери и ребенка определяется из расстановки мебели и составляет не менее $4,8 \text{ м}^2$ на 1 человека.

4.4.1.9 Диспетчерскую следует размещать, обеспечивая, как правило, обзор перронов отправления. Отметка пола рабочего места диспетчера должна возвышаться над уровнем проезжей части не менее чем на 90 см, а конструкция пола не должна приводить к его охлаждению.

4.4.1.10 На пассажирских автостанциях при минимальном оборудовании площадь диспетчерской составляет от 18 до 24 м^2 . Площадь на одно рабочее место диспетчера должна составлять не менее 6 м^2 .

4.4.1.11 В крупных автовокзалах предусматривается диспетчерская с несколькими рабочими постами, оснащенная пультами различной сигнализации, устройствами оперативной телефонной и радиосвязи, телевизионной системой.

4.4.1.12 В здании предусматриваются дикторская, операторская для распределения мест в автобусах, блок помещений для сдачи выручки и получения билетов водителями и кондукторами; помещения для начальника, дежурного, бухгалтерии и прочих помещений.

4.4.1.13 На втором и третьих этажах здания целесообразно располагать рестораны, буфеты, гостиные.

4.4.1.14 Залы ожидания должны иметь непосредственные выходы на перрон в одном с ними уровне. Они должны иметь удобную связь с вестибюлем, рестораном (кафе-буфетом), уборными и камерами хранения, располагаясь, как правило, в одном с ними уровне.

4.4.1.15 Помещение операторов следует предусматривать при организации продажи билетов. Количество операторов определяется из расчета один оператор на восемь кассиров. Площадь помещения на каждого двух операторов следует проектировать не менее 16 м².

4.4.1.16 Состав и площади помещений автовокзалов приведены в приложении Г.

4.4.1.17 Комнаты длительного отдыха водителей, состоящие из спальной комнаты на 2 человека, комнаты дежурного персонала, вестибюля, холла, санузла, умывальной, душевой, предусматриваются для экипажей иногородних автобусов, имеющих длительный межрейсовый отстой по утвержденному графику движения. Они размещаются изолированно от основных потоков пассажиров.

4.4.1.18 Площадь помещения для кратковременного отдыха водителей должна быть определена с учетом того, что в нем может одновременно находиться до 50 % водителей автобусов, отправляющихся в течение часа.

4.4.1.19 Площадь помещения для подсчета выручки водителями и кондукторами с учетом размещения шкафов для хранения сумок или ручных кассовых аппаратов следует предусматривать не менее 18 м².

4.4.1.20 Площадь помещения узла связи должна определяться в зависимости от размеров оборудования и технических условий и предусматриваться не менее 18 м².

4.4.1.21 Камеры хранения ручной клади, оборудованные автоматическими ячейками, должны размещаться в пассажирском зале вблизи путей следования пассажиров прибытия в местах, удобных для использования пассажирами.

4.4.1.22 Количество работающих на автовокзалах и пассажирских автостанциях рекомендуется принимать согласно таблице приложения Д.

4.4.2 Навесы и перроны

4.4.2.1 При организации продажи билетов на улице в климатической зоне Б необходимо предусматривать навес для пассажиров шириной не менее 6 м.

4.4.2.2 Над перронами следует предусматривать навесы, обеспечивающие укрытие пассажиров от ветра и осадков при посадке и высадке пассажиров, а также на пути их

следования от здания до автотранспортных средств. Навесы рекомендуется строить из прозрачных материалов для комфорта, видимости и безопасности.

4.4.2.3 Перроны по конфигурации кромки для постановки к ним автобусов следует предусматривать:

- 1) прямолинейные;
- 2) уступообразные;
- 3) гребенчатые.

4.4.2.4 Прямолинейные перроны допускаются при количестве постов не более трех. Гребенчатые перроны используются как исключение.

4.4.2.5 В зданиях автовокзалов перроны для посадки и высадки пассажиров допускается проектировать бокового, пирсового и островного типов. При этом перроны бокового или пирсового типа должны непосредственно примыкать к зданию автовокзала. Перроны островного типа допускается отделять от здания автовокзала проездами, располагая по отношению к нему параллельно, под различными углами (30°, 45°, 60°), либо перпендикулярно.

4.4.2.6 В примыкании к перронам отправления следует предусматривать зоны ожидания пассажиров шириной не менее 2,5 м.

4.4.2.7 Перроны должны быть рассчитаны на подъезд автобусов передним ходом и возвышаться над проезжей частью на высоту 25 см.

4.4.3 Санитарно-бытовые помещения

4.4.3.1 Допускается объединение помещения для кратковременного отдыха и обогрева с помещением для приема пищи, оснащенного оборудованием для подогрева пищи, холодильником, шкафом для посуды.

4.4.3.2 На автовокзалах и автостанциях с пассажиропотоком свыше 1000 человек в сутки в составе комнаты матери и ребенка рекомендуется включать:

- 1) комнату с кроватями для отдыха детей и сопровождающих взрослых, местом для пеленания детей, шкафом для хранения одежды и вещей;
- 2) комнату для приготовления и приема пищи с холодильником и электрочайником;
- 3) санитарный узел.

4.4.3.3 Общественные санузлы допускается размещать в отдельно стоящем здании в оптимальном приближении к перронам и к зданию.

4.4.3.4 В здании автостанции следует размещать отдельные общественные санитарные узлы (мужские и женские туалеты). Санитарные узлы следует располагать между основными путями прибытия и отправления пассажиров, чтобы из них не было непосредственного выхода в пассажирские залы.

4.4.3.5 В больших автовокзалах кроме умывальников допускается размещать душевые кабины.

4.4.4 Окна, двери, коридоры, лестницы и лифты

4.4.4.1 Допускается устройство утепленных дверей без устройства тамбура в лестничных клетках, если выход из них предназначен только для эвакуации.

4.4.4.2 На автостанциях целесообразно проектирование автоматических раздвижных дверей, которые будут вписываться в современный дизайн стеклянных фасадов по длине и проводить естественное освещение в интерьер здания для создания яркого, легкого и просторного вида.

4.4.4.3 При устройстве лестниц число ступеней в одном лестничном марше или на перепаде уровней должно быть не менее 3 и не более 18.

4.4.4.4 Лифты рекомендуется оснащать автоматической системой возврата на цокольный этаж либо на этаж, где производится эвакуация с возможностью раскрытия дверей в случае активации сигнала пожарной тревоги.

4.4.4.5 Служебные лифты должны обеспечивать доступ на все этажи. Минимальный размер кабины служебного лифта 2 м × 1,4 м.

4.4.5 Визуальная информация и схемы, таблички и указатели

4.4.5.1 В целях обеспечения удобства пассажиров на автостанциях и автовокзалах следует организовать информирование по вопросам осуществления перевозок.

4.4.5.2 При проектировании автостанций визуальная информация должна содержать исчерпывающие сведения о порядке и условиях осуществления перевозок и предоставления услуг пассажирам.

4.4.5.3 В расписании движения автобусов приводятся следующие сведения:

- номер маршрута;
- наименование маршрутов;
- время отправления автобуса;
- время прибытия на данный автовокзал, автостанцию и время стоянки (для транзитных рейсов).

4.4.5.4 В зданиях автостанций рекомендуется предусматривать общую информацию, которая включает:

- большие, отдельно стоящие информационные панели;
- справочное бюро с персоналом предоставления информации и продаже билетов;
- группу телевизионных мониторов с актуальной информацией автобусов;
- экраны мониторов на каждом автобусном кармане, показывающие маршруты.

4.4.5.5 График работы пассажирских автовокзалов и автостанций следует размещать возле дверей главного входа в здание, а также на интернет-сайтах предприятий (при их наличии).

4.4.5.6 В зоне посадочных площадок автовокзалов и автостанций следует устанавливать указатели посадки и высадки пассажиров, содержащие информацию о номерах перронов и конечных пунктах маршрутов.

4.4.5.7 Указатели посадки и высадки пассажиров целесообразно освещать в темное время суток, они должны быть видны на расстоянии не менее 25 м.

4.4.5.8 В схеме движения автобусов должны обозначаться начальные, конечные пункты и все промежуточные пункты остановки автобусов, приведенные в официально утвержденных графиках движения, выписка из правил которая располагается в местах, удобных для обозрения.

4.4.5.9 Схему движения автобусов рекомендуется оформлять в виде стенда, плаката или отображать на электронном табло. Минимальные размеры схемы 630 мм × 800 мм.

4.4.5.10 Справочные таблички должны располагаться непосредственно на дверях соответствующих служб на высоте от 1,8 до 2,2 м от уровня пола.

4.4.5.11 На автостанциях должны передаваться объявления через радиоузел здания о прибытии и убытии автобусов, а также другая информация, в которой нуждаются пассажиры.

4.4.5.12 На автостанциях и пунктах обслуживания пассажиров кроме обязательной информации допускается размещать дополнительную информацию:

- расписание движения других видов транспорта в данном населенном пункте;
- адреса и номера телефонов гостиниц;
- схемы и маршруты проезда к автовокзалам;
- перечень услуг пассажирам (предварительный заказ билетов, бронирование билетов, прием заказов на такси, экскурсии и т.д.).

4.4.5.13 Размер текста, рисунков, значков, а также их контрастность на общем фоне должны обеспечивать возможность прочтения на удобном расстоянии для пассажиров.

4.4.5.14 На схеме размещения помещений и служб должно быть схематически изображено расположение всех пассажирских, служебных и вспомогательных помещений.

4.4.5.15 Система информативных средств автостанций должна быть непрерывной, обеспечивающей своевременное ориентирование посетителя, а также однозначное опознание им объектов и мест посещения.

4.4.5.16 В камере хранения следует размещать информацию о правилах хранения ручной клади и багажа, а также суточной стоимости их хранения.

4.4.5.17 Знаки, определяющие выходы, безопасные места, пути эвакуации должны оставаться видимыми в случае отключения электроэнергии.

4.5 Конструктивные решения

4.5.1 Конструктивное решение и выбор материалов для его реализации определяется габаритами зданий и сооружений, их назначением и функциональными особенностями, требуемой долговечностью и капитальностью, архитектурно-эстетическими, экономическими требованиями и т.д.

4.5.2 На стадии разработки общей концепции здания при его проектировании, изготовлении его конструктивных элементов, при его строительстве и эксплуатации следует учитывать надежность строительных конструкций.

4.5.3 Расчет конструкций и оснований зданий и сооружений, проектируемых для строительства, реконструкции, усиления и восстановления в сейсмических районах, должен выполняться в соответствии с требованиями СП РК 5.01-102, а также с учетом

нагрузок и воздействий в соответствии с действующими нормативными документами по обеспечению сейсмической безопасности.

4.5.4 При проектировании пассажирских зданий больших автовокзалов и автостанций следует применять преимущественно каркасные системы, большепролетные перекрытия и покрытия из сборно-монолитных, железобетонных и металлических конструкций, навесных или самонесущих наружных стен из негорючих материалов.

4.5.5 Крупные помещения основного технологического назначения (пассажирские залы и т.д.) целесообразно проектировать с минимальным количеством опор для обеспечения возможности беспрепятственного движения пассажиров и уборочных средств, а также изменений в характере эксплуатации в отдельных зонах этих помещений.

4.5.6 При отделке помещений с мокрыми процессами (санузлов, производственных и бытовых помещений кафе, буфетов, душевых и т.п.) стены, столбы и перегородки следует изготавливать из влагостойких материалов, допускающих уборку с применением горячей воды и моющих средств.

4.5.7 Проступы лестниц на основных путях движения потоков пассажиров, следует выполнять из гранита или других естественных и искусственных материалов, прочных и хорошо сопротивляющихся истиранию. Наружные ступени следует предусматривать преимущественно из естественного камня твердых пород с обработкой под бучарду.

4.5.8 В конструктивных решениях фасадов и выборе отделочных материалов следует учитывать местные традиции, особенности отделки зданий окружающей застройки, а также в зависимости от расчетных температур и назначения элементов облицовки.

4.5.9 В пассажирских залах, в зонах движения основных потоков пассажиров облицовку стен, колонн следует проектировать из долговечных материалов природных (мрамор, гранит и др.) или искусственных (керамическая плитка и др.).

4.5.10 Конструктивное решение светопрозрачных ограждений (фонарей, витражей, окон) должно обеспечивать возможность естественного проветривания помещений, периодической мойки стекол и очистки пространств между ними, защиты помещений от перегрева солнцем, снижение уровня шума внутри помещений, долговечности импостов и других опорных элементов этих конструкций.

4.5.11 Конструкции раздвижных автоматических дверей следует изготавливать из высококачественного алюминия, который сочетает в себе простую функциональность с изящной элегантностью и прочной конструкцией.

4.5.12 Конструктивные решения дверей с тонким профилем целесообразно использовать в зданиях автостанций, которые будут придавать современный вид любому дверному проему.

4.6 Проектирование инженерных сетей и систем

4.6.1 Водоснабжение и канализация

4.6.1.1 При проектировании систем водоснабжения и канализации в зданиях автовокзалов и автостанций необходимо соблюдать требования СП РК 4.01-101.

4.6.1.2 На пассажирских автостанциях рекомендуется предусматривать систему водоотведения, обеспечивающую прием производственных, поверхностных ливневых стоков, сточных вод.

4.6.1.3 Длину решеток и приемков (по ходу движения пассажиров) следует принимать не менее 3 м в малых и средних автовокзалах, не менее 4 м - в больших и не менее 6 м – в крупных автовокзалах.

4.6.1.4 Все раковины, санузлы, ванны или душевые и другое сантехническое оборудование должны быть правильно присоединены к общей системе водоснабжения и канализации.

4.6.1.5 Установки для нагрева воды (при наличии их в здании) должны быть правильно смонтированы и, как правило, поддерживаться в состоянии, обеспечивающем подачу достаточного количества воды ко всем раковинам, уборным при температуре не менее 43 °С.

4.6.1.6 Кафе, буфеты, умывальные, душевые рекомендуется оснащать горячим водоснабжением от городской сети или устройством местной водонагревательной установки.

4.6.1.7 В помещениях пассажирских автостанций и автовокзалов с расчетным суточным отправлением более 600 пассажиров при наличии стгораемой отделки число струй на внутреннее пожаротушение следует принимать на одну больше, чем указано в СП РК 4.01-101.

4.6.1.8 Здания автостанций должны подключаться к системе централизованного водоотведения, а при его отсутствии предусматривается система местного водоотведения.

4.6.1.9 Водопроводные трубы рекомендуется устанавливать в соответствии с мерами по адекватной изоляции системы и ответвлений для обеспечения защиты от загрязнения.

4.6.1.10 На автостанциях следует предусмотреть системы очистки воды в соответствии с требованиями действующих нормативных документов, при этом все сточные воды следует сбрасывать в городскую сеть.

4.6.1.11 Сточные воды, выходящие из сантехнического оборудования, рекомендуется сбрасывать в общественную канализацию.

4.6.1.12 Ливневые воды, скапливающиеся на крышах и прилегающих к вокзалу территориях, автостоянок должны быть сброшены в канализацию, не создавая при этом неудобства для пассажиров и персонала.

4.6.1.13 Канализационная система должна отводить сточные воды к месту сброса, предусматривать защиту от загрязнения и неприятного запаха.

Дренажная система в автостанции должна быть спроектирована и установлена для предотвращения попадания канализационных газов в здание.

4.6.1.14 Расстояние от отдельно стоящих подземных очистных сооружений для нефтесодержащих и поверхностных сточных вод следует принимать не менее 6 м до зданий и сооружений III, IIIб, IV, IVа и V степени огнестойкости. Данные расстояния не нормируются, если стена здания, обращенная в сторону очистных сооружений, является противопожарной.

4.6.1.15 Норму расхода воды при проектировании хозяйственно-питьевого водопровода и горячего водоснабжения автостанций следует принимать по таблице 4.

Таблица 4 – Норма расхода воды хозяйственно-питьевого водопровода

Потребители	Измеритель	Норма расхода воды, л			
		в сутки максимально-го водопотребления		в час максимального водопотребления	
		всего	в том числе горячей	всего	в том числе горячей
1. Пассажиры автостанций, малых и средних автовокзалов	1 пассажир в сутки	10	6 (только для средних вокзалов)	1,1	0,5 (только для средних вокзалов)
2. Пассажиры больших автовокзалов	То же	15	6	0,8	0,5
3. Персонал автовокзала	1 человек в смену	25	7	5	3
Примечания – 1 Норму водопотребления для предприятий общественного питания и душевых следует учитывать дополнительно. 2 Расход воды на механизированную уборку пассажирских помещений следует учитывать дополнительно из расчета двух уборок в сутки и нормы расхода воды на одну уборку - 2 л/м ² , в том числе горячей - 1,2 л/м ² .					

4.6.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование

4.6.2.1 Системы отопления, вентиляции и кондиционирования автостанций и автовокзалов рекомендуется проектировать в соответствии с требованиями СП РК 4.02-101.

4.6.2.2 Трубопроводы систем отопления, теплоснабжения воздухонагревателей систем вентиляции, кондиционирования воздуха, воздушного душирования и воздушно-тепловых завес следует проектировать из термостойких полимерных и металлополимерных труб, разрешенных к применению в строительстве в установленном порядке, а также из стальных (кроме оцинкованных), медных и латунных труб.

4.6.2.3 На автостанциях в тамбурах наружных входов пассажирского зала или вестибюля при расчетной температуре наружного воздуха минус 15 °С и ниже, целесообразно предусмотреть воздушно-тепловые завесы, рассчитанные на компенсацию расхода тепла на нагревание врывающегося холодного воздуха. Температура воздуха завесы не должна превышать 40 °С.

4.6.2.4 Прокладка стальных и медных (латунных) трубопроводов систем отопления должна предусматриваться и оставаться открытой.

4.6.2.5 Отопительные приборы на лестничных клетках следует, как правило, размещать на первом этаже, а на лестничных клетках, разделенных на отсеки, в каждом из отсеков.

4.6.2.6 В системы отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха рекомендуется включать приспособления для контроля и регулировки температуры.

4.6.2.7 В пассажирских помещениях (зоны ожидания, кассовая и распределительная зоны) следует проектировать комбинированную систему отопления - водяное с местными нагревательными приборами и воздушное, совмещенное с вентиляцией.

В остальных помещениях автостанций следует предусматривать водяное отопление.

4.6.2.8 При проектировании автостанций следует предусматривать использование вторичных тепловых энергетических ресурсов, целесообразность использования которых определяется экономическим расчетом.

4.6.2.9 В пассажирских автостанциях допускается устройство печного отопления.

4.6.2.10 Высоту помещения для вентиляционного оборудования следует предусматривать не менее чем на 0,8 м больше высоты оборудования, а также с учетом работы в нем грузоподъемных машин, но не менее 1,8 м от пола до низа выступающих конструкций перекрытий.

4.6.2.11 Отдельные системы вентиляции для одного помещения допускается проектировать при технико-экономическом обосновании.

4.6.2.12 Температура внутреннего воздуха, кратность или объем воздухообмена для помещений автовокзалов и автостанций приведены в таблице 5.

Таблица 5 – Температура внутреннего воздуха для помещений автостанций

Помещения	Расчетная температура воздуха для отопления, °С	Кратность или объем воздухообмена в час	
		приток	вытяжка
1	2	3	4
1. Операционные и кассовые залы, объединенные пассажирские залы, распределительные залы, залы ожидания	18	По расчету, но не менее 20 м ³ /ч наружного воздуха на 1 чел. При невозможности естественного проветривания 60 м ³ /ч на 1 чел.	
2. Кабины билетных и багажных касс	18	100 м ³ /ч на 1 кабину	-
3. Коридоры, переходы, главные лестницы, пешеходные тоннели, галереи	10	1	1
4. Помещения приема и выдачи багажа и ручной клади	16	2	1
5. Помещения для хранения багажа и ручной клади	16	1	2
6. Служебные и административные помещения, помещения милиции, комнаты длительного отдыха пассажиров	18	1,5	1,5
7. Медицинские пункты: кабинеты врачей и помещения временного пребывания больных	20	2	1,5

Таблица 5 – Температура внутреннего воздуха для помещений автостанций
(продолжение)

Помещения	Расчетная температура воздуха для отопления, °С	Кратность или объем воздухообмена в час	
		приток	вытяжка
1	2	3	4
санузлы	18	-	50 м ³ /ч на 1 унитаз и 25 м ³ /ч на 1 писсуар
8. Помещения отделений связи, сберегательных касс, радиоузлы, диспетчерские, водительские, зал игровых автоматов, видеосалон	18	3	2
9. Комнаты матери и ребенка:			
приемная, гардероб	18	1	1
спальни и игровые	20	1	1
детские санузлы	18	-	100 м ³ /ч на 1 унитаз и 50 м ³ /ч на 1 писсуар
10. Санузлы общего пользования	15	2	100 м ³ /ч на один прибор
11. Курительные	15	2	10
12. Бытовые помещения персонала:			
гардероб	18	-	компенсация вытяжки из душевых 75 м ³ /ч на 1 сетку, 50 м ³ /ч на 1 унитаз, 25 м ³ /ч на 1 писсуар
душевые	25	-	
санузлы	16	-	
комнаты личной гигиены женщин	20	2	2
13. Кладовые и складские помещения	16	-	1,5
14. Электрощитовая	16	-	2
15. Теплопункт	16	-	3

4.6.2.13 Воздухообмен в помещениях автовокзалов и автостанций следует определять в соответствии с таблицей 5 по кратности и расчетным путем.

4.6.2.14 При определении воздуха расчетным путем следует учитывать избыточные тепlopоступления от людей, оборудования, солнечной радиации и электрического освещения.

4.6.2.15 Для создания подпора воздуха в автовокзале и автостанции и уменьшения инфильтрации количество воздуха, удаляемое из здания, следует принимать в размере

90 % от количества приточного воздуха.

4.6.2.16 Удаление воздуха из помещений, воздухообмен в которых определен по кратности, следует производить путем выдавливания в коридор при площади помещения менее 35 м² и непосредственно из верхней зоны помещения при площади 35 м² и более.

4.6.2.17 Удаление воздуха из помещений, воздухообмен в которых определен расчетным путем, следует производить из верхней зоны сосредоточенно.

4.6.2.18 При проектировании автостанций, предназначенных для строительства в теплых регионах, в операционных залах, залах ожидания, залах кафе и ресторанов, рекомендуется устроить кондиционирование воздуха, а в служебных и административных помещениях – установку бытовых кондиционеров и потолочных вентиляторов.

4.6.3 Электроснабжение и электротехнические устройства

4.6.3.1 Электроснабжение и электротехнические устройства пассажирских зданий автостанций и автовокзалов следует проектировать в соответствии с требованиями СП РК 4.04-107.

4.6.3.2 При необходимости установки электроснабжения зданий автостанций трансформаторные подстанции следует проектировать встроенными в здание автовокзала либо в пристройках к нему. Допускается предусматривать и отдельно стоящие подстанции.

4.6.3.3 Основные электропотребители средних и больших автовокзалов в отношении обеспечения надежности электроснабжения следует относить:

- к I категории - установки пожаротушения, охранная и пожарная сигнализация;
- к II категории - автоматизированные системы бронирования и продажи билетов, средства связи, сигнализации и оповещения, электросиловые устройства предприятий общественного питания с числом посадочных мест 50 и более, наружное освещение привокзальных площадей, расположенных вне населенных мест, перронов, автоматические камеры хранения ручного багажа;
- к III категории - вентиляционное оборудование, внутренние и наружные световые указатели, рекламное и иллюминационное освещение и другие электроприемники бытового и хозяйственного назначения.

В проектах пассажирских автостанций и малых автовокзалов перечисленные электроприемники II категории могут быть отнесены к III категории.

4.6.3.4 Светильники аварийного и эвакуационного освещения, указатели аварийных выходов внутренних и наружных световых указателей, рекламного и иллюминационного освещения должны присоединяться к источнику, независимому по отношению к источнику, питающему рабочее освещение. Светильники эвакуационного освещения и указатели аварийных выходов допускается осуществлять по самостоятельным групповым линиям, начиная от вводно-распределительного устройства или трансформаторной подстанции.

4.6.3.5 В проектах автостанций необходимо предусматривать резервные или альтернативные источники электропитания, чтобы сохранить безопасное освещение и другие предохранительные устройства (например, шлагбаумы).

4.6.4 Искусственное освещение

4.6.4.1 В целях обеспечения наружного и внутреннего освещения помещений и территорий автостанций следует придерживаться требований СП РК 2.04-104.

4.6.4.2 Система электроосвещения включает в себя общее освещение пассажирских и служебных помещений, перрона и наружной территории, а также местное освещение (стационарное или переносное) рабочих мест, информационного оборудования, наружных надписей и рекламы. В качестве источников освещения рекомендуется применять светодиодные и энергосберегающие лампы, точечные светильники и другие устройства.

4.6.4.3 Освещение должно потребляться от постоянного источника и без колебаний, которые могут вызвать усталость глаз пассажиров.

4.6.4.4 Над кассами рекомендуется размещать светильники направленного свечения, создающие освещенность предкассового участка не менее 300 лк.

4.6.4.5 Силу свечения от уровня пола в комнатах ожидания или пассажирских зонах на автостанциях рекомендуется принимать не менее 200 лк.

Таблица 6 – Освещение в помещениях автостанций

Помещения	Плоскость нормирования освещенности - высота плоскости над полом, м	Освещенность при системе общего освещения, лк люминесцентные лампы	Показатель дискомфорта, м, не более	Коэффициент пульсации освещенности %, не более
1. Операционные и кассовые залы, билетные кассы*, помещения отделений связи*, медицинские пункты, служебные помещения*	Г - 0,8	300	40	15
2. Залы ожидания	Г - 0,8	200	60	20
3. Вестибюли, распределительные залы	Пол	150	60	-
4. Помещения приема и выдачи багажа	Г - 0,8	100	0	20
5. Камеры хранения ручной клади	В - 1	75	-	-
6. Комнаты матери и ребенка: игровая спальная*	Г - 0,8	150	60	20
	Г - 0,8	75	-	-
7. Коридоры, пешеходные тоннели, галереи, главные лестницы	Пол	75	-	-
* В указанных помещениях необходимо устройство дополнительного местного освещения.				

4.6.4.6 Аварийное освещение должно предусматриваться в кабинетах билетных касс, в помещениях транспортной полиции, в пунктах централизованного управления системами инженерного оборудования.

4.6.4.7 Освещение должно дополнять архитектуру автостанций и окружающих их элементов. Особое внимание должно быть уделено при проектировании освещения зданий автостанций и укрытий, чтобы избежать рассеивания света, который может негативно повлиять на соседние пристройки. Высота положения светильника над проезжей частью должна быть не менее 6 м.

4.6.4.8 Освещенность в помещениях зданий автостанций следует принимать по таблице 6.

4.6.4.9 Освещенность наружных территорий автостанций, автовокзалов следует принимать в соответствии с таблицей 7.

Таблица 7 – Освещение наружных территорий

Освещаемые объекты	Средняя горизонтальная освещенность, лк
1. Перроны малых вокзалов и автостанций	30
2. Перроны средних и больших вокзалов	50
3. Пешеходные тоннели, крытые лестницы тоннелей:	
днем	100
вечером и ночью	40
4. Открытые лестницы пешеходных тоннелей	20
5. Мосты для пешеходов	30
Примечание - Нормы освещенности перронов принимаются одинаковыми при любых источниках света.	

4.6.4.10 Освещение пассажирского зала и перрона должно быть равномерным по всей его площади, весьма целесообразно применение скрытого освещения, бокового или верхнего (люверсные решетки).

4.6.4.11 Управление наружным освещением (освещение перронов, парковки, фасада и рекламы) рекомендуется выполнять с помощью реле времени.

4.6.4.12 Аварийное освещение следует проектировать в автоматическом режиме, при этом оно должно приводиться в действие в момент, когда электрическое освещение не поступает в аварийный участок.

4.6.4.13 Подача аварийного освещения должна предусматриваться от источников питания: батарей и генераторов, которые будут продолжать подачу питания в том случае, если регулярное питание в здание прерывается.

4.6.4.14 Каждый выход, общественные коридоры для пассажиров должны быть проектированы с освещением, чтобы обеспечить свечение не менее 50 лк на уровне пола и всех проходных путях.

4.6.4.15 В дополнении к уличным фонарям перроны могут быть освещены подсветкой от рекламы, установленной под навесами.

4.6.5 Связь и сигнализация для безопасности эксплуатации

4.6.5.1 В здания автостанций следует вводить распределительные кабели, проложенные от распределительных шкафов, или магистральные - непосредственно от телефонной станции в соответствии с действующими нормативными документами по устройству связи и сигнализации.

4.6.5.2 Допускается выполнять ввод кабеля в здание бронированным кабелем в подвальное помещение или на наружную стену здания.

4.6.5.3 На пассажирских автовокзалах и автостанциях следует, как правило, предусматривать виды связи согласно таблице 8.

Таблица 8 – Виды связи и сигнализации

Виды связи и сигнализации	Авто станции	Автовокзалы		
		малые	средние	большие
1	2	3	4	5
1. Телефонная связь:				
1.1 Междугородняя	-	+	+	+
1.2 Городская	+	+	+	+
1.3 Местная	-	-	-	+
1.4 Информационно-справочная	-	-	-	+
2. Радиооповещение	+	+	+	+
3. Радиофикация	+	+	+	+
4. Громкоговорящая связь	-	-	+	+
5. Телевидение:				
5.1 Прикладное	-	-	-	+
5.2 Широковещательное	-	-	-	+
6. Электрочасофикация	-	+	+	+
7. Связь "кассир-пассажир"	+	+	+	+
8. Связь "кассир-оператор"	-	-	+	+
Примечания - 1 Главный пульт рекомендуется устанавливать в кабинете начальника вокзала. 2 Телевизионные приемники, как правило, цветного изображения должны устанавливаться в залах ожидания пассажиров, комнате матери и ребенка и др.				

4.6.5.4 При проектировании автостанций рекомендуется предоставлять для пассажиров и служебного пользования доступ в интернет, в том числе беспроводного сетевого подключения Wi-Fi. Зона подключения к сети Wi-Fi должна охватывать залы ожидания пассажиров в здании и на перроне, кафе и ресторан.

4.6.5.5 На автовокзалах и автостанциях телевизионными камерами рекомендуется оборудовать:

- въезды и выезды на территории вокзала;
- посадочные площадки;

- зал ожидания;
- привокзальную площадь.

4.6.5.6 Систему охранной сигнализации следует предусматривать, чтобы передавать в пункт централизованного наблюдения извещение о тревоге при обнаружении опасности на объекте.

4.6.5.7 Система сигнализации может совмещать в себе систему охранной и тревожной сигнализации.

4.6.5.8 Помещение, в котором размещены щиты питания, рекомендуется оборудовать охранной сигнализацией.

4.6.5.9 Охранную сигнализацию зданий и помещений следует проектировать следующим образом:

- периметр охраняемого здания, как правило, следует разделять на охраняемые зоны с выделением их в самостоятельные шлейфы сигнализации;
- открытые пространства рекомендуется оборудовать оптико-электронными, радиоволновыми или аналогичными объемными, поверхностными и линейными оповещателями;
- внутренние зоны зданий, маршруты наиболее вероятного перемещения нарушителей внутри здания, а также места смежных неохраемых помещений следует оборудовать оповещателями - ловушками.

4.6.5.10 Устройства охранной сигнализации на автовокзале рекомендуется устанавливать:

- в помещениях охраны, расположенных в здании;
- в служебных помещениях (кассах) автовокзала;
- в кабинете руководителя автовокзала;
- в других местах по указанию руководителя (собственника) автовокзала.

4.6.5.11 Система выявления запрещенных веществ и предметов на входных группах в общем виде должна включать следующие технические средства обнаружения:

- стационарный радиационный монитор (пороговый сигнализатор ионизирующего излучения, гамма - спектрометр-радиометр);
- металлодетектор стационарный;
- стационарная рентгенотелевизионная установка (РТУ);
- пульт управления на базе персонального компьютера.

4.7 Доступность для маломобильных групп населения

4.7.1 Пассажиры автостанции и пункты обслуживания пассажиров должны удовлетворять требованиям по обеспечению доступности, безопасности, информативности и удобства обслуживания маломобильных групп пассажиров в соответствии с требованиями СП РК 3.06-101.

4.7.2 Дверные и открытые проемы в стене должны иметь ширину не менее 0,9 м. При глубине ниши открытого проема более 1,0 м, ее ширину следует принимать по ширине коммуникационного прохода, но не менее 1,2 м в соответствии с требованиями действующего нормативного документа по общественным зданиям и сооружениям.

4.7.3 Дверные проемы, как правило, не должны иметь порогов и перепадов высот. При необходимости устройства порогов их высота или перепад высот не должны превышать 0,025 м в соответствии с требованиями действующего нормативного документа.

4.7.4 Размеры пространства для маневрирования кресел-колясок при повороте на 90° следует принимать не менее 1,4 м × 1,4 м, а при развороте на 180° - не менее 1,4 м × 1,5 м.

4.7.5 Ширина полосы движения коммуникационного прохода, как в здании, так и вне его должна быть при движении кресла-коляски в одном направлении не менее 1,5 м, а при встречном движении - не менее 1,8 м в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

4.7.6 В автовокзалах для обслуживания маломобильных групп населения не рекомендуется использование островных перронов.

4.7.7 Укрытия и навесы должны быть спроектированы с учетом комфорта и благоприятного нахождения маломобильных групп населения в течение всего времени.

4.7.8 Перроны для пассажиров должны быть удобны по высоте для посадки-высадки инвалидов на кресле-коляске и с нарушением опорно-двигательного аппарата. Перроны, не оборудованные подобными средствами, должны быть приспособлены для использования стационарных или передвижных подъемников для посадки-высадки маломобильных групп.

4.7.9 В каждом ряду турникетов входа и выхода следует предусматривать не менее одного расширенного прохода для проезда кресла-коляски. Его следует размещать вне зоны контроля проездных билетов, оборудовать горизонтальными поручнями на расстоянии не менее 1,2 м, выделяющими зону перед проходом, а также обозначать специальной символикой.

4.7.10 Помещения, зоны и места оказания услуг, посещаемые маломобильными пассажирами, следует, как правило, размещать на уровне, ближайшем к поверхности земли. В иных случаях следует предусматривать лестницы, пандусы, лифты и иные приспособления для перемещения маломобильных групп населения.

4.7.11 Ширина проступей внутренних лестниц должна быть не менее 0,3 м, а высота подъема ступеней - не более 0,15 м. Наружные открытые лестницы должны иметь ширину проступей не менее 0,4 м, высоту подъемов ступеней - не более 0,12 м. При ширине лестниц более 2,5 м должны быть предусмотрены дополнительные разделительные поручни.

4.7.12 Ширина пандуса при одностороннем движении кресел-колясок должна быть не менее 1,2 м, а при двустороннем движении - не менее 1,8 м в соответствии с требованиями действующего нормативного документа по доступности зданий для маломобильных групп населения.

4.7.13 Все продольные уклоны на путях движения маломобильных групп не должны превышать соответствующие параметры, разрешенные для пандусов.

4.7.14 Конструктивные элементы зданий, а также устройства, размещаемые в габаритах путей движения на стенах и других вертикальных поверхностях на высоте от 0,7 до 2,0 м от уровня пола, вне здания - 2,1 м от уровня пешеходного пути, не должны выступать более чем на 0,1 м. При размещении устройств, указателей на отдельно

стоящей опоре они не должны выступать более чем на 0,3 м, согласно требованиям действующих нормативных документов.

4.7.15 На маршах открытых лестниц и других выступающих элементов здания, имеющих высоту не менее 1,9 м, следует устанавливать предупредительные барьеры, ограждения и т.п.

4.7.16 Вдоль обеих сторон всех лестниц и пандусов, а также у всех перепадов высот более 0,45 м должны устанавливаться ограждения с поручнями. Поручни перил у пандусов следует, как правило, располагать на высоте 0,7 и 0,9 м, а у лестниц - на высоте не менее 0,9 м в соответствии с требованиями действующего нормативного документа.

4.7.17 Поручень перил с внутренней стороны лестницы должен быть непрерывным по всей высоте. Поручень с каждой стороны марша или наклонной части пандуса должен быть длиннее их на 0,3 м.

4.7.18 Входные узлы, коммуникации, помещения и зоны обслуживания, доступные для маломобильных пассажиров, а также места, предназначенные для стоянки автомашин инвалидов, должны обозначаться знаками установленного международного образца. Там следует предусматривать визуальную, звуковую и осязательную системы информации о виде и месте предоставляемых услуг и о возможной опасности.

4.7.19 По краям ширины маршей, вдоль кромки пандуса и перепада высот горизонтальной поверхности более 0,45 м должны быть предусмотрены бортики высотой не менее 0,05 м для предотвращения соскальзывания ноги, трости, костыля или коляски.

4.7.20 В помещениях и зонах, посещаемых маломобильными группами населения, следует предусматривать дублированную (звуковую и визуальную) сигнализацию, подключенную к системе оповещения людей о пожаре.

4.7.21 Световые сигналы в виде светящихся знаков рекомендуется включать одновременно со звуковыми сигналами. Частота мерцания световых сигналов должна быть не более 5 Гц.

4.7.22 На перронах целесообразно предусматривать текстовую информацию совместно с речевой и звуковой информацией.

4.7.23 Норму освещенности мест и коммуникаций в помещениях посещаемых маломобильными пассажирами, следует повышать на более высокий уровень.

4.7.24 На каждом этаже, доступном для маломобильных пассажиров, следует предусматривать зоны отдыха на 2 -3 места, в том числе и для инвалидов на креслах-колясках.

4.7.25 Для лиц с ограниченными возможностями целесообразно устанавливать телефонные аппараты, размещая их за билетной кассой на удобной высоте для инвалидов на кресле-коляске.

4.7.26 Замкнутые пространства, в которых маломобильный пассажир может оказаться один (кабина лифта, кабина туалета и т.п.), должны быть оборудованы (при наличии таких устройств) экстренной двусторонней связью с диспетчером или дежурным, в том числе для лиц с дефектами слуха. В таких помещениях рекомендуется проектировать аварийное освещение.

4.7.27 В раковинах рекомендуется применение водопроводных кранов рычажного или нажимного действия, а при возможности - управляемых электронными системами.

4.7.28 Управление спуском воды в унитазе рекомендуется располагать на боковой стене кабины.

4.7.29 Специализированная туалетная кабина должна быть шириной не менее 1,65 м, глубиной - не менее 1,8 м. Двери должны открываться наружу.

4.7.30 Специальную полосу пешеходного движения инвалидов, специальную зону в зале ожидания следует оборудовать поручнями на высоте 0,5 м, 0,7 м и 0,9 м, а также при необходимости сигнальными визуальными указателями входов и выходов, туалетов, вестибюля, кассового и операционного зала, камеры хранения, ресторана, медпункта, милиции, справочного бюро.

4.7.31 Площадь зон отдыха и ожидания для маломобильных групп населения в зданиях вокзалов, если она создается, определяется исходя из показателя - 2,1 м² на одно место. Часть диванов или скамей для сидения в залах следует располагать на расстоянии не менее 2,7 м напротив друг друга.

4.7.32 Для пассажиров с нарушением зрения должна применяться линия безопасности контрастного цвета на расстоянии не более 0,6 м от переднего края места загрузки в автобус.

4.8 Охрана окружающей природной среды

4.8.1 Основные источники загрязнения атмосферного воздуха - выбросы вредных веществ, выделяющихся от стоящих на перронах автобусов, движущихся по территориям автовокзала и автостанции автомобилей - следует сокращать и устранять.

4.8.2 На перронах отправления автовокзалов от выхлопных труб автобусов следует предусматривать местные отсосы на гибких шлангах из расчета 650 м³/час от каждого автобуса.

4.8.3 Санитарно-защитная зона для автовокзалов и автостанций в соответствии с санитарными нормами должна составлять не менее 100 м. Для определения концентраций вредных веществ на границе санитарно-защитной зоны следует выполнять расчет рассеивания выбросов вредных веществ.

4.8.4 В случае превышения предельно допустимой концентрации вредных веществ на границе санитарно-защитной зоны необходимо при составлении расписания движения автобусов уменьшить количество отправок автобусов в час.

4.8.5 Очистные сооружения для очистки наиболее загрязненной части поверхностных сточных вод с площадок отстоя автобусов и с проездов территории автовокзала и автостанций следует рассчитывать на прием стоков от дождей с периодом однократного превышения расчетной интенсивности 0,05 года или на аккумуляцию с последующей очисткой стоков после выпадения дождя слоем 10 мм, а также на прием стоков от таяния снега и мытья территории.

4.8.6 Для обеспечения охраны окружающей среды должны проводиться мероприятия по сохранению тишины и снижению уровня вибрации при строительстве. Шум может быть значительно «замкнут» шумовыми барьерами и подобными устройствами. Для погашения вибрации в основном следует применять современное оборудование с пониженной вибрацией.

4.8.7 Для защиты окружающей среды от пыли и выхлопных газов следует, как правило, проверять техническое состояние транспортных средств и использовать альтернативные механизмы.

4.8.8 В проекте благоустройства должны быть предусмотрены площадки для сбора мусора, а также для складирования убираемого снега и льда. Последние должны быть оборудованы песколовками и устройствами для приема и удаления талой воды.

4.8.9 Все источники загрязнения должны быть собраны и доставлены на сортировочные пункты. При этом загрязненная вода рассматривается как отход, который не должен спускаться в обычную систему канализации.

4.8.10 Для обеспечения целостности и сохранения почвы от загрязнения должны быть предусмотрены мероприятия по защите от разложения мусора.

5 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

5.1 Экономия энергии и сокращение расходов тепла

5.1.1 В целях достижения оптимальных технико-экономических характеристик и сокращения энергопотребления на отопление в автостанциях рекомендуется предусматривать их максимально компактные объемно-планировочные решения.

5.1.2 В целях рационального энергопотребления в залах ожидания и помещениях зданий автостанций рекомендуется располагать по оптимальным сторонам света.

5.1.3 С целью повышения энергоэффективности при проектировании зданий следует предусмотреть:

- оптимизацию архитектурных форм здания с учетом возможного воздействия ветра;
- увеличение термического сопротивления ограждающих конструкций здания (наружных стен, покрытий, перекрытий над неотапливаемыми подвалами) до технически возможного максимального уровня;
- обеспечение воздухоплотности конструкций здания относительно притока наружного воздуха;
- создание системы вентиляции для подачи свежего воздуха, удаления отработанного воздуха, распределения тепла в помещении.

5.1.4 В случае отсутствия централизованного горячего водоснабжения и обеспечения энергоэкономии рекомендуется:

- устанавливать отдельные котлы для отопления и для нагрева воды;
- выключать котел для отопления в теплую погоду;
- уменьшать нагрев воды для бытового использования до 50 °С - 60 °С.

5.1.5 Для возможности регулирования тепловлажностного комфорта в помещениях следует предусмотреть:

- термостатические элементы на отопительных приборах;
- центральное регулирование параметров подаваемого тепло-холодоносителя;
- центральное регулирование подачи наружного воздуха в помещение;
- управляемые окна;

- центральное регулирование системы кондиционирования;
- индивидуальную подачу приточного воздуха на рабочее место с возможностью индивидуального регулирования.

5.1.6 Для обеспечения контроля и регулирования систем горячего и холодного водоснабжения (включая противопожарное), канализации, теплоснабжения, вентиляции, централизованного пылеудаления, кондиционирования, противопожарной защиты следует предусматривать средства контрольно-измерительных приборов и автоматики.

5.1.7 В зданиях целесообразно использовать регенерацию тепла вытяжного воздуха, за счет применения высокоэффективных рекуператоров в кондиционерах. Они позволяют экономить на тепловой энергии, которая составляет 50 % от общей энергии.

5.1.8 Экономия энергопотребления в системах кондиционирования можно достичь, как правило, с помощью центрального кондиционера с адиабатическим охлаждением. Такие кондиционеры следует использовать для значительного сокращения холодильной мощности вырабатываемой водоохладителями, чтобы сэкономить потребление энергии на всю систему кондиционирования в целом.

5.1.9 Для снижения затрат на освещение и дополнительное охлаждение в больших пассажирских и торговых помещениях, в зданиях автостанций следует использовать трубчатые световоды, проводящие естественный свет внутрь затемненных помещений.

5.1.10 Проектирование индивидуальных тепловых пунктов следует осуществлять с учетом погодного регулирования теплоносителя по температуре наружного воздуха и коррекцией расходов тепла в системе отопления с установкой датчиков в наиболее характерных помещениях для доводки температуры теплоносителя.

5.1.11 При проектировании системы управления освещением рекомендуется использовать:

- а) районирование пространства для обеспечения возможности включать и выключать свет по отдельности;
- б) устройства датчиков движения, которые используются для автоматического отключения освещения.

5.1.12 Теплоизоляция всех трубопроводов, оборудования и арматуры в целях экономии энергоресурсов, как правило, должна осуществляться по нормам, установленным для неотапливаемых помещений.

5.2 Рациональное использование природных ресурсов

5.2.1 При организации земельных работ на всех этапах должно быть предусмотрено своевременное устройство поверхностного водоотвода, исключающего скопление воды в понижениях рельефа в периоды таяния снега и ливней и образования непредусмотренных водотоков, смывающих почвенный слой.

5.2.2 В процессе проектирования рекомендуется производить инженерно-геологические изыскания, при которых определяется качество и состояние поверхностного залегающего слоя. Плодородный почвенный слой подлежит срезке для дальнейшего вывоза на благоустройство городских территорий. Оставшийся грунт

складируется на границе площадки, а после завершения строительства используется для отсыпки на газонах.

5.2.3 С целью рационального использования водных ресурсов при развитии водохозяйственного комплекса следует предусматривать следующие меры:

- а) внедрение ресурсосберегающих технологий систем водоснабжения;
- б) расширение оборотного и повторного использования воды;
- в) сокращение потерь воды на подающих коммунальных и оросительных сетях.

5.2.4 Все участки земли должны быть выровнены для предотвращения эрозии почвы и накопления застойных вод как правило, вблизи или внутри размещенных на них сооружений.

5.2.5 При проектировании противоэрозионных мероприятий должно быть предусмотрено выполнение следующих главных требований по борьбе с эрозией почв:

- а) в зонах водной эрозии – регулирование стока талых и ливневых вод, создание водоустойчивой поверхности почвы;
- б) в зонах ветровой эрозии – создание ветроустойчивой поверхности почвы, уменьшение скорости ветра в приземном слое и сокращение размеров пылесборных площадей. Особое внимание должно уделяться повышению противоэрозионной устойчивости почвы и ее защите растениями или их остатками.

ПРИЛОЖЕНИЕ А

(обязательное)

Состав и площади помещений зданий пассажирских автостанций

Таблица А.1 – Состав и площади помещений зданий пассажирских автостанций

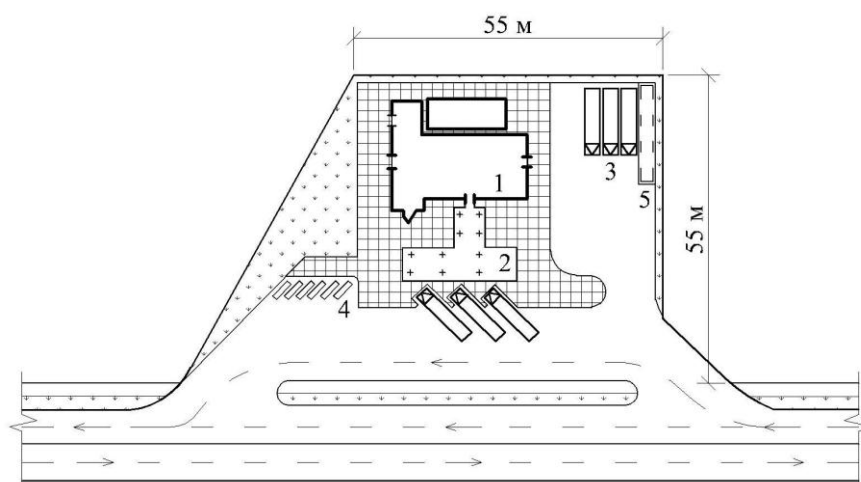
Помещения	Площадь, м ² , при расчетном суточном отправлении пассажиров, не менее			
	100 - 200	200 - 400	400-600	600 - 1000
1	2	3	4	5
Пассажирские помещения				
1. Пассажирский зал: в климатической зоне А	35	60	100	150
	с учетом киосков розничной торговли, шт.			
	-	1	2	3
	автоматических ячеек хранения ручной клади, шт.			
	9	18	27	36
в климатической зоне Б	35	60	80	120
	с учетом киосков розничной торговли, шт.			
	-	1	2	3
2. Комнаты матери и ребенка: Общая комната	-	-	15	21
	количество детских спальных мест			
	-	-	2	3
Санузел	-	-	4	4
	количество унитазов			
	-	-	1	1
3. Общественные санузлы	по СП РК 3.02-108			
	количество санитарных приборов, унитазов и писсуаров, всего			
	6	8	8	10
4. Буфет	количество посадочных мест			
	-	12	12	16
Служебные помещения				
1. Кассы	4	4	4	8
	количество ячеек			
	1	1	1	2
2. Диспетчерская, в том числе водительская	18	18	24	24
	6	6	8	8

Таблица А.1 – Состав и площади помещений зданий пассажирских автостанций (продолжение)

Помещения	Площадь, м ² , при расчетном суточном отправлении пассажиров, не менее			
	100 - 200	200 - 400	400 - 600	600 - 1000
3. Комната кратковременного отдыха водителей	-	-	-	9
4. Кабинет начальника	-	8	8	10
5. Подсобная комната	4	6	6	8
6. Кладовая	-	-	6	8
7. Дворницкая	-	-	6	8
8. Служебные санузлы	по СП РК 3.02-108			
	количество унитазов, всего			
	-	-	1	2
9. Технические помещения	По соответствующим техническим условиям			
<p>Примечания -</p> <p>1) Отклонения от норм площадей отдельных помещений допускаются в сторону увеличения для помещений площадью:</p> <p>- до 10 м² - на 20 %;</p> <p>- св. 10 м² - на 10 %.</p> <p>2) Площадь пассажирского зала дана без учета киосков и 2-х метровой зоны перед ними.</p> <p>3) В пассажирских автостанциях с расчетным суточным отправлением 400 и более пассажиров необходимо предусматривать возможность продажи билетов непосредственно на улице.</p> <p>4) Количество санитарных приборов в общественных мужских и женских уборных следует принимать одинаковым.</p>				

ПРИЛОЖЕНИЕ Б
(информационное)

Схема генерального плана пассажирской автостанции



**Рисунок Б.1 - Схема генерального плана пассажирской автостанции
вместимостью 50 пассажиров**

1 - Здание автостанции; 2 - Перрон прибытия и отправления с навесом; 3 - Площадка
межрейсового отстоя автобусов; 4 - Стоянка легковых автомобилей; 5 - Эстакада для
осмотра автобусов

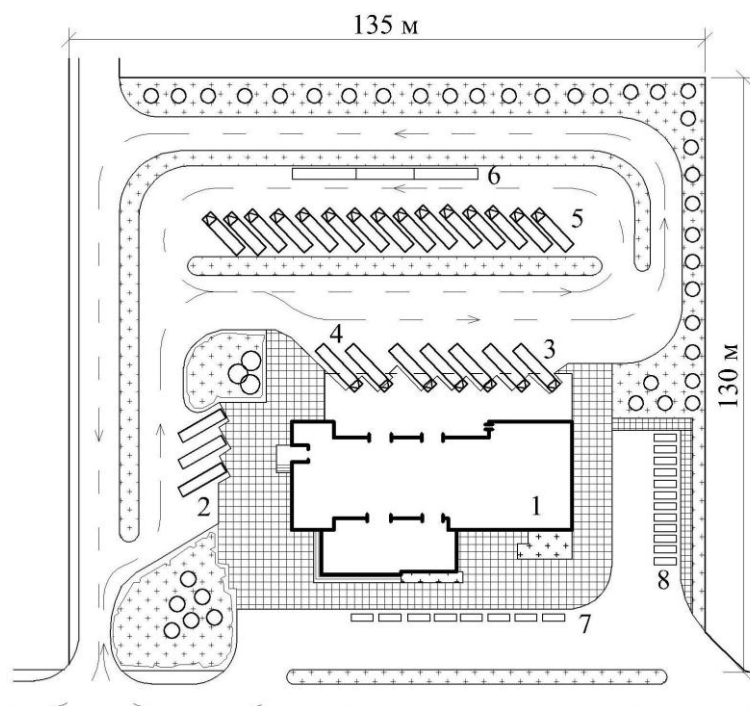


Рисунок Б.2 - Схема генерального плана автовокзала вместимостью 300 пассажиров

1 - Здание автовокзала; 2 - Перрон прибытия; 3 - Перрон отправления; 4 - Закрепленные посты транзитных автобусов; 5 - Площадка межрейсового отстоя автобусов; 6 - Эстакада для осмотра автобусов; 7 - Стоянка автомобилей «такси»; 8 - Стоянка личных легковых автомобилей

ПРИЛОЖЕНИЕ В
(информационное)

Геометрические параметры перронов



Рисунок В.1 - Прямолинейный перрон

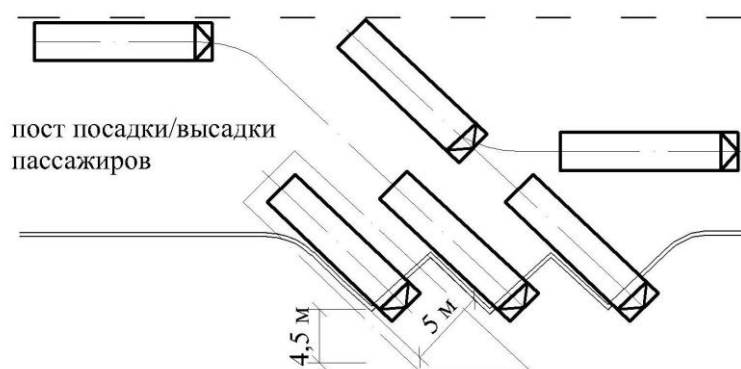


Рисунок В.2 - Уступообразный перрон

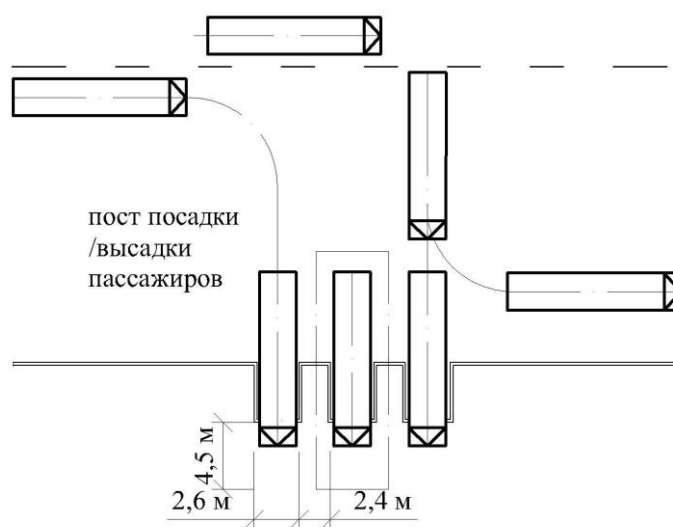


Рисунок В.3 - Гребенчатый перрон

ПРИЛОЖЕНИЕ Г
(информационное)

Состав и площади помещений зданий автовокзалов

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов

Помещения	Площадь, м ² , при расчетном суточном отправлении пассажиров, не менее											
	1000-2000	2000-3000	3000-4000	4000-6000	6000-8000	8000-10000	10000-15000	15000-20000	20000-25000	25000-30000	30000-40000	Свыше 40000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Пассажирские помещения												
1. Кассовая зона:												
климатическая зона А	40	50	80	120	150	180	220	370	420	500	600	700
климатическая зона Б	30	40	60	90	120	130	160	260	300	360	430	500
2. Зона ожидания:												
Климатическая зона А	80	120	160	200	250	330	410	490	580	660	750	850
климатическая зона Б	50	70	100	120	150	200	250	300	350	400	450	500
3. Распределительные зоны:												
климатическая зона А	40	60	80	100	130	170	210	250	290	330	380	430
климатическая зона Б	30	45	55	70	90	120	150	175	200	230	270	300
4. Зона розничной торговли:												

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
климатическая зона А	20	24	24	30	30	30	30	36	36	36	50	50
	количество киосков											
	3	4	4	5	5	5	5	6	6	6	8	8
климатическая зона Б	14	18	18	24	24	24	24	30	30	30	40	40
5. Комнаты матери и ребенка:												
спальная	-	-	18	18	24	36	45	50	60	70	80	90
санузел	4	4	4	по СП РК 3.02-108								
горшочная	-	-	-	3	3	3	3	6	6	6	10	10
ванная	-	-	-	-	-	-	-	4	4	4	4	4
комната дежурных	-	-	-	4	4	4	4	6	6	6	6	6
прихожая	2	2	2	4	4	6	6	8	8	12	12	12
6. Камеры хранения ручной клади: оборудованные автоматическими ячейками	24	32	48	32	40	50	56	70	90	100	120	130
	количество ячеек											
	54	81	108	72	90	126	144	180	216	234	288	324
оборудованные стеллажами				30	36	40	56	64	70	80	90	100

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	количество мест хранения											
	-	-	-	63	72	90	126	144	162	180	196	216
зона перед камерой хранения, оборудованная стеллажами	-	-	-	15	18	20	28	32	35	40	45	50
комната дежурных с камерой хранения утерянных вещей	-	-	-	-	-	8	8	12	12	12	18	18
7. Курительная комната только в климатической зоне А	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36	36	36
8. Общественные санузлы	по СП РК 3.02-108											
	количество санитарных приборов - унитазов и писсуаров											
	10	10	12	12	16	20	24	28	34	38	42	46
9. Предприятия общественного питания	<u>количество посадочных мест, всего</u> в том числе для водителей и персонала											
буфет	<u>16</u> 4	<u>24</u> 4	-	-	-	-	-	<u>24</u> -	<u>24</u> -	2 буфета по 16		
кафе с самообслуживанием	-	-	<u>28</u> 8	<u>36</u> 12	<u>44</u> 12	-	-	-	-	-	-	-
кафе с самообслуживанием и с буфетом	-	-	-	-	-	<u>60</u> 16	<u>72</u> 20	<u>64</u> 24	<u>76</u> 28	<u>84</u> 32	<u>100</u> 36	<u>112</u> 40

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
10. Медицинский пункт:												
приемная	8	10	10	12	12	15	15	18	18	24	24	24
кабинет врача	18	18	18	18	18	18	18	18	18	2 кабинета по 18		
перевязочная	-	-	-	-	-	18	18	18	18	18	18	18
санузел	по СП РК 3.02-108											
	количество сантехнических приборов, всего											
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
11. Пункт полиции:												
комната дежурного	12	15	18	18	24	18	24	12	12	15	15	15
камера предварительного заключения	-	-	-	-	-	8	8	8	8	12	12	12
комната дружинников	-	-	-	-	-	-	-	18	18	24	24	24
санузел	по СП РК 3.02-108											
Б. Служебные помещения												
1. Кассовый блок:												
кассы продажи билетов, включая ячейку администратора касс и коридор за кассами	15	20	28	35	40	56	70	85	100	110	125	140
	количество ячеек, всего											
	в том числе с продажей билетов на улицу в климатической зоне Б											
	$\frac{3}{1}$	$\frac{4}{1}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{7}{2}$	$\frac{9}{3}$	$\frac{11}{4}$	$\frac{13}{5}$	$\frac{15}{6}$	$\frac{17}{6}$	$\frac{19}{7}$	$\frac{21}{8}$

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
билетный склад	-	-	-	-	-	6	6	8	8	12	12	12
комната старших кассиров	-	-	-	-	8	8	12	12	18	18	24	24
комната отдыха кассиров	12	12	12	15	15	18	18	24	24	30	36	42
инкассаторская	-	-	-	12	12	12	2 комнаты по 12			3 комнаты по 12		
санузел при кассах	по СП РК 3.02-108											
	количество унитазов											
	-	-	-	1	1	1	1	2	2	2	2	2
2. Дежурный по вокзалу	8	8	8	12	12	12	12	18	18	18	18	18
3. Кабина справочного бюро	-	-	-	7	7	7	7	2 кабины по 7				
4. Диспетчерская	18	24	24	28	28	28	32	32	36	40	44	48
5. Комната диктора оповещения	-	-	-	8	8	8	8	12	12	12	12	12
6. Узел связи	-	-	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36
7. Водительская	18	18	18	18	24	24	36	36	36	42	42	48
8. Комнаты предрейсового медицинского осмотра водителей: приемная кабинет врача-нарколога кабинет врача-терапевта												
	-	-	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12
	-	-	-	18	18	18	18	18	18	2 кабинета по 12		
	-	-	-	-	-	-	-	18	18	18	18	18

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
9. Комната перронных контролеров	-	-	-	8	8	12	12	18	18	24	24	24
10. Комната операторов распределения мест по кассам	-	-	8	12	12	12	18	18	24	24	30	30
11. Комната носильщиков с кладовой тележек	-	-	-	-	11	16	17	24	25	32	33	34
12. Комнаты кратковременного отдыха водителей	12	12	18	18	24	24	30	36	42	48	60	72
13. Кабинет начальника	12	12	12	18	18	18	18	18	18	18	18	18
14. Приемная	-	-	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12
15. Кабинет заместителя начальника	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	12
16. Комнаты технической службы эксплуатации: инженера заведующего хозяйством												
	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12	12	12
	-	-	-	-	-	12	12	12	12	12	12	12
17. Зал собраний	-	-	-	24	24	24	24	36	36	36	36	36
18. Комната общественных организаций	-	-	-	-	-	18	18	18	18	18	18	18

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
19. Кладовые уборочных машин и инвентаря	12	12	12	16	16	20	24	30	36	40	48	54
20. Кладовые оборудования, инвентаря и мебели	24	24	30	36	42	48	54	60	70	80	90	100
21. Мастерская художника	-	-	-	-	-	18	18	24	24	24	24	24
22. Мастерские по ремонту оборудования	12	12	12	18	18	24	24	36	36	48	48	48
23. Мастерская по ремонту мебели	-	-	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36
24. Помещения хранения уличного уборочного инвентаря и механизмов	8	8	8	12	12	24	24	36	36	36	36	36
25. Дворницкая	8	8	8	8	8	8	8	12	12	12	12	12
26. Комнаты охраны и пожарного поста	-	-	-	-	-	8	8	8	8	8	8	8
	10	10	10	15	15	15	15	15	20	20	20	20
27. Санузлы для персонала и водителей	по СП РК 3.02-108											
	2	2	2	4	6	6	8	8	10	10	10	10
28. Помещение личной гигиены женщин (персонала)	-	-	-	по СП РК 3.02-108 (1 помещение)								

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
29. Гардеробные и душевые персонала	-	-	-	-	-	по СП РК 3.02-108						
В. Дополнительные служебные помещения по заданию на проектирование												
1. Комната раскассечивания автоматических касс	-	-	-	12	12	12	12	18	18	18	18	18
2. Комната подсчета денег водителями	-	-	-	-	-	18	18	24	24	36	36	36
3. Касса приема выручки	-	-	-	-	-	6	6	6	6	2 кассы по 6		
4. Касса выдачи билетов водителям (кондукторам)	-	-	-	-	-	6	6	6	6	6	6	6
5. Кладовая хранения кондукторских сумок	-	-	-	-	-	8	8	8	8	8	8	8
6. Комнаты ночного отдыха водителей: - спальная комната на 2 человека	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
- комнаты дежурного персонала	из расчета 1 м ² на 1 спальное место, но не менее 12 м ²											
- вестибюль, холл	то же											

Таблица Г.1 – Состав и площади основных помещений автовокзалов (продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
- санузлы, умывальные, душевые	по заданию, но не менее 2-х унитазов, 2-х умывальников и 1 душевой кабины											
7. Помещения автоматизированной системы управления и информации	по техническим характеристикам оборудования											
Г. Технические помещения инженерного обеспечения	по техническим условиям и характеристикам оборудования											
<p>Примечания -</p> <p>1) Отклонения от норм площадей отдельных помещений допускаются в сторону уменьшения или увеличения для помещений площадью:</p> <p>- до 15 м² - на 15 %;</p> <p>- свыше 15 м² - на 5 %.</p> <p>2) В климатической зоне А в зависимости от местных условий, допускается устройство касс с продажей билетов на улице в количестве не более указанного, для климатической зоны Б с соответствующим уменьшением площади кассовой зоны, но не более чем на 20 %.</p> <p>3) При организации предварительной продажи билетов вне автовокзала количество касс и площади кассового зала следует уменьшать в соответствии с объемами предварительной продажи билетов вне автовокзала (по заданию).</p> <p>4) Организация продажи билетов через кассовые автоматы определяется заданием. Количество кассовых автоматов необходимо принимать из расчета 1 автомат на 1 тыс. пассажиров расчетного суточного отправления пригородных маршрутов, но не менее трех. Количество кассовых ячеек следует уменьшать из расчета замены 1 кассовой ячейки на 3 автомата. В климатической зоне Б кассовые автоматы допускается размещать вне здания с соответствующим уменьшением площади кассового зала.</p> <p>5) Количество санитарных приборов в общественных мужских и женских уборных следует принимать одинаковым.</p>												

ПРИЛОЖЕНИЕ Д
(информационное)

Рекомендуемое штатное расписание и количество работающих в наиболее многочисленной смене

Таблица Д.1 – Рекомендуемое штатное расписание, в том числе количество работающих в наиболее многочисленной смене

Наименование штатной единицы	Расчетное суточное отправление, пассажиров															
	Пассажирских автостанций							Автовокзалов								
	100 - 200	200 - 400	400 - 600	600 - 1000	1000 - 2000	2000 - 3000	3000 - 4000	4000 - 6000	6000 - 8000	8000 - 10000	10000- 15000	15000- 20000	20000- 25000	25000- 30000	30000- 40000	Свыше 40000
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1. Начальник	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
2. Секретарь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
3. Старший диспетчер	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1
4. Диспетчер	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	4 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>7</u> 2	<u>8</u> 3	<u>10</u> 3	<u>12</u> 4	<u>14</u> 5	<u>17</u> 6	<u>20</u> 7
5. Перронный контролер	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>8</u> 3	<u>10</u> 3	<u>12</u> 4	<u>14</u> 5	<u>17</u> 6	<u>20</u> 7	<u>23</u> 8	<u>26</u> 9	<u>30</u> 10
6. Носильщик	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>6</u> 3	<u>8</u> 4	<u>10</u> 5	<u>12</u> 6	<u>14</u> 7	<u>16</u> 8	<u>18</u> 9	<u>20</u> 10
7. Оператор узла связи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>7</u> 2
8. Диктор оповещения	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2

Таблица Д.1 - Рекомендуемое штатное расписание, в том числе количество работающих в наиболее многочисленной смене
(продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9. Кассиры (включая предварительную продажу билетов)	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>6</u> 2	<u>7</u> 2	<u>8</u> 3	<u>10</u> 4	<u>14</u> 5	<u>18</u> 6	<u>22</u> 8	<u>26</u> 10	<u>30</u> 12	<u>35</u> 14	<u>40</u> 16	<u>46</u> 18	<u>52</u> 20
10. Администратор билетных касс	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1
11. Старший кассир	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 3	<u>6</u> 2	<u>7</u> 3	<u>8</u> 3	<u>9</u> 4	<u>10</u> 4
12. Оператор распределения мест по кассам	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>7</u> 3	<u>8</u> 3	<u>10</u> 4	<u>12</u> 4	<u>14</u> 5	<u>16</u> 5
13. Инкассатор	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>6</u> 2	<u>9</u> 3	<u>9</u> 3
14. Дежурный по вокзалу	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1
15. Информатор справочного бюро	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>7</u> 2	<u>7</u> 2
16. Дежурный по помещениям пассажиров с детьми	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2
17. Дежурный по камере хранения оборудованной ячейками	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1
18. Кладовщик камеры хранения, оборудованной стеллажами	-	-	-	-	-	-	-	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>7</u> 2	<u>7</u> 2	<u>7</u> 2	<u>7</u> 2	<u>11</u> 3	<u>11</u> 3	<u>11</u> 3

Таблица Д.1 - Рекомендуемое штатное расписание, в том числе количество работающих в наиболее многочисленной смене
(продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
19. Инженер по эксплуатации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
20. Слесарь по ремонту механического оборудования	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 2	<u>3</u> 2	<u>3</u> 2
21. Монтер связи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1
22. Электромонтер	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2	<u>5</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2
23. Слесарь-сантехник	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2
24. Столяр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
25. Заместитель начальника	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
26. Кладовщик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1
27. Художник	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1
28. Уборщица	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>4</u> 1	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2	<u>9</u> 3	<u>12</u> 4	<u>15</u> 5	<u>18</u> 6	<u>21</u> 7	24 8	<u>28</u> 9
29. Садовник	-	-	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>1</u> 1	<u>2</u> 2	<u>2</u> 2	<u>2</u> 2	<u>3</u> 3	<u>3</u> 3	<u>3</u> 3	<u>4</u> 4

Таблица Д.1 - Рекомендуемое штатное расписание, в том числе количество работающих в наиболее многочисленной смене
(продолжение)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
30. Дворник	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>3</u> 1	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2	<u>4</u> 2	<u>5</u> 2	<u>6</u> 2
31. Дежурный охраны	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1	<u>2</u> 1
Итого по <u>штатному расписанию</u> в том числе в максимальную смену	<u>8</u> 3	<u>9</u> 4	<u>16</u> 7	<u>19</u> 8	<u>30</u> 12	<u>32</u> 14	<u>41</u> 17	<u>70</u> 27	<u>89</u> 33	<u>124</u> 48	<u>142</u> 57	<u>172</u> 70	<u>191</u> 79	<u>218</u> 88	<u>244</u> 97	<u>270</u> 104
<p>Примечания -</p> <p>1) Количество работающих для приема выручки от водителей (кондукторов), обслуживания автоматизированной системы управления и информации, автоматических касс продажи билетов, а также дежурных в комнатах ночного отдыха водителей определяется заданием и техническими условиями.</p> <p>2) Количество персонала по обслуживанию механизированной мойки и оборудование подогрева двигателей автобусов определяется заданием на проектирование.</p> <p>3) На автостанциях с суточным отправлением 100 - 200 пассажиров должности начальника и диспетчера совмещены.</p>																

ДЛЯ ЗАМЕТОК

УДК 725.3

МКС 93.040.10

Ключевые слова: навес, перрон, подъезд, пассажирский зал, привокзальная площадь, территория, помещение, пожарная безопасность, водоснабжение, санитарно-техническое оборудование, электроснабжение, трансформаторная подстанция, эстакада.

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ
ІСТЕРІ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ЕРЕЖЕЛЕР ЖИНАҒЫ**

ҚР ЕЖ 3.03-108-2014*

АВТОБЕКЕТТЕРДІ ЖОБАЛАУ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СВОД ПРАВИЛ
Республики Казахстан**

СП РК 3.03-108-2014*

ПРОЕКТИРОВАНИЕ АВТОСТАНЦИЙ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная